

4.11.2024

Espoon seudun ympäristöterveys

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Kirjaamo
PL 36, 00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi
UUDELY/1772/2024

Espoon seudun ympäristöterveyden lausunto Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Taustaa

Hanke ja sen perustelut Tässä ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Hikiä-Inkoo välistä 2x400 kilovoltin voimajohtohanketta. Uusi voimajohtoyhteys sijoittuu osittain nykyisten 400 tai 110 kilovoltin voimajohtojen rinnalle ja osittain uuteen maastokäytävään. Tarkasteltavia voimajohtoreittejä on yhteensä noin 167 kilometriä, mistä uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 kilometriä. Toteutuessaan voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Hanke on osa kantaverkon pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmaa. Hanke sijoittuu Uudenmaan maakunnassa Inkoon, Siuntion, Lohjan, Vihdin, Nurmijärven ja Hyvinkään alueelle ja Kanta-Hämeessä Riihimäen ja Hausjärven alueelle.

Ympäristövaikutusten arviointia (YVA) koskevassa lainsäädännössä edellytetään arviointimenettelyn soveltamista jännitteeltään vähintään 220 kilovoltin maanpäällisille voimajohdoille, joiden pituus on yli 15 kilometriä. Arviointimenettelyn tarkoituksena on tunnistaa, arvioida ja kuvata hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset. Menettelyssä kuullaan viranomaisia ja muita sidosryhmiä, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa

Alustavan aikataulun mukaan voimajohdon rakentamisen edellyttämät maastotutkimukset ja yleissuunnittelu tehdään vuosina 2027–2029. Johtoreitin maastotutkimuksia varten Fingrid hakee tutkimuslupaa Maanmittauslaitokselta. Energiavirastolta haetaan sähkömarkkinalain mukaista hankelupaa, jolla vahvistetaan hankkeen tarpeellisuus sähkön siirron turvaamiseksi. Lisäksi Fingrid hakee lunastuslupaa voimajohdon johtoalueelle. Lunastuslupa-asian valmistelee työ- ja elinkeinoministeriö ja luvan myöntää valtioneuvosto. Hankkeen rakentamisen arvioidaan tapahtuvan vuosina 2029–2031

Välillä Hikiä–Passanmäki tarkastellaan olemassa olevan voimajohdon rinnalle sijoittuvaa maastokäytävää noin kuusi kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 39 kilometriä.

Kopulan asemalta Inkoon sähköasemalle saakka tarkastellaan kahta päävaihtoehtoa. Läntinen vaihtoehto sijoittuu pääosin nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle, kiertäen Lohjan kautta. Täysin uutta maastokäytävää on hyvin vähän. Itäinen vaihtoehto sijoittuu pääosin nykyisen 400 kilovoltin rinnalle, sen itä- tai eteläpuolelle. Uutta maastokäytävää on lähinnä Siuntion Karhujärven kiertävällä osuudella. Läntisessä vaihtoehdossa nykyisten rinnalle sijoittuvaa osuutta on noin 30

4.11.2024

Espoon seudun ympäristöterveys

kilometriä ja uutta maastokäytävää on noin 10 kilometriä. Lisäksi nykyisen paikalle sijoittuvaa osuutta on noin 4 kilometriä.

Kirkkonummen lähellä olevassa itäisessä vaihtoehdossa nykyisten rinnalle sijoittuvaa osuutta on noin 33 kilometriä ja uutta maastokäytävää on noin 17 kilometriä.

Kirkkonummella vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue on Lonnobacka. Kopula-Inkoo osuuden itäisellä reitillä voimajohto ylittää Lonnobackan pohjavesialueen (1) 600 metrin matkalta. Arviointiohjelmassa todetaan, että voimajohdon rakentamisen ja kunnossapidon aikana työmaalla varaudutaan etukäteen mahdollisiin polttoaine- ja kemikaalivuotoihin. Erityisesti korostetaan huolellisuutta pohjavesialueilla ja vesistöjen läheisyydessä.

Espoon seudun ympäristöterveys lausuu asiassa seuraavaa:

Esitetyssä Kopula-Inkoo osuuden itäisellä reitillä voimajohto ylittää Lonnobackan pohjavesialueen (1) 600 metrin matkalta. Selostuksessa arvioidaan, että pohjaveden pilaantuminen on epätodennäköistä. Espoon seudun ympäristöterveys toteaa, että pohjaveden suojaamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota etenkin koska hankkeen vaikutusalueella sijaitsee toiminnassa oleva talousvettä toimittava laitos. Hanke ei saa heikentää talousveden riittävyyttä eikä laatua. Arviointiohjelman karttalehtiliitteestä 18 puuttuu merkintä talousvettä toimittavasta laitoksesta.

Espoon seudun ympäristöterveys toteaa, että arviointiohjelmassa pohjavesialueesta esitetty kuva 5-13, Suunnitellulle voimajohtoreitille tai sen läheisyyteen sijoittuvat pohjavesialueet voimajohtoreitin eteläosassa, ei sisällä merkintöjä pohjavesialueesta.

Espoon seudun ympäristöterveydellä ei ole arviointiohjelmasta muuta lausuttavaa.

Valmistelija
Maria Laiho
Terveysinsinööri
maria.t.laiho@espoo.fi
043 827 0111

Allekirjoittaja:
Mari Nevas
Johtava kaupungineläinlääkäri Espoon
seudun ympäristöterveys

Aihe: Lausunto Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimalinjahanke, diaari YT/277/2024
Lähetetty: 31.12.2025, 14.24.40
Mistä: Paakkunainen Keijo<keijo.paakkunainen@riihimaki.fi>
Mihin: ELY Kirjaamo Uusimaa
Kopio: Ytos

Luokat: Tiina

Hei,

ELY pyytää lausuntoa kantaverkkoyhtiö Fingrid:n voimalinjahankkeesta välillä Inkoo – Hausjärvi.

ELY:n viite: UUELY/1772/2024

Etelä-Hämeen ympäristöterveyden lausunto:

Arviointiselostuksessa on otettu hyvin huomioon elinympäristöön vaikuttavat tekijät. Pohjavesialueilla sekä vedenottoalueilla kantaverkon tulee rakentaa siten, että talousveden otto ei häiriinny vesilaitoksilta eikä yksityiskaivojen omistajien osalta myöskään.

diaarinumero: YT/277/2024

Ystävällisin terveisin
Keijo Paakkunainen
ympäristöterveystarkastaja

Puh : 040 330 5773
S-posti : keijo.paakkunainen@riihimaki.fi
Kallionkatu 10 – 16 C, 11100 Riihimäki
Etelä-Hämeen ympäristöterveys

LUOTTAMUKSELLISUUSILMOITUS
Tämä sähköpostiviesti mahdollisine liitteineen on tarkoitettu vain vastaanottajalle. Viesti voi sisältää luottamuksellista tietoa. Jos olet vastaanottanut tämän sähköpostiviestin vahingossa, kaikenlainen viestin sisällön käsittely, edelleen lähettäminen, kopiointi ja osittainen käsittely on kielletty. Ilmoita tästä lähettäjälle välittömästi ja poista alkuperäinen viesti liitteineen.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

lausuntopyyntö 3.11.2025, UUDELY/1772/2024

Hausjärvi-Inkoo 2 x 400 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostus

Fingrid Oyj:n hankkeessa tarkastellaan uuden 2 x 400 kilovoltin sähkönsiirtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Tarkasteltavien voimajohtoreittien pituus on noin 229 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 125 kilometriä. Hankkeen toteutuessa Hikiä-Inkoo-voimajohto on noin 167 kilometriä pitkä. Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska se rajoittaisi valtakunnallista sähkön siirtoa.

Arviointiselostuksessa tarkasteltavat voimajohtoreitit, niiden perusratkaisut ja vaihtoehdot sekä johtoalueen maa-alan tarve (poikkileikkaukset) ovat muuttuneet osin ohjelmavaiheesta. Tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat seuraaviin kuntiin: Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo.

Alle 100 metrin etäisyydelle suunnitellusta voimajohtoreitistä sijoittuu yhteensä 42 asuinrakennusta ja 30 lomarakennusta. Voimajohtoreitistä 100–300 metrin etäisyydelle sijoittuu yhteensä 571 asuinrakennusta ja 143 lomarakennusta. Johtoalueelle jää mahdollisesti kolme lomarakennusta, joihin kohdistuu osto- tai lunastustarve. Alle 500 metrin etäisyydelle voimajohtolinjauksesta sijoittuu kaksi koulua ja kolme päiväkotia. Niihin on etäisyyttä lyhimmillään noin 200 metriä.

Sähkö- ja magneettikenttien voimakkuutta ja ulottumista on arvioitu nykytilanteessa ja tulevassa tilanteessa. Laskelmat on tehty keskimääräisellä sähkönsiirrolla. Tehtyjen laskelmien mukaan uusi voimajohto ei aiheuta sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen toimenpidearvoa ylittävää magneettikenttää. Sekä nykyisessä että tulevassa tilanteessa sähkö- ja magneettikenttien arvot jäävät mataliksi jo tulevan rakennusrajoitusalueen ulkoreunalla. Rinnakkaiset johdot ja yhteispylväsrakenteeseen sijoittuvat voimajohdot voivat vaimentaa toistensa kenttien suuruutta. Sähkömagneettisia kenttiä voidaan tarvittaessa pienentää myös voimajohdon johtimien vaihejärjestyksen

optimoinnilla. Koronailmiön aiheuttaman äänen ei arvioida ylittävän melun ohjearvoja.

Voimajohtoreitti kaikkine vaihtoehtoineen sijoittuu kahdeksalle luokitellulle pohjavesialueelle ja sivuaa 12 pohjavesialuetta alle 1 km etäisyydellä. Pohjavesialueille sijoittuvista vaihtoehtoista neljä on luokiteltu luokkaan 1 ja kolme luokkaan 1E.

Pylväitä sijoitetaan pohjavesialueille mahdollisimman vähän ja sijoittamisessa vältetään mahdollisuuksien mukaan alueita, missä pohjavesi purkautuu maanpintaan tai esiintyy paineellisenä maakerrosten alapuolella lähellä maanpintaa. Hankkeen myöhemmässä vaiheessa selvitetään tarkemmin jokaisen pylväspaikan pohjaolosuhteet, pohjaveden pinnankorkeus sekä mahdollisen paineellisen pohjaveden esiintyminen rakentamista varten. Voimajohdon välittömässä läheisyydessä sijaitsevien kaivojen huomioimisesta voidaan tarvittaessa keskustella jatkosuunnittelu-vaiheessa, jolloin maanomistajiin otetaan henkilökohtaisesti yhteyttä. Hankkeen toteutusvaiheessa vältetään pylväiden sijoittamista havaittavien talousvesikaivojen kohdalle.

Lausunto

Etelä-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueen ympäristöterveydenhuoltoyksikkö lausuu asiasta seuraavaa:

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö toteaa, että arviointiselostuksessa esitettyjen tietojen perusteella voimajohtojen sähkö- ja magneettikenttien arvot jäävät mataliksi jo tulevan rakennusrajoitusalueen ulkoreunalla, joten niistä ei aiheutuisi terveydensuojelulain tarkoittamaa terveyshaittaa voimajohtolinjojen lähialueelle jääville asukkaille. On hyvä, että arviointiselostuksesta on pyydetty myös Säteilyturvakeskuksen lausunto. Asukkaiden tiedonsaantiin voimalinjan vaikutuksista on tarpeellista kiinnittää erityistä huomiota myös jatkosuunnitteluvaiheessa mahdollisten huolien vähentämiseksi.

Yleissuunnitteluvaiheessa tehtäväksi esitetyt tarkemmat pohjavesi-selvitykset ja kaivokartoitus ovat tarpeellisia. Pylväiden sijoittamista pohjaveden muodostumisalueelle sekä vedenottamoiden ja talousvesikaivojen läheisyyteen tulee välttää talousveden laadun ja määrän turvaamiseksi. Mikäli lisäselvitysten perusteella rakentamisella voi olla vaikutuksia vedenottamoiden tai talousvesikaivojen veden laatuun tai määrään tulee niissä tehdä tarkkailua, jotta voidaan varmistaa veden käyttökelpoisuus talousvetenä.

Ympäristöterveydenhuollon
ylitarkastaja

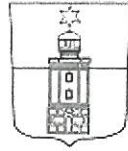
Erja-Riitta Tarhanen

Tiedoksi Etelä-Hämeen ympäristöterveys
 Hyvinkään kaupunki, ympäristöterveys
 Keski-Uudenmaan ympäristökeskus, ympäristöterveys
 Espoon seudun ympäristöterveys
 Lohjan ympäristöterveyspalvelut
 Eteläkärjen ympäristöterveys

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Postiosoite: PL 1, 13035 AVI
Puhelinvaihtel: 0295 016 000
kirjaamo.etela@avi.fi | www.avi.fi

Tämä asiakirja ESAVI/41585/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/41585/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Tarhanen Erja-Riitta 30.12.2025 13:58

LAUSUNTO

29.12.2025

Ingegerd Grün-Maja 044-744 65 93

Uudenmaan ELY-keskus, Ympäristövaikutukset ja
alueidenkäyttö
kirjaamo.uusimaa(at)ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntö 3.11.2025, UUDELY/1772/2024

Lausunto Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Inkoo

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, joka koskee Fingrid Oyj:n 2x400 kV:n voimajohtohanketta välillä Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo. Lausuntojen määräaika on 31.12.2025.

Hankkeessa tarkastellaan uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA-menettely) tarkastellaan voimajohtoreittejä noin 229 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 125 km. Hankkeen toteutuessa Hikiä–Inkoo-voimajohto on noin 167 kilometriä pitkä. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa nykyinen voimajohtoalue levenee noin 27–41 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoaukea on noin 42 metriä ja voimajohtoalue noin 62 metriä leveä.

Tarkasteltavat johtoreitit sijoittuvat seuraaviin kuntiin: Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo.

Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

Lausunto

Eteläkärjen ympäristöterveys, Inkoon terveydensuojeluviranomainen, haluaa tuoda esille, että arviointiselostuksessa ei ole huomioitu pohjavesialuetta Malmgård 0114907, luokka 1. Siitä on maininta ainoastaan taulukossa 19-1. Alueella otetaan vettä talousvesikäyttöön.

Pohjavesialueiden lisäksi myös yksityisiä talousvesikaivoja on otettava huomioon hankkeen suunnittelussa ja toteutusvaiheessa. Tietoja yksityisistä talouskaivoista ei selostuksen mukaan vielä ole. Inkoossa moni talous ottaa talousvetensä omasta kaivosta koska maaseudulla ei ole yleistä vesiverkostoa.

Viran puolesta,

Ingegerd Grün-Maja
terveystarkastaja

Tiedoksi

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta

D/151/11.01.00.05/2024

38 § Lausuntopyyntö Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Ympäristö- ja elinvoimalautakunta 27.11.2025 38 §

Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus pyytää Hausjärven kunnan kaavoitus- ja ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Fingrid Oyj:n Hikiä - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunto tulee toimittaa viimeistään 31.12.2025 Uudenmaan ELY-keskukseen (kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi). Lausunnon viitteeksi merkitään UUDELY/1772/2024. Lausuntopyyntö on liitteenä.

Hankkeessa tarkastellaan uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA-menettely) tarkastellaan voimajohtoreittejä noin 229 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 125 km. Hankkeen toteutuessa Hikiä-Inkoo-voimajohto on noin 167 kilometriä pitkä. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa nykyinen voimajohtoalue levenee noin 27-41 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoaukea on noin 42 metriä ja voimajohtoalue noin 62 metriä leveä.

Arviointiselostus liitteineen löytyy ympäristöhallinnon verkkosivuilta www.ymparisto.fi/Hikia-Inkoo-voimajohto-YVA

Hausjärven kunnan alueella linjaus kulkee pääosin nykyisen johtokäytävän rinnalla. Hikiän muuntoaseman läheisyydessä ja Rämepsänkulmasta lounaaseen linjaus poikkeaa vanhasta käytävästä. Rämepsänkulmasta lounaaseen päin linjaukselle on osoitettu kaksi vaihtoehtoa. Läntinen linjavaihtoehto kulkee valtakunnallisesti arvokkaan Kärmeenmäen reunamorenimuodostuman länsiosasta, jolle hankkeen vaikutukset on arvioitu vähäisen kielteisiksi aiheutuen perustustyövaiheessa. Muodostuma tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa.

Päätösehdotus Ympäristö- ja elinvoimalautakunta toteaa lausuntonaan, että hankkeessa tulee edelleen pyrkiä löytämään linjausvaihtoehtoja ja toteutuskeinoja, jotka aiheuttavat mahdollisimman vähän haittaa ympäristölle, asukkaille ja maanomistajille. Muuten ympäristö- ja elinvoimalautakunnalla ei ole arviointiselostuksesta huomautettavaa.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet Lausuntopyyntö

Valmistelija(t) Kaavoittaja Pekka Säteri, Ympäristösihteeri Toni Haavisto

Täytäntöönpano Ote:
Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi),
UUDELY/1772/2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET**MUUTOKSENHAKUKIELLOT**

Muutosta ei saa hakea päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Kuntalaki § 136).

**Oikaisuvaatimus-
viranomainen**

Pöytäkirja Hausjärven kunnan verkkosivuilla 4.12.2025
nähtävänä

Tiedoksianto

Asianosaiset:

18.12.2025

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnon-
varat)
PL 36 (Asemapäällikönkatu 14)
00521 HELSINKI

**Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto Fingrid Oyj:n
2x400 kilovoltin välillä Hikiä-Inkoo voimajohtohankkeen ympäristö-
vaikutusten arviointiselostuksesta**

HEL 2024-014290 T 11 01 05

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on pyytänyt Helsingin kaupunginmuseumilta/ Keski-Uudenmaan alueelliselta vastuumuseolta lausuntoa kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Hikiä-Inkoo välisen 2x400 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Museo lausuu asiasta kulttuuriympäristöjen vaalimisen näkökulmasta Nurmijärven ja Hyvinkään osalta.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa tarkastellaan kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Hikiä-Inkoo välistä 2x400 kilovoltin voimajohtohanketta. Uusi voimajohtoyhteys sijoittuu osittain nykyisten 400 tai 110 kilovoltin voimajohtojen rinnalle ja osittain uuteen maastokäytävään. Tarkasteltavia, osin vaihtoehtoisia voimajohtoreittejä on yhteensä noin 215 kilometriä, mistä uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 122 kilometriä. Toteutuessaan voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Hanke on osa kantaverkon pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmaa. Hanke sijoittuu Uudenmaan maakunnassa Inkoon, Siuntion, Lohjan, Vihdin, Nurmijärven ja Hyvinkään alueelle ja Kanta-Hämeessä Riihimäen ja Hausjärven alueelle.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (Ramboll Finland Oy, 2025) mukaan voimajohtoyhteyden perustusratkaisuna käytettävä pylvästyyppi on kahden 400 kilovoltin voimajohdon yksijalkainen vapaasti seisova teräsrakenteinen ristikkopylväs, jonka ylimmät osat eli ukkosulokkeet ulottuvat noin 45–50 metrin korkeudelle. Pylväsvälit ovat maaston profiilista ja voimajohdon jännitetasosta riippuen noin 400 metriä. Pylväspaikat suunnitellaan tarkemmin jatkosuunnittelussa reittivalinnan jälkeen.

18.12.2025

Tarkasteltava reittiyhteys koostuu kolmesta reittiosuudesta. Hikiän ja Passanmäen välillä tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat pääosin uuteen maastokäytävään. Ohjelmavaiheen jälkeen reittejä tarkennettiin ja mukaan otettiin itäpuolelta kiertävä vaihtoehto, joka alkaa Hyyppärän kohdalta. Tällä osuudella tarkastellaan nykyisen rinnalle sijoittuvaa maastokäytävää noin 8 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 71 kilometriä. Tästä itäisen vaihtoehdon osuus on noin 26 km. Passanmäestä Siuntion Kopulan asemalle uusi voimajohto sijoittuu suurelta osin nykyisen 400 kilovoltin voimajohdon rinnalle, sen eteläpuolelle. Voimajohtoreitti erkanee nykyisestä voimajohdosta neljässä kohdassa. Tällä osuudella tarkastellaan rinnalle sijoittuvaa maastokäytävää noin 14 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 20 kilometriä.

Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Suunniteltu voimajohto sijoittuu paikoin nykyisen olemassa olevan voimajohdon rinnalle laajentaen johtoaluetta. Voimajohtoreitti sijoittuu pääasiassa metsäisille alueille, mutta etenkin etelämpänä myös avoimille, laajoille peltoaukeille. Nurmijärvellä voimajohtoreitille sijoittuu suurempia avoimia maatalousalueita. Voimajohtoreitin läheisyydessä sijaitsevia suurempia sisävesistöjä ovat Nurmijärven ja Hyvinkään rajalla sijaitseva Sääksjärvi. Hyvinkäällä suunniteltu voimajohtoreitti ylittää Kytäjoen 1–3 kertaa. Voimajohtoreitti sijoittuu pääosin harvaan asutuille alueille ja paikoin kylien sekä taajamien läheisyyteen.

Uudenmaan maakunnan alueella suunniteltu voimajohtolinjaus kulkee Inkoon, Siuntion, Lohjan, Vihdin, Nurmijärven ja Hyvinkään alueilla. Voimajohtoreitti sijoittuu isoksi osaksi Uudenmaan maakuntakaavayhdistelmän ns. "valkoisella alueella". Kaavan voimajohtomerkinnöillä on osoitettu nykyiset 110 kilovoltin ja 400 kilovoltin voimajohdot olemassa olevassa johtokäytävässä sekä kehitettävät yhteydet. Valtakunnalliset ja maakunnallisesti arvokkaat maisema- ja kulttuuriympäristön alueet on osoitettu maakuntakaavassa merkinnällä kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue. Voimajohtoreitin kannalta olennaisia kohteita Nummenpään kylämaisema Nurmijärvellä sekä Kytäjän kartanon kulttuurimaisema Hyvinkäällä. Maakuntakaavan yleisissä määräyksissä todetaan lisäksi, että yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja alueidenkäytössä on otettava huomioon alueiden arvokkaat ominaispiirteet ja turvattava luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristön arvot.

18.12.2025

Hyvinkäälle suunnitellut voimajohdon jaksot sijoittuvat alueelle, jolla on voimassa Keskustaajaman osayleiskaava 2030 (osittainen lainvoima 2.7.2012) ja Kapulan osayleiskaava (lainvoima 2.10.2015). Hankealueelle on osoitettu Hyvinkään keskustaajaman osayleiskaavassa 2030 ja Kapulan osayleiskaavassa maisemaa koskeva kaavamerkintä MY: Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on ympäristöarvoja. Alue varataan pääasiassa maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueen käytön suunnittelussa on hyvän maa- ja metsätalousmaan säilyttämisen lisäksi kiinnitettävä huomiota luonto- ja ympäristöarvoihin. Alueella sallitaan vain maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen. Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman lupaa (toimenpiderajoitus MRL 43 § 2 mom, 128 §). Hyvinkäälle suunnitellut voimajohdon jaksot sijoittuvat myös osin alueelle, jolla on voimassa Kytäjän osayleiskaava (lainvoima 24.5.1995). Hankealueelle on osoitettu kaavassa seuraavia merkintöjä: Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet (M, M-1, M-2, MU, MU-2, MT), maankamaran ainesten ottoalue (EO/MU), maatalojen talouskeskusten ja maataloutta tukevien elinkeinojen alue (AM-1). Hyvinkään osalta hankealueella ei sijaitse asemakaavoja.

Nurmijärvelle suunniteltu voimajohdon jakso sijoittuu pieneltä osin Perttulan osayleiskaavan (lainvoima 11.11.2016) alueelle, ja pieneltä osin Lepsämän (lainvoima 11.12.2012) osayleiskaavan alueelle. Perttulan osayleiskaavassa hankealueelle on osoitettu osayleiskaavoissa merkintä: "Maatalousalue, joka on maiseman kannalta merkittävä (MT-3). Alueella on erityistä merkitystä maiseman ja kyläkuvan kannalta. Alueen säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maiseman ja kyläkuvan kannalta tärkeää. Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 43.2 §:n nojalla määrätään, että alueen pellot tulee säilyttää rakentamattomina kuitenkin siten, että alueella sallitaan maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen ja mitoituksen osoittamien rakentamismahdollisuuksien toteuttaminen ellei niitä voida toteuttaa tilan muilla alueilla. Rakentaminen tulee tällöin sijoittaa olemassa olevan rakennusryhmän yhteyteen, metsäsaarekkeeseen tai siihen tukeutuen siten, että rakennukset eivät sulje avointa maisemaa. Rakentaminen on sovittava huolella ympäröivään maisemaan ja rakennettuun ympäristöön. Mitoituksen mukainen rakentamismahdollisuuksien enimmäismäärä tiloittain lasketaan yleisten määräysten §:ssä 1–4 esitettyjen perusteiden mukaan. Rakennuspaikan vähimmäiskoko on 5000 m². Maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen tulee sijoittaa siten, että rakennukset eivät sulje avoimia näkymiä. Alueella on voimassa MRL:n 128 § mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee maiseman muuttamista peltoja metsittämällä. Lisäksi aluetta koskevat yleiset määräykset. Suositus: Alueen peltöjen säilyminen viljeltyinä tai hoidettuina niittyinä on suositeltava." Perttulan osayleiskaavan alueella hankealuetta koskee myös kaavamerkintä

18.12.2025

Maisemallisesti arvokas alue (ma-3). Merkinnällä on osoitettu maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet.

Lepsämän osayleiskaavassa hankealueelle on osoitettu osayleiskaavoissa merkintä: "Maa- ja metsätalousvaltainen alue (M-2). Alueella sallitaan maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen sekä muu mitoituksen mahdollistama rakentaminen. Mitoituksen mukainen rakentamismahdollisuuksien enimmäismäärä tiloittain lasketaan yleisten määräysten §:ssä 1–4 esitettyjen perusteiden mukaan. Mikäli rakentaminen sijoitetaan ajankohdan 1.1.2000 tilajaotuksen mukaisen tilan edullisimmalla mitoitusvyöhykkeellä sijaitsevalle alueelle, rakennuspaikan vähimmäiskoko on 5000 m², muutoin 10000 m². Rakentaminen on sovittava ympäröivään maisemaan ja rakennettuun ympäristöön. Lisäksi aluetta koskevat yleiset määräykset."

Valtakunnallisesti merkittävistä rakennetuista ympäristöistä (RKY 2009) Nurmijärven Röykän pohjoispuolelle suunniteltu voimajohtoreitti sivuaa Sääksjärven parantoloiden ja Kiljavan opiston RKY-aluetta lähimmillään noin 570 metrin etäisyydellä. Voimajohtoreitti vaikuttaa myös useisiin maakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin. Hyvinkään Kytäjän seudulla suunniteltu voimajohtoreitti halkoo maakunnallisesti arvokkaan Kytäjän kartanon kulttuurimaiseman aluetta. Voimajohtoreitti vaikuttaisi myös Hyvinkäällä sijaitsevan Kalkkivuoren maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, joka on hyvin säilynyt kalkinpoltosta kertova kokonaisuus. Nurmijärven ja Hyvinkään rajalla, Sääksjärven länsipuolella suunniteltu voimajohtoreitti sivuaa maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristökokonaisuutta Sääksjärven parantolat ja Kiljavan opisto sekä Sääksjärven vapaa-ajan alue. Nurmijärven Nummenpään tienoilla suunniteltu voimajohtoreitti halkoo maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta Nummenpään kylämaisema.

Noin 500 metrin lähietäisyydellä suunnitellusta voimajohtoreitistä sijaitsee lisäksi paikallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Nurmijärvellä Ali-Mikkola sekä Artola sijoittuvat voimajohtoreitin pohjoisosan ympäristöön. Nurmijärvellä Pihtimäen talo, joka on osoitettu Perttulan osayleiskaavassa kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi rakennukseksi sijoittuisi Passanmäen sähköaseman läheisyyteen. Hyvinkäällä Karlbergin tila sijaitsee noin 500 metrin etäisyydellä suunnitellusta voimajohtoreitistä. Ympäristö on osoitettu Kytäjän osayleiskaavassa alueen osaksi, jossa rakennettu ympäristökuva säilytetään, ja alueeseen liittyy kulttuurihistoriallisia tai rakennustaiteellisia arvoja.

Vaikutukset maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriympäristöön

Johtoalueelta joudutaan poistamaan puustoa vaadittavalta laajuudelta sekä muokkaamaan maata pylväiden perustusten alueelta. Lisäksi

18.12.2025

etenkin aluskasvillisuus saattaa kuitenkin vahingoittua laajemmaltakin alueelta työkoneiden liikkumisesta. Rakentamisen aikaiset muutokset voimajohdon lähimaisemassa ovat osittain palautuvia. Voimajohdon rakentamisen myötä maiseman luonne kuitenkin muuttuu. Voimajohdot erottuvat etäämmältä tarkasteltuna maisemakuvassa, sillä pylvääit nou-sevat usein puiden latvojen yläpuolelle. Voimajohtopylvääit aiheuttavat merkittäviä visuaalisia vaikutuksia erityisesti avoimilla maisema-alueilla.

Arviointiselostuksen mukaan voimajohdon rakentamisella arvioidaan olevan pääosin merkittävyydeltään kohtalainen kielteinen vaikutus maisemaan ja kulttuuriympäristöön. Voimajohdon sijoituessa vähemmän herkkään ympäristöön ja usein nykyisen voimajohdon rinnalle, on vaikutus usein merkittävyydeltään vain vähäinen kielteinen. Merkittävyydeltään suuria vaikutuksia on kuitenkin arvioitu kohdistuvan muutamien asuinrakennusten ympäristöihin eri reittiosuuksilla. Suuren kielteisen merkittävyyden vaikutuksia on arvioitu kohdistuvan myös kahteen maakunnallisesti arvokkaaseen maisemaan / kulttuuriympäristöön. Arviointiselostuksen mukaan vaikutukset kohdistuvat arvoalueille kuitenkin melko paikallisesti eivätkä heikennä merkittävästi alueiden maisemallisia arvoja. Kokonaisuudessaan voimajohdon rakentamisella ei arvioida olevan merkittävyydeltään erittäin suuria vaikutuksia maisemaan tai kulttuuriympäristöön. Vaikutuksia voidaan arviointiselostuksen mukaan myös ehkäistä ja lieventää pylväissijoittelulla sekä haitallisia näkymiä estävän kasvillisuuden säästämällä ja istuttamisella.

Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon kanta

Keski-Uudenmaan alueellinen museo katsoo, että voimajohtohankkeella on kielteisiä vaikutuksia maisemallisesti arvokkaiden alueiden maisemaan ja kulttuuriympäristöihin, mikäli voimajohtopylvääit ja -aukeat sijoittuvat näkyville paikoille uusiin maastokäytäviin. Voimajohtolinjojen vaikutukset maisemaan ja näkymiin tulee minimoida erityisesti alueiden osalta, joilla on merkitystä maiseman ja kyläkuvan kannalta. Erityisesti avoimissa maisematiloissa, kuten laajoilla peltoaukeilla tämä on haasteellista, sillä voimajohdon näkyvyys korostuu, jos sillä ei ole lainkaan esimerkiksi metsänreunan luomaa taustaa. Vaikutuksia yksittäisiin haasteellisiksi tunnistettuihin kohteisiin, kuten pienipiirteiset rakennetut kulttuuriympäristöt, asutuksen tai tiemaiseman kannalta merkittävät näkymäsuunnat ja tärkeät näkymäakselit, voidaan yrittää lieventää valitun johtoreitin tarkemmassa yleissuunnitteluvaiheessa. Yksittäisten pylväiden sijoitussuunnittelulla, neuvottelemalla tarvittaessa museoviranomaisten kanssa sekä laatimalla arvokkaille kohteille yksityiskohtaiset ohjeet niiden läheisyydessä toimimiselle, on mahdollista vaikuttaa jonkin verran voimajohtolinjan kielteisiin kulttuurihistoriallisiin ja maisemallisiin vaikutuksiin. Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo osallis-

18.12.2025

tuu tarvittaessa maisemallisesti herkimpien kohteiden tarkempaan suunnitteluun.

Suunnitellulla voimajohdolla on vaikutusta rakennuksiin, jotka sijoittuvat sen läheisyyteen. Jotta voimajohdon kokonaisvaikutuksia rakennettuun ympäristöön olisi helpompi arvioida, olisi hyvä, jos kaikista rakennuksista, joihin voimajohtolinja vaikuttaa esitettäisiin ainakin rakennusvuosi. Tällöin olisi mahdollista tarkastella mahdollisia rakennetun ympäristön vaikutuksia laajemmin, mikäli esimerkiksi vaikutusalueelle ei ole tehty rakennusperinnön inventointia tai inventointi ei ole ajan tasalla.

Nurmijärven Nummenpään tienoilla suunniteltu voimajohtoreitti halkoo maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta Nummenpään kylämaisema. Nurmijärvellä Passanmäkeen on sijoitettu alustava sähköaseman suunnittelualue, joka sijoittuisi Nummenpään kylämaisemaan sekä Perttulan, Uotilan, Numlahden ja Valkjärven maisema- ja kulttuuriympäristöalueen läheisyyteen. Sähköaseman maisemallisia merkityksiä on mahdollista arvioida vasta tarkempien suunnitelmien ja havainnekuvien pohjalta.

Arviointiselostuksen mukaan suunnitellun voimajohdon ympäristövaikutukset arvioidaan kokonaisuutena ottaen huomioon alueella jo nykyisin tapahtuva toiminta ja lisäksi suunnitellut toiminnot siinä laajuudessa, kun hankkeilla arvioidaan olevan yhteisvaikutuksia tämän hankkeen kanssa. Keski-Uudenmaan alueelta huomioidaan yhteysvaikutusten arvioinnissa Hikiän sähköaseman länsipuolella hyväksytty 100 ha aurinkovoimalalle suunnittelutarveratkaisu. Arviointiselostuksessa Hausjärven Hikiän aurinkoenergiahankkeella ei katsota olevan merkittäviä kielteisiä vaikutuksia eläimistöön, kasvillisuuteen, maisemaan tai kulttuuriympäristöön. Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo toivoisi, että tätä voitaisiin perustella ja avata tarkemmin aurinkoenergiahankkeella ei katsota olevan merkittäviä kielteisiä vaikutuksia maisemaan tai kulttuuriympäristöön.

Arkeologia

Selvitysvaiheessa sähkölinjojen alueilla on suoritettu arkeologiset inventoinnit vuosina 2024 ja 2025, Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausuntojen mukaisesti. Inventointien tulokset on viety Museoviraston ylläpitämään muinaisjäännösrekisteriin museon toimesta. Inventoinnit on tehty Hyvinkään ja Nurmijärven alueille rakennettavilla linjoilla kattavasti.

YVA-selvityksessä on arvioitu, että voimajohtohankkeista ei tyypillisesti kohdistu muinaisjäännöksiin merkittäviä kielteisiä vaikutuksia, jos kohteet eivät vahingoitu fyysisesti hankkeiden myötä. Kohteille, jotka sijoittuvat johtoalueiden läheisyyteen on esitetty lieventämistoimenpiteitä.

18.12.2025

YVA-suunnitelman mukaan muinaisjäännöskohteet voidaan huomioida kohdekohtaisen ohjeistuksen mukaisesti jatkosuunnittelussa ja johtoa-alueelle sijoittuvat kohteet voidaan tarvittaessa merkitä maastoon ennen rakentamistoimenpiteitä. Selostuksen mukaan näillä toimilla vaikutukset muinaisjäännöskohteille jäävät vähäisiksi tai merkityksettömiksi.

Pohjoisella reittiosuudella Hikiä-Passanmäki YVA-selvityksessä arkeologiseen kulttuuriperintöön kohdistuvien vaikutusten merkittävyys arvioitiin enintään kohtalaiseksi kielteiseksi. Pohjoisen osuuden itäisellä vaihtoehdolla Hyppärä itä – Passanmäki vaikutusten merkittävyys on arvioitu enintään vähäiseksi kielteiseksi. Ympäristökohdeohjeisiin tullaan laatimaan ohjeistukset muinaisjäännösalueiden huomioimiseksi suunnittelussa, rakentamisessa ja raivauksissa sekä reunapuiden käsittelyssä. Haitallisia vaikutuksia voidaan selvityksen mukaan lieventää suunnittelemalla voimajohtoreitti niin, että johdot kiertävät arkeologisen kulttuuriperinnön kohdealueet suojavyöhykkeineen. Voimajohtojen pylväiden sijainnit tullaan suunnittelemaan siten, että pylväät tai niiden rakentaminen eivät aiheuta vahinkoa arkeologiselle kulttuuriperinnölle. Selvityksen mukaan, mikäli lieventämistoimenpiteet eivät olisi mahdollisia ja arkeologisen kulttuuriperintökohteeseen kohdistuu vaurioitumisen riski, Museovirastolta täytyy hakea kajoamislupaa arkeologisen kulttuuriperinnön kohteeseen.

Museo pitää positiivisena suunnitelmaa ympäristökohdeohjeista. Museo toteaa, että ohjeisiin tulee kirjata kaikki hankealueella sijaitsevat arkeologiset kohteet. Ympäristökohdeohjeistuksiin tulee liittää kartta, jossa arkeologiset kohteet esitetään aluerajauksineen. Museo haluaa kommentoida ohjeistusta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta hyvissä ajoin, ennen rakentamisen aloittamista alueella. Jos hankealueella sijaitsee kohteita Nurmijärven ja Hyvinkään alueilla, joilla on riski vaurioitua hankkeen aikana, tulee hankkeeseen ryhtyvän pyytää kohteesta Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto.

Museo huomauttaa, että Passanmäen alustavalla sähköaseman suunnittelualueella sijaitsee useita muinaismuistolain suojaamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Kohteita ei ole huomioitu selostuksessa, mutta ne on merkitty karttaliitteeseen. Kiinteät muinaisjäännökset Walkiasuonmäki Rå (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000054133), Hakalanniitty (1000005722), Hyypiönmäki (543010018) sekä Ristola (1000005863) sijaitsevat kaikki suunnittelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä. Kohteiden tarkkoja suojelualueiden rajoja ei ole selvitetty aikaisemmissa inventoinneissa, joten suojelualueiden laajuus on vain arvio. On mahdollista, että alueiden tarkka rajausta täytyy selvittää tarkkuusinventoinnilla, ennen kuin linjan rakentamisvaihe voidaan aloittaa. Kun sähköaseman paikka tarkentuu, sen läheisyydessä sijaitsevat kohteet tulee viedä osaksi ympäristökohteiden ohjeistusta. Jos mui-

18.12.2025

naisjäännösalueiden läheisyyteen suunnitellaan muuttuvaa maankäyt-
töä, tulee asiassa olla yhteydessä Keski-Uudenmaan alueelliseen vas-
tuumuseoon.

Lisätiedot

Tiina Mikkanen, tutkija, puhelin: 09 310 71552
tiina.mikkanen(a)hel.fi

Kulttuuriympäristöpäällikkö

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

9 (9)

18.12.2025

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

§ 79 **Lausunto Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja Natura-arvioinnista**

HYD/1313/11.01.00.00/2024

Valmistelija ympäristötoimenjohtaja Mika Lavia p. 040 0610804

Muut valmistelijat Elisa Aalto
Hannu Lindqvist

Esittelijä ympäristötoimenjohtaja Mika Lavia

Valmisteluteksti Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, joka koskee Fingrid Oyj:n 2x400 kilovoltin voimajohtohanketta Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Hanke on osa kantaverkon pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmaa. Uusi voimajohtoyhteys sijoittuu osittain jo olemassa olevien 400 tai 110 kilovoltin voimajohtojen rinnalle, ja osittain uuteen maastokäytävään. Tarkasteltavia, osin vaihtoehtoisia voimajohtoreittejä on yhteensä noin 215 kilometriä, mistä uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 122 kilometriä. Toteutuessaan voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Hanke sijoittuu Uudenmaan maakunnassa Inkoon, Siuntion, Lohjan, Vihdin, Nurmijärven ja Hyvinkään alueelle ja Kanta-Hämeessä Riihimäen ja Hausjärven alueelle.

Tarkasteltava voimajohtoreittiyhteys koostuu kolmesta reittiosuudesta: Hikiä-Passanmäki, Passanmäki-Kopula ja Kopula-Inkoo. Osittain Hyvinkään alueelle sijoittuu reitin pohjoinen osuus välillä Hikiä-Passanmäki, jolle esitetään arviointiselostuksessa kahta vaihtoehtoista voimajohtoreittiä:

- Pohjoinen osuus Hikiä-Passanmäki
- Pohjoinen osuus Hikiä -Passanmäki, Itäinen vaihtoehto

Uusi, itäinen vaihtoehto on lisätty arviointiohjelmavaiheen jälkeen. Vaihtoehto kulkisi pohjoisen vaihtoehtodan kanssa samaa reittiä Kytäjoelle asti, josta se erkaantuisi Hyypärän kohdalla uuteen maastokäytävään Petkelsuon itäpuolelle.

Pohjoisen osuuden vaihtoehtoasetantaan sisältyy lisäksi sisäiset reittivaihtoehdot. Pohjoisella osuudella rinnakkaisia alavaihtoehtoja sijaitsee välillä Rämpsänskulma - E12 (länsi) ja Rämpsänskulma - E12 (itä) sekä Hyypärä (itä)- Pitkämäki (länsi) ja Hyypärä (länsi)- Pitkämäki (itä).

Lausunto on pyydetty toimittamaan 31.12.2025 mennessä. Viitteeksi UUELY/1772/2024. Arviointiselostuksen lausunnon yhteydessä suojelualueiden haltijoille varataan mahdollisuus esittää lausuntonsa tehdystä Natura-arvioinnista luonnonsuojelulain 35 § 2 mom. mukaisesti.

Hyvinkään kaupungin hallintosäännön 6 Luvun 9 §:n mukaan ympäristölautakunta päättää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisten kunnan lausuntojen antamisesta. Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaavoituksen kanssa.

Hankkeessa ympäristövaikutusten arviointi on kohdistettu pääasiallisesti seuraaviin todennäköisesti merkittäviksi arvioituihin vaikutuksiin:

- Asutus
- Luonnonympäristö ja maisema
- Kulttuuriperintö ja kulttuurimaisema
- Arkeologiset vaikutukset
- Ilmastovaikutukset
- Sosiaaliset vaikutukset
- Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Ympäristövaikutusten arvioinnissa on kuvattu sekä välillisten että välittömien vaikutusten ilmeneminen voimajohdon rakentamis-, käyttö- ja purkamisvaiheessa. Arvioinnissa muutoksen suuruutta arvioidaan nykytilaan verrattuna, ja otetaan huomioon myös epävarmuustekijät sekä vaikutusten lieventämismahdollisuudet.

Ympäristövaikutusten arvioinnin lähtötietoina käytettiin olemassa olevaa tietoa ympäristön nykytilasta, sekä hankkeen yhteydessä laadittuja erillisselvityksiä. Olemassa olevaa aineistoa tukemaan laadittiin vaikutusaluetta koskevia luontoselvityksiä ja -kartoituksia, maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys, Natura-arviointija, havainnekuvia, arkeologinen inventointi sekä perinnebiotooppiselvitys.

Arviointiselostuksen mukaan mikään johtoreittiosuus ei aiheuta niin suuria merkittäviä kielteisiä vaikutuksia, että ratkaisua voisi niiden perusteella todeta toteuttamiskelvottomaksi. Tarkasteltujen vaihtoehtojen välille on vaikutusten välisessä merkittävyudessa tunnistettu joitain eroavaisuuksia, jotka liittyvät erityisesti luontoarvoihin, maisema- ja maankäyttövaikutuksiin sekä ihmisiin kohdistuviin vaikutuksiin. Voimajohtoreittejä sijoittuu Natura-alueiden välittömään läheisyyteen ja vaikutusalueelle, mutta merkittäviä vaikutuksia kohdistuu vain kahdelle alueelle: Petkelsuohon ja Torsgårdin metsään, koskien liito-oravan esiintymistä.

Arviointiselostuksessa on esitetty kaksi reittivaihtoehtoa välille Hikiä-Passanmäki, jotka kulkevat osittain Hyvinkään kaupungin alueella. Pohjoisella osuudella voimajohtoreitit sijoittuvat pääosin uuteen maastokäytävään. Nykyisen rinnalle sijoittuvaa maastokäytävää olisi noin 6-14 kilometrin matkalla, jolloin nykyinen johtoalue levenee noin 38-39 metriä. Uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 34-56 kilometriä, jolloin uusi johtoalue on noin 62 metriä leveä. Petkelsuon itäpuolta kulkeva itäinen vaihtoehto sijoittuisi uuteen maastokäytävään Nurmijärvelle asti, josta eteenpäin se kulkisi pääasiassa olemassa olevan Fingridin 400 kV voimajohdon länsipuolella Passanmäen sähköasemalle saakka.

Hyvinkään kaupungin ympäristölautakunta katsoo, että arviointiohjelmavaiheen jälkeen lisätty uusi pohjoisen osuuden itäinen vaihtoehto aiheuttaa haittoja kaupungin maankäytön suunnittelulle, elinkeinoalueiden kehittämiseksi ja maisemalle. Linjaus kulkee useiden oikeusvaikutteisten kaavojen läpi estäen kaavojen toteuttamisen ja vaikeuttaen alueiden käyttöä asumiseen ja työpaikkarakentamiseen.

Maisemavaikutukset ovat erityisen merkittäviä Salpausselän ja Vatvuoren alueilla, joissa korkeuserot korostavat rakenteiden näkyvyyttä. Linjaus sijoittuu myös Kallionopon alueella Nopon vedenottamon suojavyöhykkeille, mikä edellyttää suojavyöhykepäättöksen määräyksien huomioimista suunnittelussa. Lisäksi Kallionopon alue on osa laajempaa eteläisen Hyvinkään elinkeinoalueiden kehittämishanketta, ja suunnitelman mukaisen linjausvaihtoehdon alle jää suuri alue työpaikkarakentamiseen osoitettua aluetta. Tämä aiheuttaa merkittävää haittaa alueen rakentamisen taloudellisille edellytyksille sekä osayleis- ja asemakaavan toteuttamiselle. Ympäristölautakunta korostaa, että linjaus häiritsee merkittäväksi Hyvinkään elinkeinoalueiden kehittämistä ja kytkeytymistä valtakunnallisiin liikenneväyliin. Edellä mainittujen haittojen perusteella pohjoisen osuuden itäinen vaihtoehto tulisi hylätä.

Pohjoisen osuuden toisen linjausvaihtoehdon osalta on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota maisemavaikutusten minimoimiseen, erityisesti Hyyppärä-Kytäjoen peltoaukean kohdalla. Jatkosuunnitteluvaiheessa reittilinjauksia tulisi tarkastella ja kehittää maiseman erityispiirteet huomioiden, jotta alueen avoimen pelto- ja jokimaiseman arvo säilyy mahdollisimman hyvin. Uusi linjausvaihtoehto, jossa voimajohto kiertää Hopeavuoren itäpuolelta peltoaukeiden kautta, on maisemallisesti perusteltu. Linjauksessa esiintyvät useat mutkat tarkoittavat toisaalta pylväiden määrän kasvua, mikä lisää rakenteiden näkyvyyttä maisemassa.

YVA-ohjelmavaiheessa esitelty Usmen alueelle sijoittuva läntinen reittivaihtoehto oli hylätty ohjelmavaiheen jälkeen ympäristövaikutusten lieventämiseksi. Reitti olisi sijoittunut lähelle Kytäjä-Usmen ulkoilualuetta sekä luonnonsuojelualueen laajenemisalueelle. Hyvinkään kaupungin ympäristölautakunta totesi 24.10.2024 arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa, että Usminkallion läpi kulkeva reittivaihtoehto ei ollut toteuttamiskelpoinen luonnonolosuhteiden sekä maisemallisten arvojen vuoksi, ja lisäksi reitti olisi kulkenut Vantaanniemen kalliokiviainesten louhinta-alueen yli. Ympäristölautakunta pitää Usmen alueelle sijoittuvan reittivaihtoehdon

hylkäämistä perusteltuna.

Paikallisesti arvokkaat maisema-alueet, kuten Hyypärän peltoaukea ja Vatuoret, olisi tullut huomioida maisemavaikutusten arvioinnissa. Arviointiselostuksen luvussa 12 Hyvinkään alueelta on huomioitu paikallisesti arvokas Karlbergin ympäristö, mutta muiden merkittävien kohteiden huomiointi on jäänyt puutteelliseksi.

Peltopylvään käyttöä pidettiin arviointiohjelmasta annetussa lausunnossa maisemallisesti perusteltuna Hyvinkään reittiosuudella. Arviointiselostuksessa todetaan, että hankkeessa käytetään vapaasti seisovaa yksijalkaista pylvästä, eikä muita pylväsmalleja voida käyttää kahden 400 kV voimajohdon toteuttamiseksi. Ratkaisua ei ole kuitenkaan tämän tarkemmin perusteltu. Peltopylväs tukisi maisemallisten etujen lisäksi maatalouden toimintaedellytyksiä, mikä on todettu myös YVA-selostuksessa. Tämä on merkityksellistä Hyvinkään alueella, sillä suunniteltu voimajohtoreitti kulkee paikoin viljelykäytössä olevien peltoaukeiden kautta.

Ympäristölautakunta muistutti arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa Kytäjoen varrella sijaitsevista tulvapelloista, jotka toimivat muuttolintujen levähdyspaikkoina. Voimajohto aiheuttaa linnuille törmäysvaaran, ja pylväiden sijoitteluun sekä johtojen näkyvöittämiseen tulisi kiinnittää täten erityistä huomiota. Hankkeen vaikutuksia linnustoon on arvioitu arviointiselostuksen luvussa 8. Arviointiselostuksessa voimajohtojen ukkosjohtimiin asennettavia törmäysriskiä pienentäviä merkintöjä on suositeltu Hyvinkäällä Kytäjän-Livinkylän peltojen MAALI-alueelle (pohjoinen osuus, Hikiä-Passanmäki), sekä Kurkisuon MAALI-alueen läheltä kulkevalle voimajohto-osuudelle. Voimajohtoreitin rakentamisen aikana tulee huomioida myös mahdollisesti leudon talven tuomat tulvahaasteet tulvaherkillä alueilla.

Isoahteen alueelle sijoittuva mahdollinen maa-ainestenottoalue, jolla on käsittelyssä maa-aineselupa kallion louhimiseksi, on huomioitu YVA-selostuksen mukaisissa suunnitelmissa. Hyvinkään kaupungin ympäristölautakunta on YVA-ohjelman yhteydessä edellyttänyt, että Isoahteen louhinnan vaikutukset hankkeeseen selvitetään. Yhteisvaikutuksia voimajohtohankkeen kanssa on arvioitu selostuksen luvussa 21.4. Selostusvaiheen suunnitelman mukainen voimajohtoreitti kiertää alueen länsipuolelta, kun ohjelmavaiheessa esitelty reittivaihtoehto olisi sijoittunut alueen itäpuolelle. Lisäksi lausunnossa muistutettiin hankkeen yhteisvaikutuksista muiden suunniteltujen hankkeiden kanssa, erityisesti valtatie 25:n kehittämistoimenpiteiden ja kansallisen vetyverkon osalta. Arviointiselostuksessa näitä yhteisvaikutuksia on käsitelty Gasgridin vedyn siirtoverkkohankkeen osalta luvussa 21.2 ja valtatie 25:n osalta luvussa 21.3.

Hyvinkään kaupunginhallitus totesi kannanotossaan 4.11.2024 seuraavaa: "Hyvinkään kaupungin näkökulmasta on erityisen tärkeää, että uuden Hikiä-Inkoo voimajohdon avulla pystyttäisiin osaltaan turvaamaan riittävä sähkönsaanti Hyvinkään keskustaaajaman ja erityisesti keskustaaajaman lounaisosien uusien ja merkittävien työpaikka-alueiden kehittämismahdollisuuksien varmistamiseksi."

YVA-selostuksessa hankkeen vaikutuksia kantaverkon käyttövarmuuteen ja siirtokapasiteettiin käsitellään yleisesti Etelä-Suomen ja Uudenmaan näkökulmasta. Hyvinkään sähkönsaantia ei tarkastella erikseen tai paikallisesti rajattuna. Hyvinkään ympäristölautakunta toistaa kaupunginhallituksen kannanotossa esittämän linjauksen keskustataajaman ja sen lounaisosien työpaikka-alueiden sähkönsaannin turvaamisen tarkeydestä.

Yhteysviranomainen antaa arviointiselostuksesta perustellun päätelmänsä kahden kuukauden kuluessa nähtävillä olon päättymisestä, arviolta alkutalvesta 2026. Alustavan aikataulun mukaan voimajohdon rakentamisen edellyttämät maastotutkimukset ja yleissuunnittelu tehdään vuosina 2027-2029. Hankkeen rakentamisen arvioidaan tapahtuvan vuosina 2029-2031.

Lausuntomateriaali löytyy verkosta osoitteesta:

<https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/fingrid-oyjn-2x400-kvn-voimajohto-valilla-hikia-hausjarvi-inkoo>

Yhteenveto

Hyvinkään kaupungin ympäristölautakunta korostaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta antamassaan lausunnossa paikallisesti arvokkaiden maisema-alueiden turvaamista ja haittojen minimointia hankkeen suunnittelussa. Yleisesti ottaen voidaan todeta, että luontovaikutuksia on arvioitu kattavasti. Maisemavaikutuksiin olisi tullut suunnittelun ja arvioinnin yhteydessä kiinnittää enemmän huomiota. Erityisesti Hyypärä-Kytäjoen peltoaukean kohdalla pohjoisen osuuden reittivaihtoehtoja tulee kehittää jatkosuunnitteluvaiheessa maisemavaikutusten vähentämiseksi. Pohjoisen osuuden itäinen vaihtoehto tulee hylätä maisemavaikutusten sekä kaavojen toteuttamiseen liittyvien vaikutusten vuoksi.

Esitys

Hyvinkään kaupungin ympäristölautakunta päättää antaa Uudenmaan ELY-keskukselle perusteluosassa ilmenevän lausunnon Fingrid Oyj:n 2 x 400 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Ympäristölautakunta esittää, että lausunnossa esille tuodut näkökohdat otetaan huomioon jatkosuunnittelussa ja toteaa lisäksi, että arviointiselostuksessa olisi tullut tarkastella ja jatkosuunnittelussa tulisi selvittää vielä maakaapeloinnin mahdollisuutta erityisen herkillä alueilla.

Päätös

Hyvinkään kaupungin ympäristölautakunta päätti antaa Uudenmaan ELY-keskukselle perusteluosassa ilmenevän lausunnon Fingrid Oyj:n 2 x 400 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Ympäristölautakunta esitti, että lausunnossa esille tuodut näkökohdat otetaan huomioon jatkosuunnittelussa ja toteaa lisäksi, että arviointiselostuksessa olisi tullut tarkastella ja jatkosuunnittelussa tulisi selvittää vielä maakaapeloinnin mahdollisuutta erityisen herkillä alueilla.

Muutettu päätösesitys hyväksyttiin.

Liitteet

Hikiä - Inkoo voimajohtohanke kartat, Hyvinkää

Täytäntöönpano

Toimenpiteitä varten

-

Tiedoksi

Uudenmaan ELY-keskus
Kaavoitus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto (Kuntalaki § 136)

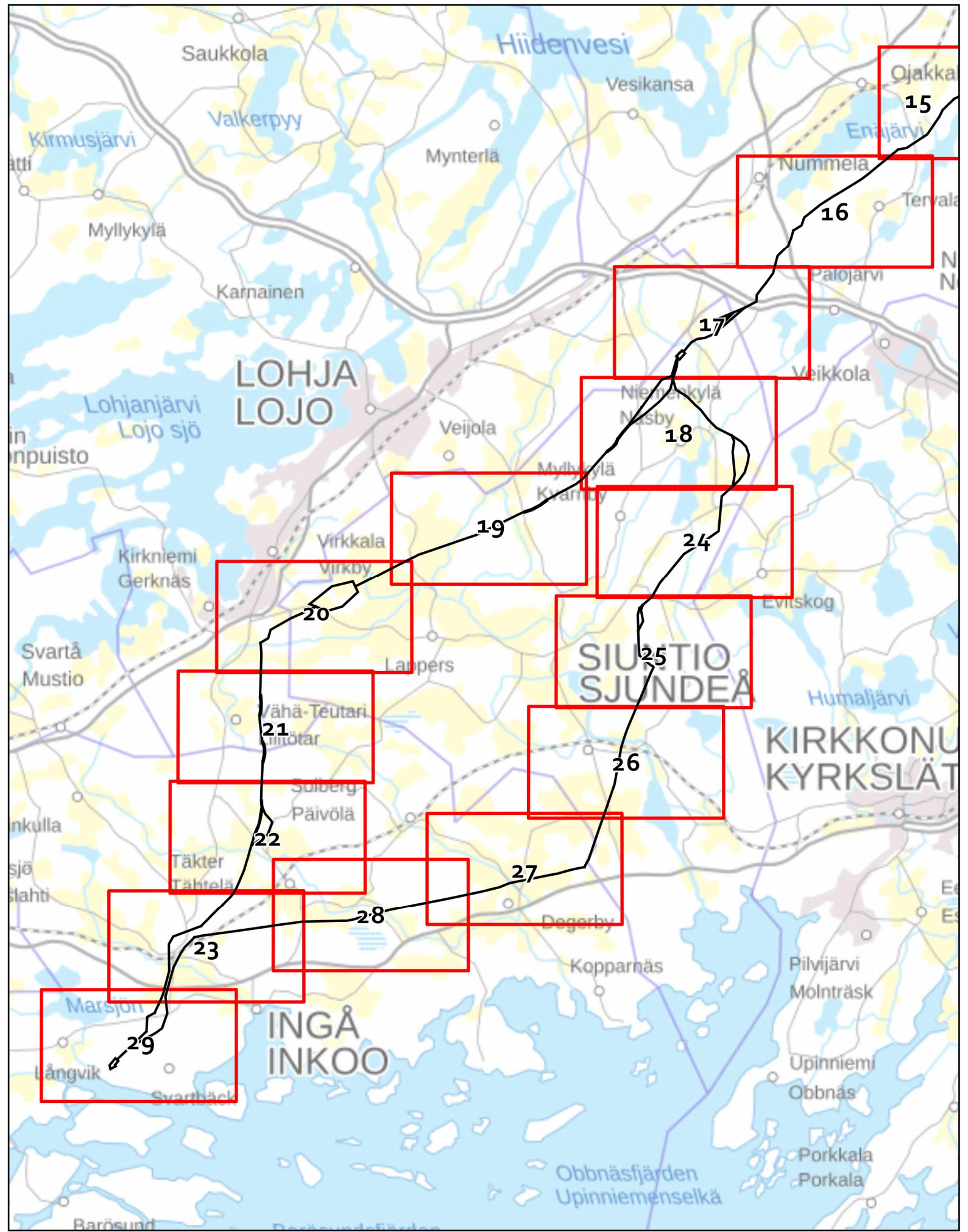
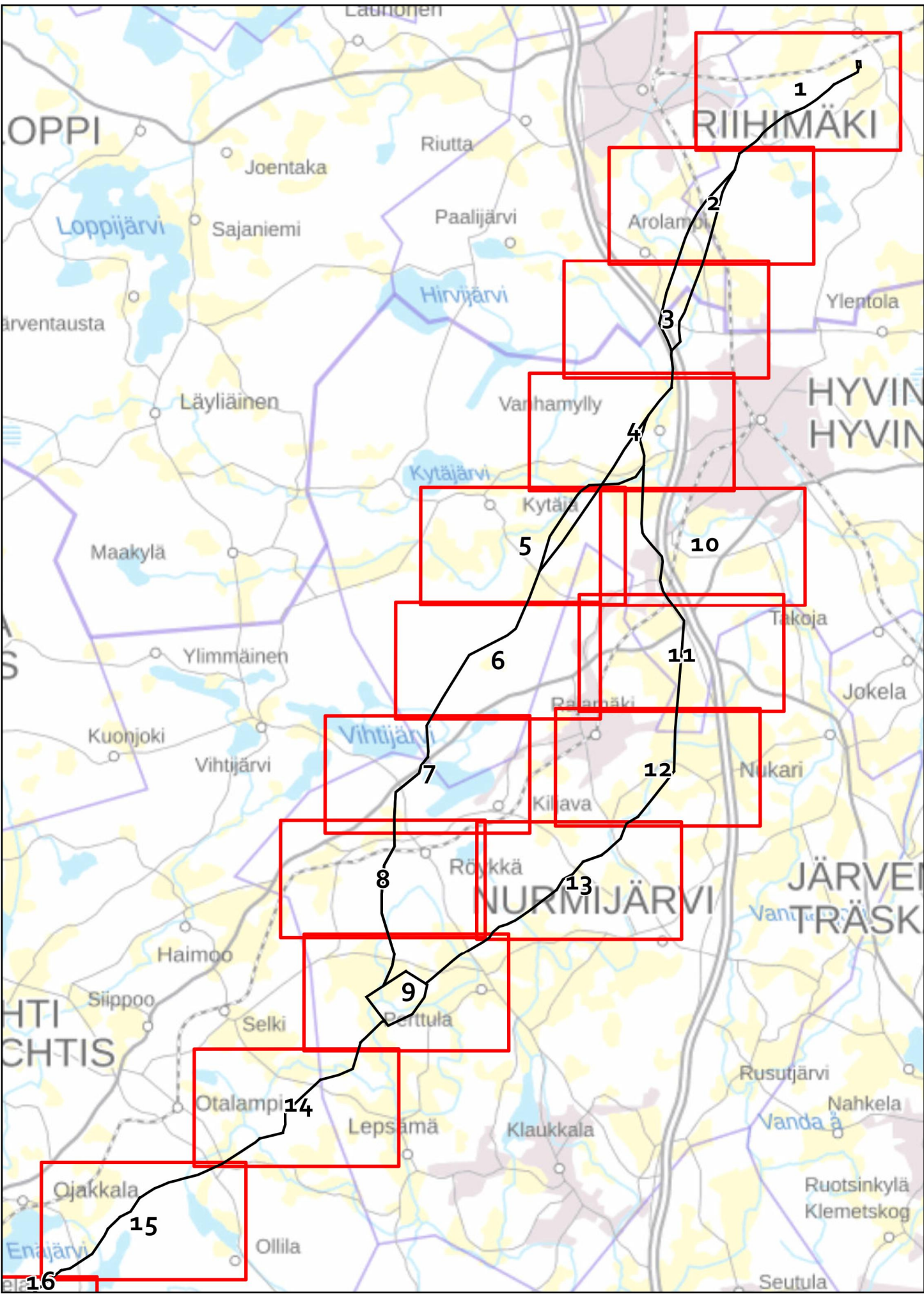
Muutoksenhakukielto

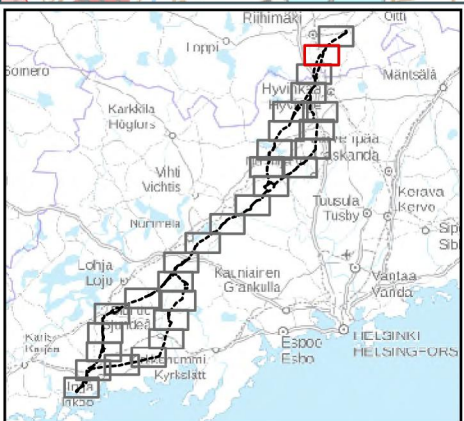
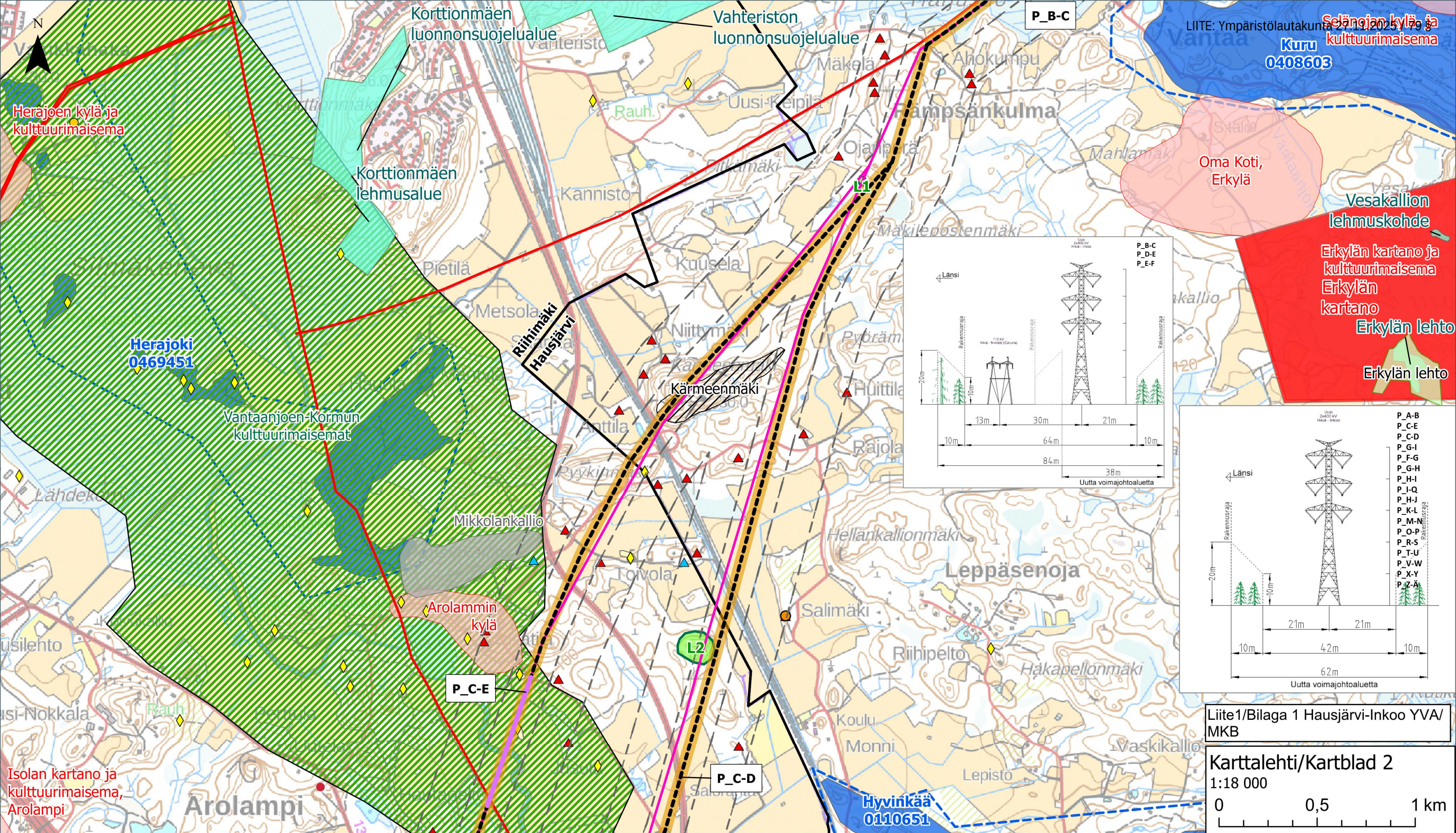
Muutoksenhakukiellon peruste: Kuntalaki 136 §

Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Liite 1/Bilaga 1. Karttalehtijako/kartbladindelning

Hikiä-Inkoo 2 x 400 kilovoltin voimajohtohanke. YVA- selostus/ Hikiä-Ingå 2 x 400 kilovolt projektet för kraftledningen. MKB-rapport.

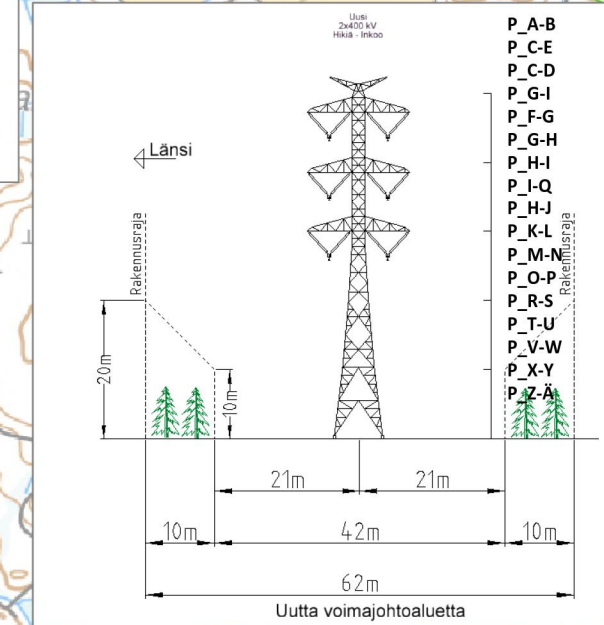
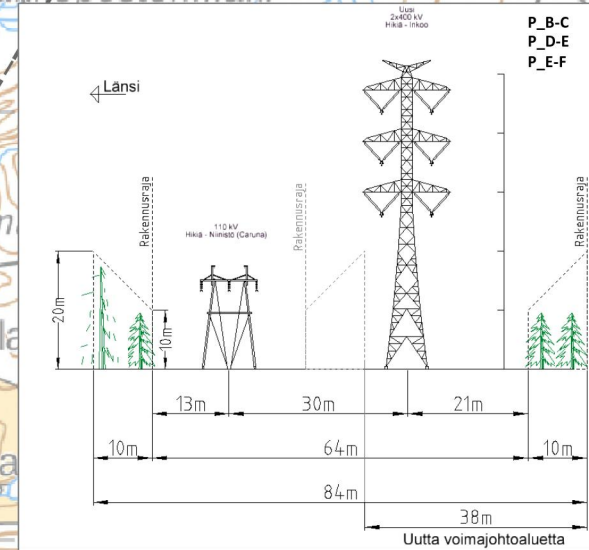
- YVA-selostusvaiheen reittivaihtoehto/
MKB Kraftledningsrutt
- - - Etäisyysvyöhyke/Avståndszon 100 &
300 m
- Ohjelmavaiheen reittivaihtoehto/
Programfasens kraftledningsrutt
- Kuntaraja/Kommungräns
- ▲ Asuinrakennus/Bostadhus alle 300m
- ▲ Lomarakennus/Semesterhus alle
300m

- Yksityismaiden luonnonsuojelualue/
Naturskyddsområde, privat
- Pohjavesialue/Grundvattenområde
- Varsinainen muodostumisalue/
Grundvattenbildingsområde
- Arkeologinen kohde/Arkeologisk plats
- RKY-alue/RKY-områden
- Paikallisesti arvokas rakennettu
kulttuuripäristö/Lokalt värdefull
byggd kulturmiljö

- Lehtojensuojeluohjelma/Program för
skydd mot nedskräpning
- Valtakunnallisesti arvokkaat
moreenimuodostumat/Nationellt
värdefull moräninformation
- Arvokkaat kulttuuriympäristöt/
Värdefulla landskapsområden, Kanta-
Häme
- Arvokkaat maisema-alueet/Värdefulla
landskapsområden, Kanta-Häme

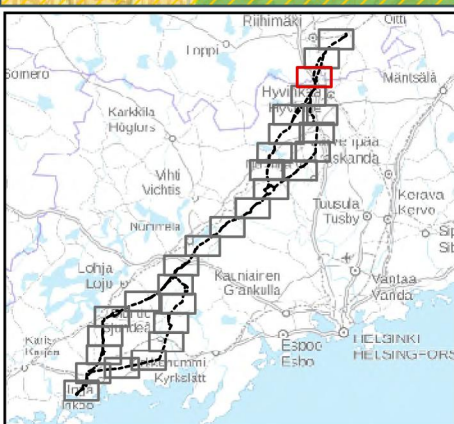
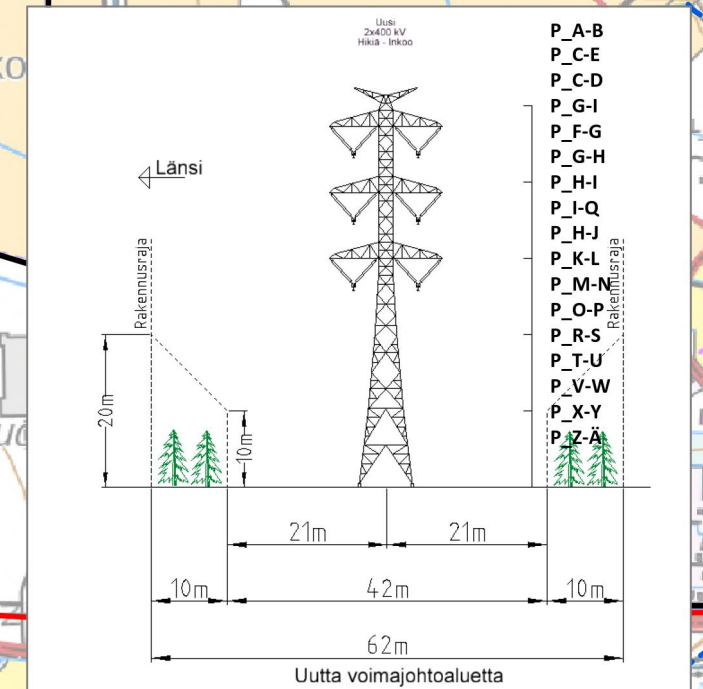
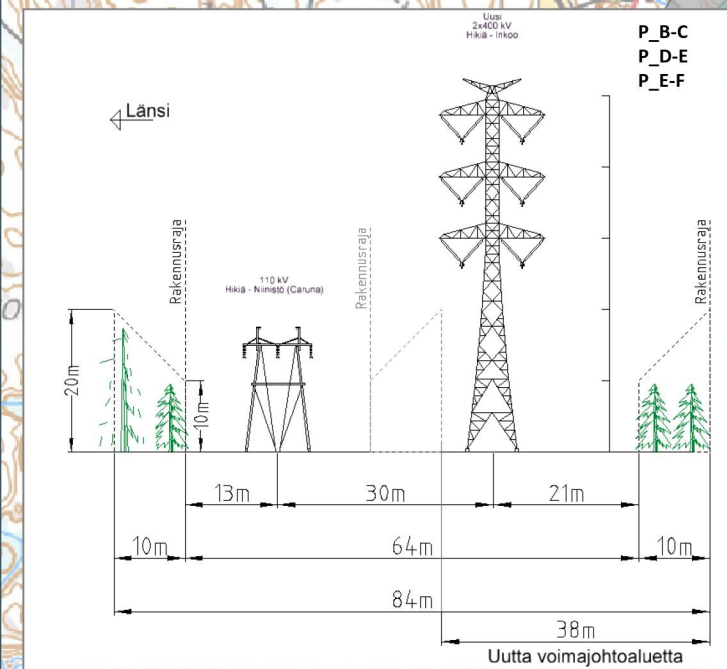
- Inventoitu arvokas luontokohde/
Inventerad värdefull naturplats
- Ramboll 2024 & 2025
- Valtakunnallisesti arvokkaat
kallioalueet/Nationellt värdefullt
bergsområde
- Lintujen lentoesteet/Fågelskyddsnet
- Maa-ainesten ottoluvat/Markutvinnings
tillstånd
- Sora ja hiekka, päättynyt/Grus och
sand, utgångna

- Muu, päättynyt/Övrigt, utgångna
- Arkeologisten selvitysten tulokset/
Arkeologisk rapport 2024 & 2025
- Ennestään tunnettujen aluerajaukset/
De tidigare kända områdesgränserna
- Ennestään tunnetut kohteet/Redan
kända destinationer

Liite1/Bilaga 1 Hausjärvi-Inkoo YVA/
MKB

Karttalehti/Kartblad 2
1:18 000
0 0,5 1 km

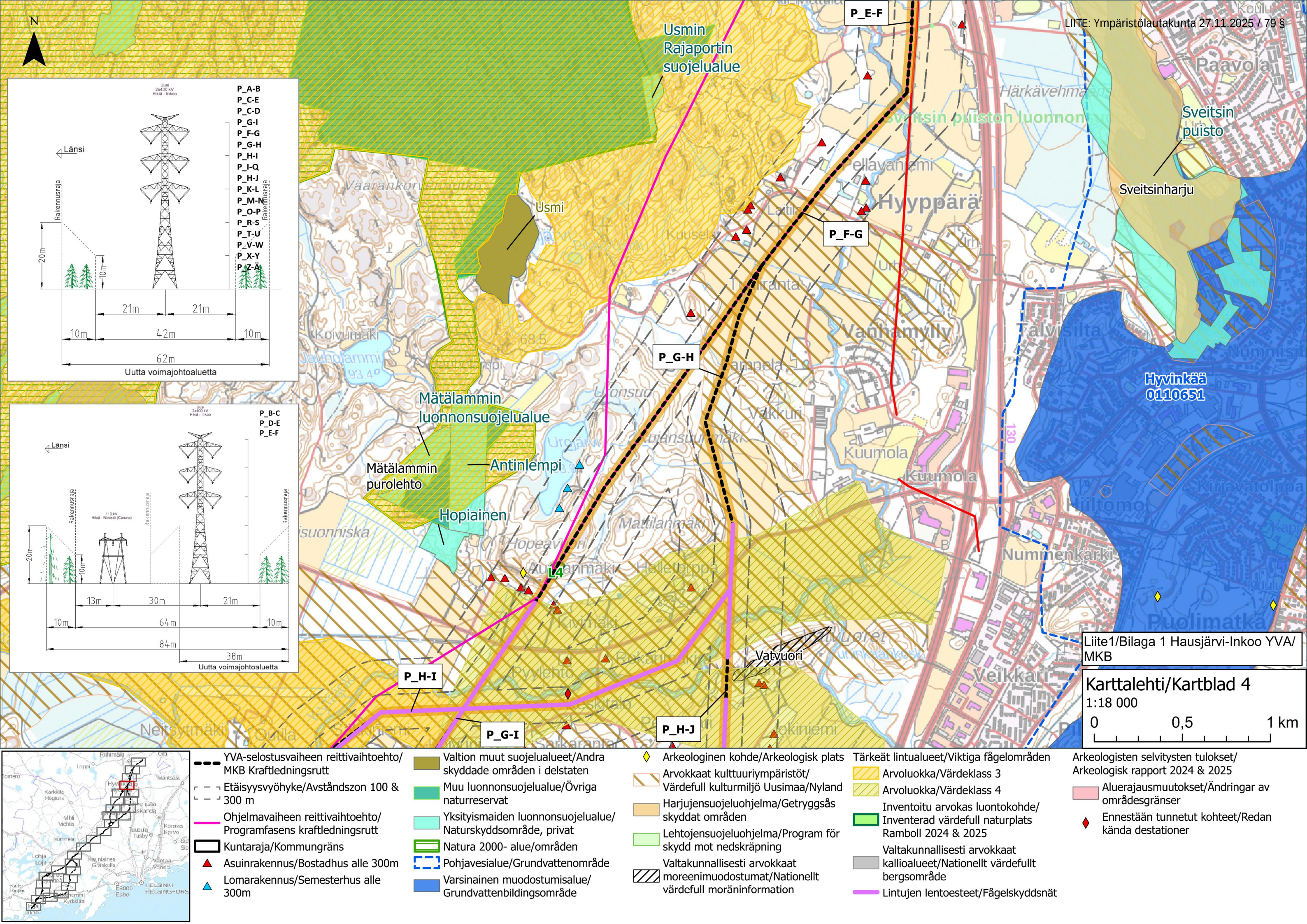
- YVA-selostusvaiheen reittivaihtoehto/
MKB Kraftledningsrutt
- ┌ — — — Etäisyysvyöhyke/Avståndszon 100 &
└ — — — 300 m
- Ohjelmavaiheen reittivaihtoehto/
Programfasens kraftledningsrutt
- ▭ Kuntaraja/Kommungräns
- ▲ Asuinrakennus/Bostadhus alle 300m
- Valtion muut suojelualueet/Andra
skyddade områden i delstaten

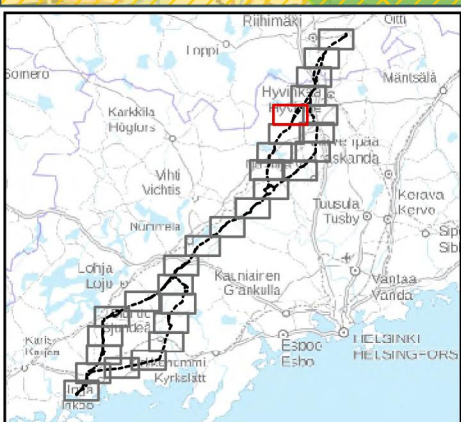
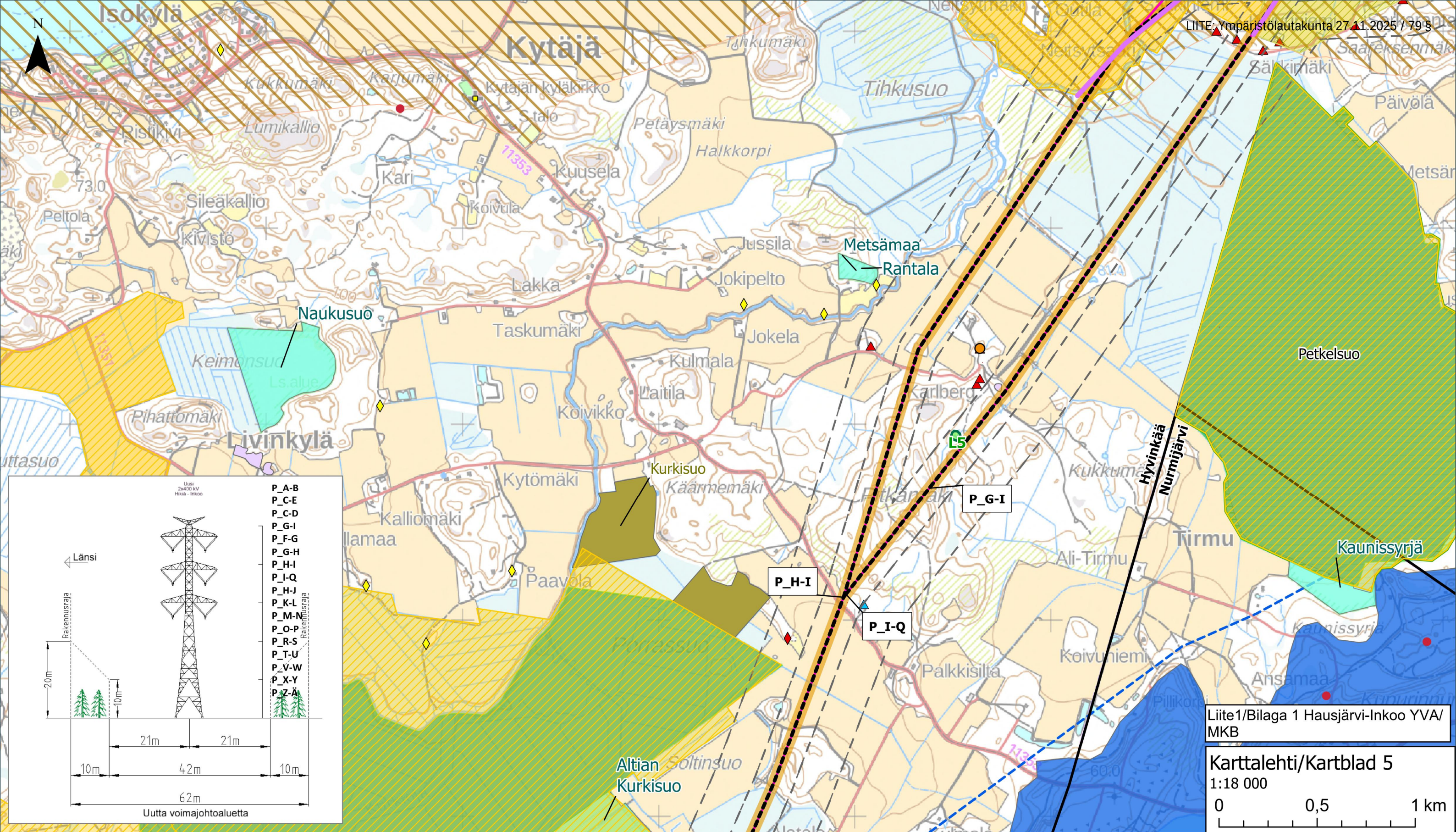
	Muu luonnonsuojelualue/Övriga naturreservat
	Yksityismaiden luonnonsuojelualue/
Naturskyddsområde, privat
	Natura 2000- alue/områden
	Pohjavesialue/Grundvattenområde
	Varsinainen muodostumisalue/
Grundvattenbildningsområde
	Arvokkaita kulttuuriympäristöt/
Värdefull kulturmiljö Uusimaa/Nyland

- Harjujensuojeluohjelma/Gettryggsåsskyddat områden
 Valtakunnallisesti arvokkaat kivikot/Nationellt värdefulla bergsformationer
 Valtakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat/Nationellt värdefull moräninformation
 Tärkeät lintualueet/Viktiga fågelområden
 Arvoluokka/Värdeklass 3

	Arvokkaat kulttuuriympäristöt/
Värdefulla landskapsområden, Kanta-
Häme
	Arvokkaat maisema-alueet/Värdefulla
landskapsområden, Kanta-Häme
	Inventoitu arvokas luontokohde/
Inventerad värdefull naturplats
Ramboll 2024 & 2025
	Muu luontokohde/Anda naturområder
	Valtakunnallisesti arvokkaat
kallioalueet/Nationellt värdefullt
bergsområde

- Lintujen lentoesteet/Fågelskyddsnät
- Maa-ainesten ottoluvat/Markutvinnings tillstånd
 - Sora ja hiekka, päättynyt/Grus och sand, utgångna
 - Kalliokivi, päättynyt/Sten, utgångna
 - Kalliokivi, voimassa/Sten, giltigt
- Arkeologisten selvitysten tulokset/
Arkeologisk rapport 2024 & 2025
 - Ennestään tunnetut kohteet/Redan kända destinationer

- YVA-selostusvaiheen reittivaihtoehto/
MKB Kraftledningsrutt
- - - Etäisyysvyöhyke/Avståndszon 100 &
300 m
- Ohjelmavaiheen reittivaihtoehto/
Programfasens kraftledningsrutt
- Suojeltu rakennus/Skyddad byggnad
- Kuntaraja/Kommungräns
- ▲ Asuinrakennus/Bostadhus alle 300m

- ▲ Lomarakennus/Semesterhus alle
300m
- Valtion muut suojelualueet/Andra
skyddade områden i delstaten
- Muu luonnonsuojelualue/Övriga
naturresevat
- Yksityismaiden luonnonsuojelualue/
Naturskyddsområde, privat
- Natura 2000- alue/områden

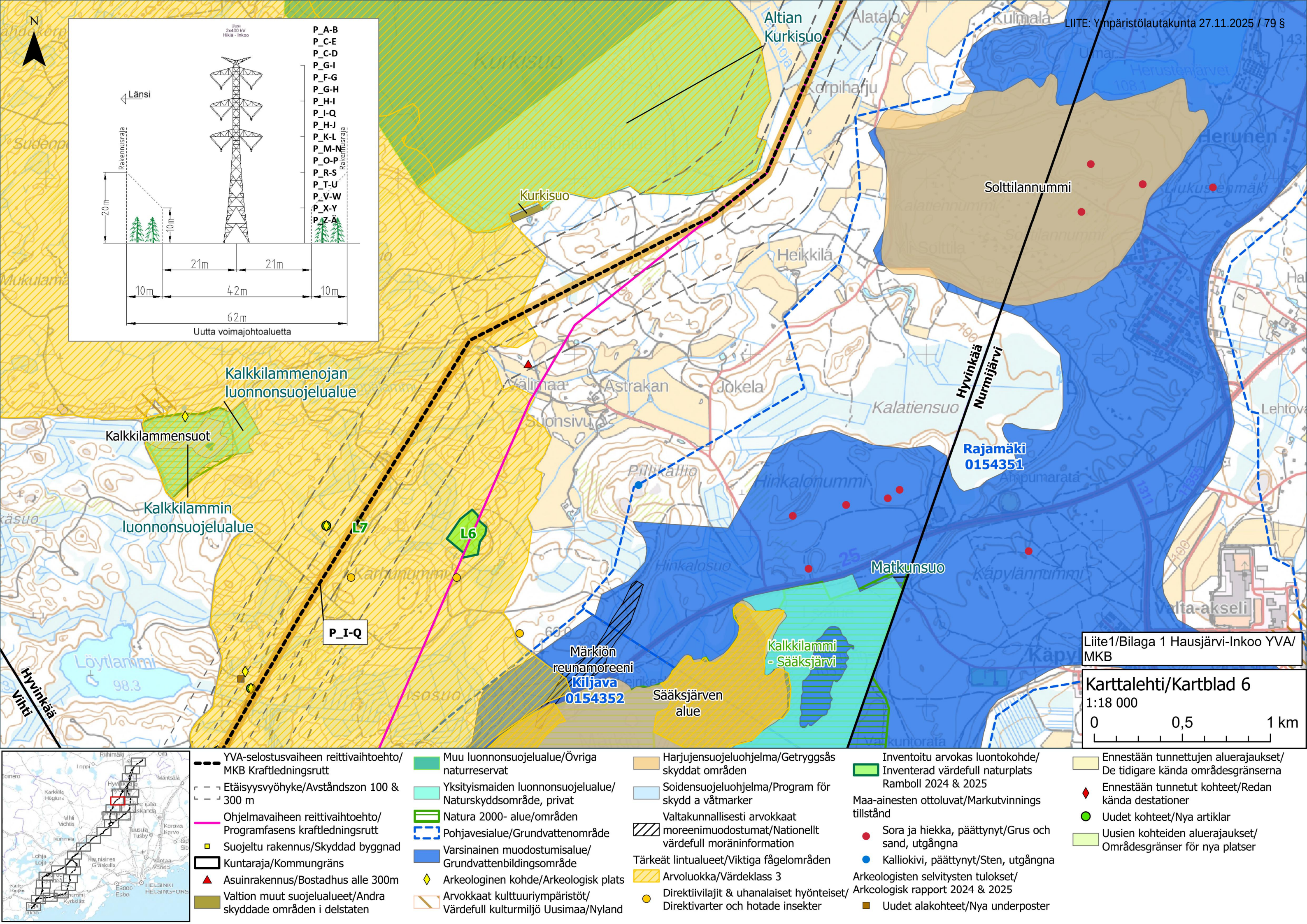
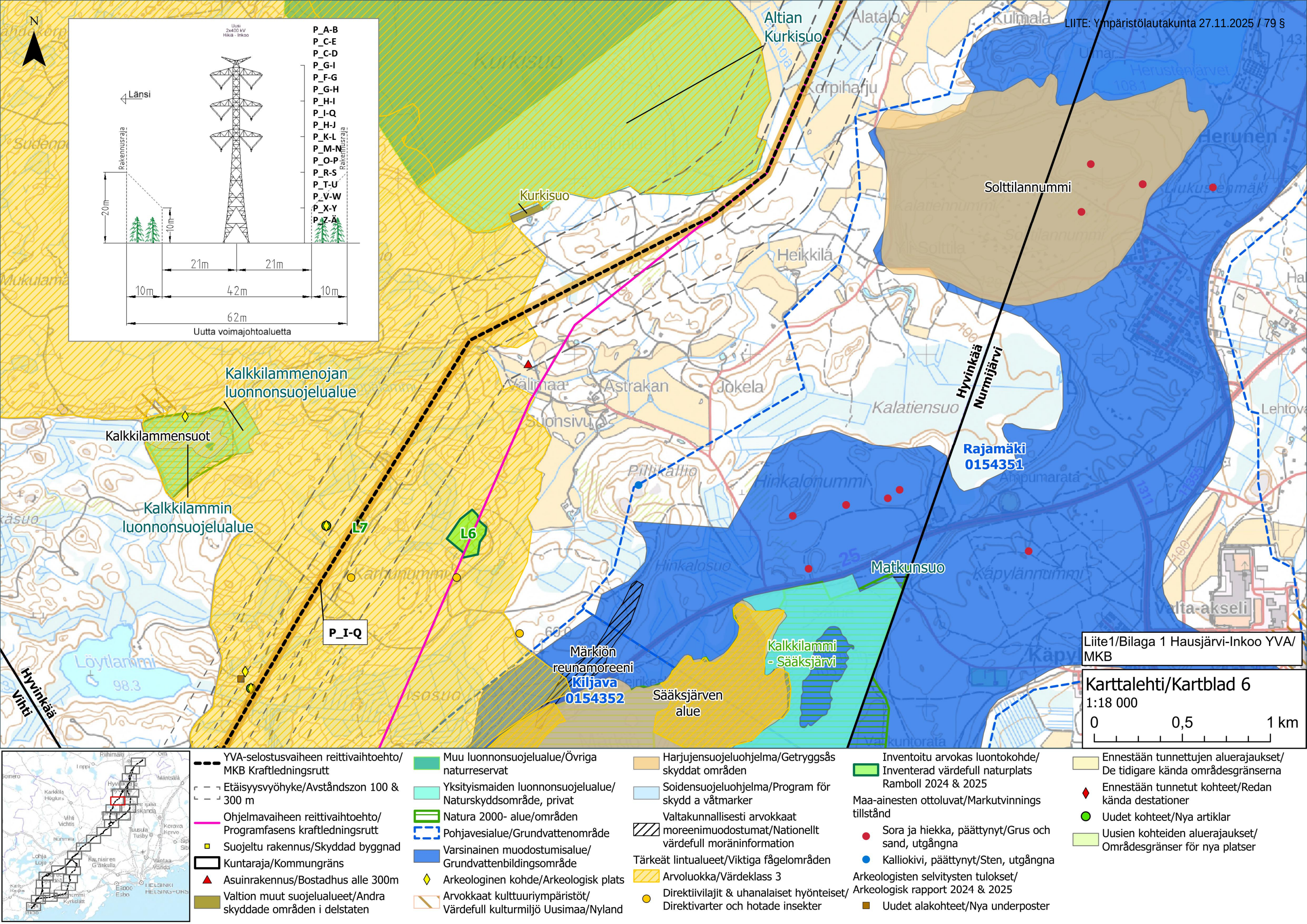
- Pohjavesialue/Grundvattenområde
- Varsinainen muodostumisalue/
Grundvattenbildingsområde
- ◆ Arkeologinen kohde/Arkeologisk plats
- Paikallisesti arvokas rakennettu
kulttuurimäntö/Lokalt värdefull
byggd kulturmiljö
- Arvokkaat kulttuuriympäristöt/
Värdefull kulturmiljö Uusimaa/Nyland

- Soidensuojeluohjelma/Program för
skydd a våtmarker
- Tärkeit lintualueet/Viktiga fågelområden
- Arvoluokka/Värdeklass 3
- Arvoluokka/Värdeklass 4
- Inventoitu arvokas luontokohde/
Inventerad värdefull naturplats
Ramboll 2024 & 2025
- Lintujen lentoesteet/Fågelskyddsnet

- Maa-ainesten ottoluvat/Markutvinnings
tillstånd
- Sora ja hiekka, päättynyt/Grus och
sand, utgånga
- Arkeologisten selvitysten tulokset/
Arkeologisk rapport 2024 & 2025
- ◆ Ennestään tunnetut kohteet/Redan
kända destinationer

Liite1/Bilaga 1 Hausjärvi-Inkoo YVA/
MKB

Karttalehti/Kartblad 5
1:18 000
0 0,5 1 km

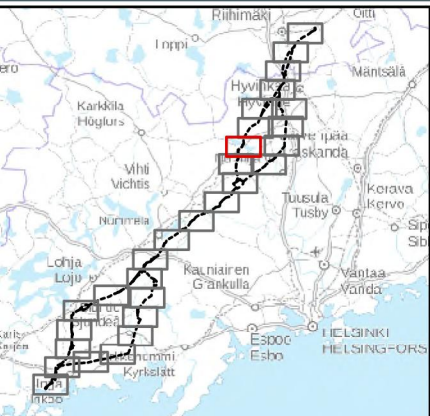
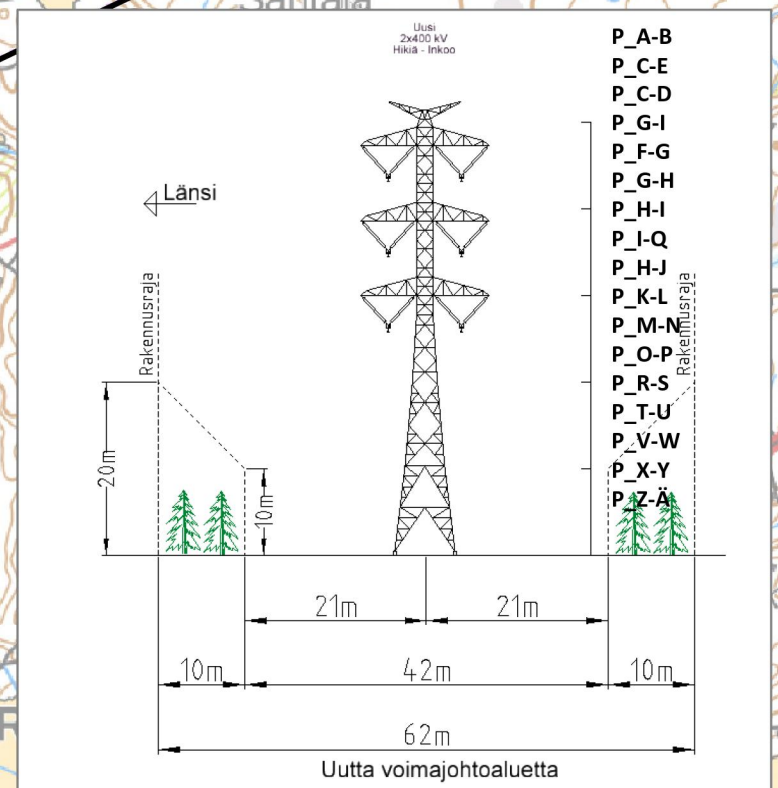
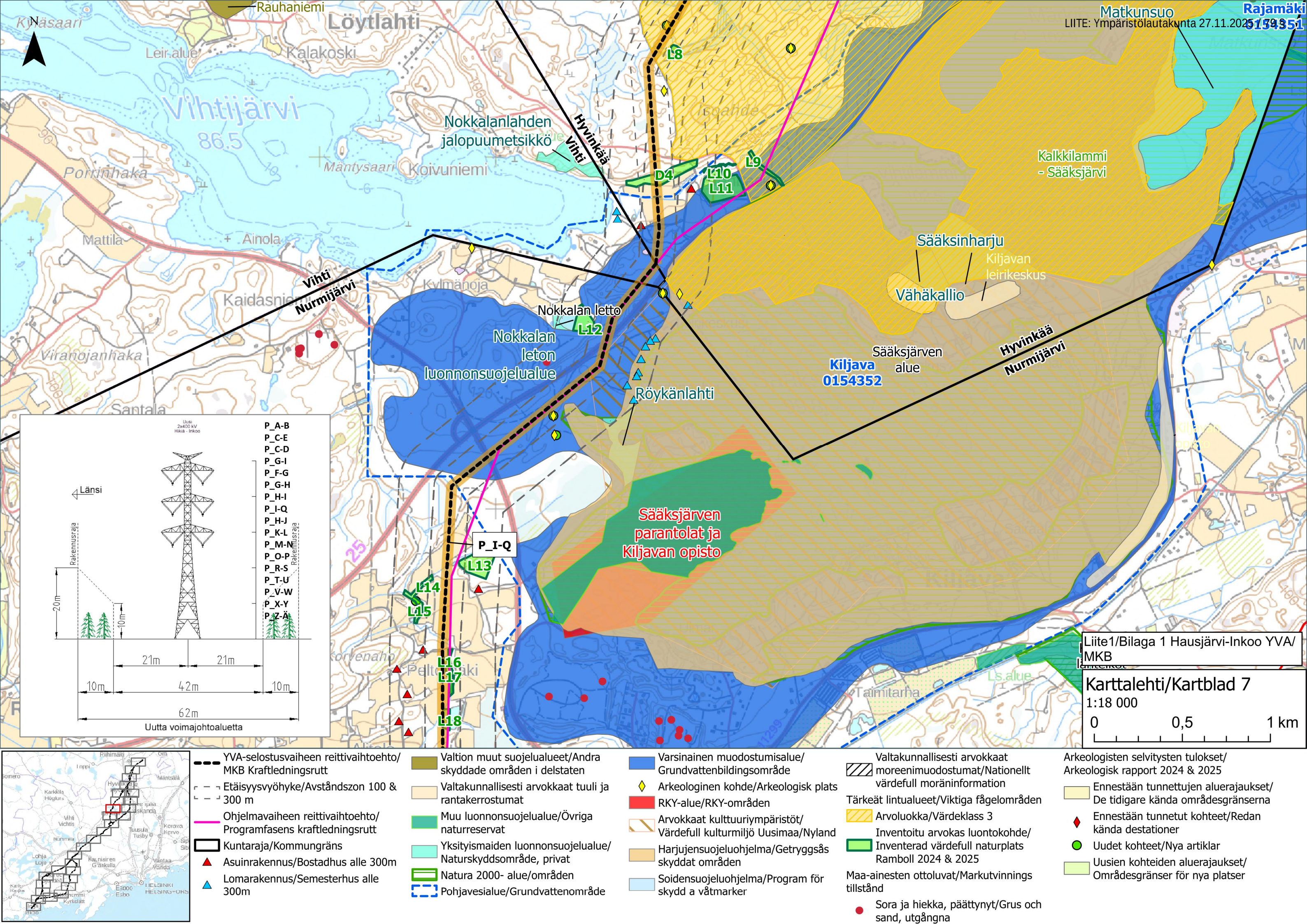
-

-

-

-

- [illegible]

- YVA-selostusvaiheen reittivaihtoehto/
MKB Kraftledningsrutt
- Etäisyysvyöhyke/Avståndszon 100 &
300 m
- Ohjelmavaiheen reittivaihtoehto/
Programfasens kraftledningsrutt
- Kuntaraja/Kommungräns
- Asuinrakennus/Bostadhus alle 300m
- Lomarakennus/Semesterhus alle
300m

- Valtion muut suojelualueet/Andra
skyddade områden i delstaten
- Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli ja
rantakerrostumat
- Muu luonnonsuojelualue/Övriga
naturreservat
- Yksityismaiden luonnonsuojelualue/
Naturskyddsområde, privat
- Natura 2000- alue/områden
- Pohjavesialue/Grundvattenområde

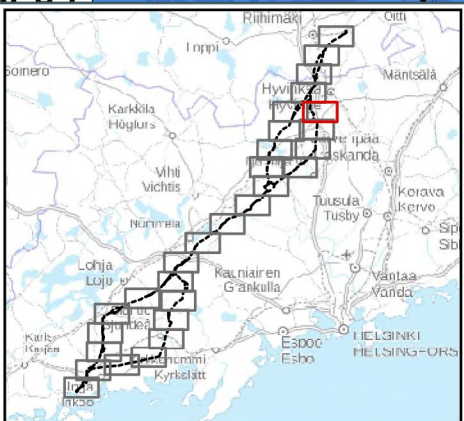
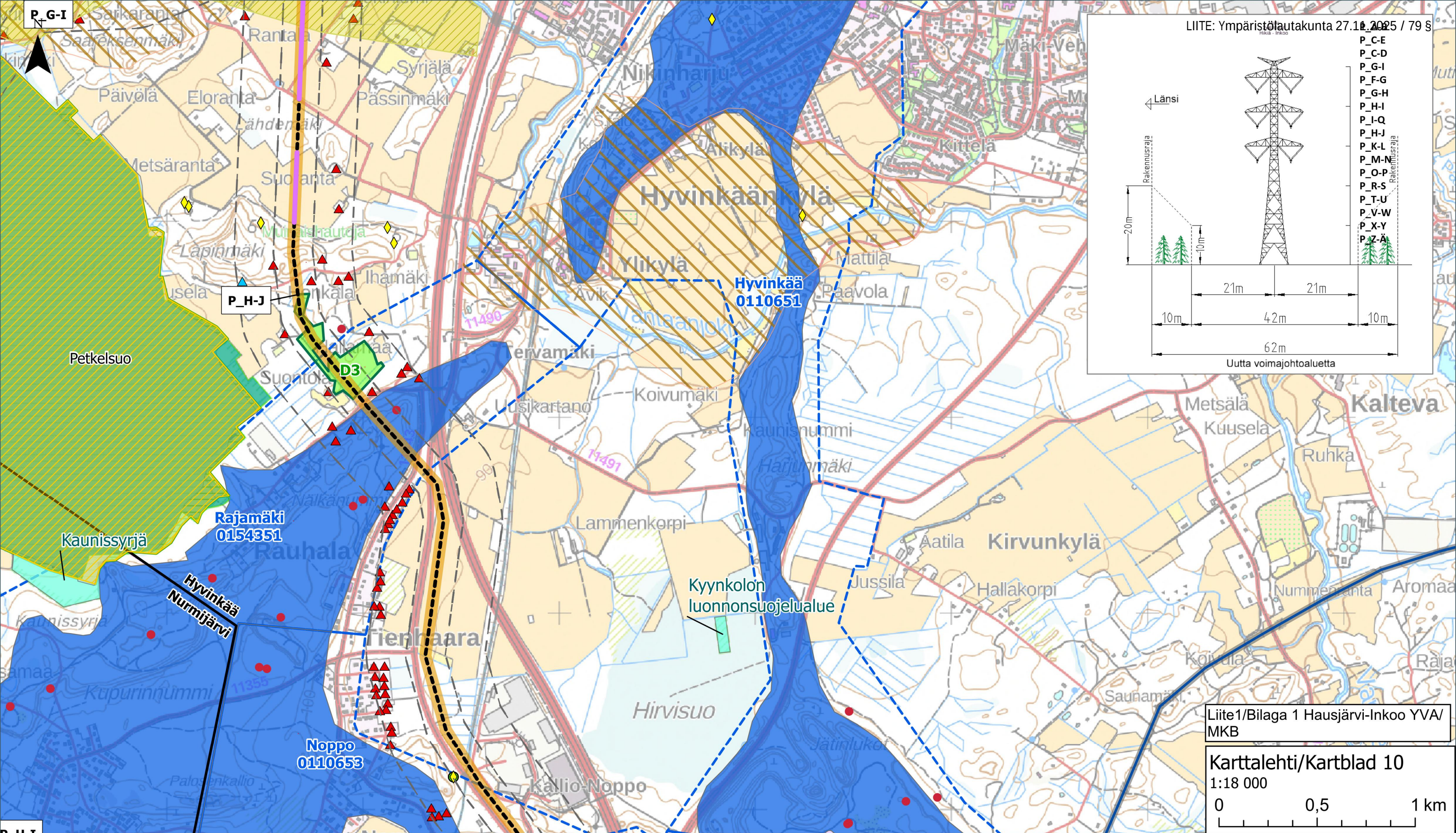
- Varsinainen muodostumisalue/
Grundvattenbildingsområde
- Arkeologinen kohde/Arkeologisk plats
- RKY-alue/RKY-områden
- Arvokkaat kulttuuriympäristöt/
Värdefull kulturmiljö Uusimaa/Nyland
- Harjuensuojeluohjelma/Getryggsås
skyddat områden
- Soidensuojeluohjelma/Program för
skydd a våtmarker

- Valtakunnallisesti arvokkaat
morenimuodostumat/Nationellt
värdefull moräninformation
- Tärkeit lintualueet/Viktiga fågelområden
- Arvoluokka/Värdeklass 3
- Inventoitu arvokas luontokohde/
Inventerad värdefull naturplats
Ramboll 2024 & 2025
- Maa-ainesten ottoluvat/Markutvinnings
tillstånd
- Sora ja hiekka, päättynyt/Grus och
sand, utgångna

- Arkeologisten selvitysten tulokset/
Arkeologisk rapport 2024 & 2025
- Ennestään tunnettujen aluerajaukset/
De tidigare kända områdesgränserna
- Ennestään tunnetut kohteet/Redan
kända destationer
- Uudet kohteet/Nya artiklar
- Uusien kohteiden aluerajaukset/
Områdesgränser för nya platser

Liite1/Bilaga 1 Hausjärvi-Inkoo YVA/
MKB

Karttalehti/Kartblad 7
1:18 000
0 0,5 1 km

--- YVA-selostusvaiheen reittivaihtoehto/
MKB Kraftledningsrutt

- - - Etäisyysvyöhyke/Avståndszon 100 &
300 m

--- Ohjelmavaiheen reittivaihtoehto/
Programfasens kraftledningsrutt

■ Nykyinen johtoaukea/Nuvarande
ledningsgata

□ Kuntaraja/Kommungräns

▲ Asuinrakennus/Bostadhus alle 300m

▲ Lomarakennus/Semesterhus alle
300m

■ Muu luonnonsuojelualue/Övriga
naturrenservat

■ Yksityismaiden luonnonsuojelualue/
Naturskyddsområde, privat

■ Natura 2000- alue/områden

■ Pohjavesialue/Grundvattenområde

■ Varsinainen muodostumisalue/
Grundvattenbildingsområde

◆ Arkeologinen kohde/Arkeologisk plats

■ Arvokkaat kulttuuriympäristöt/
Värdefull kulturmiljö Uusimaa/Nyland

■ Soidensuojeluohjelma/Program för
skydd a våtmarker

■ Tärkeit lintualueet/Viktiga fågelområden

■ Arvoluokka/Värdeklass 3

■ Arvoluokka/Värdeklass 4

■ Inventoitu arvokas luontokohde/
Inventerad värdefull naturplats
Ramboll 2024 & 2025

■ Lintujen lentoesteet/Fågelskyddsnet

■ Maa-ainesten ottoluvat/Markutvinnings
tillstånd

● Sora ja hiekka, päättynyt/Grus och
sand, utgångna

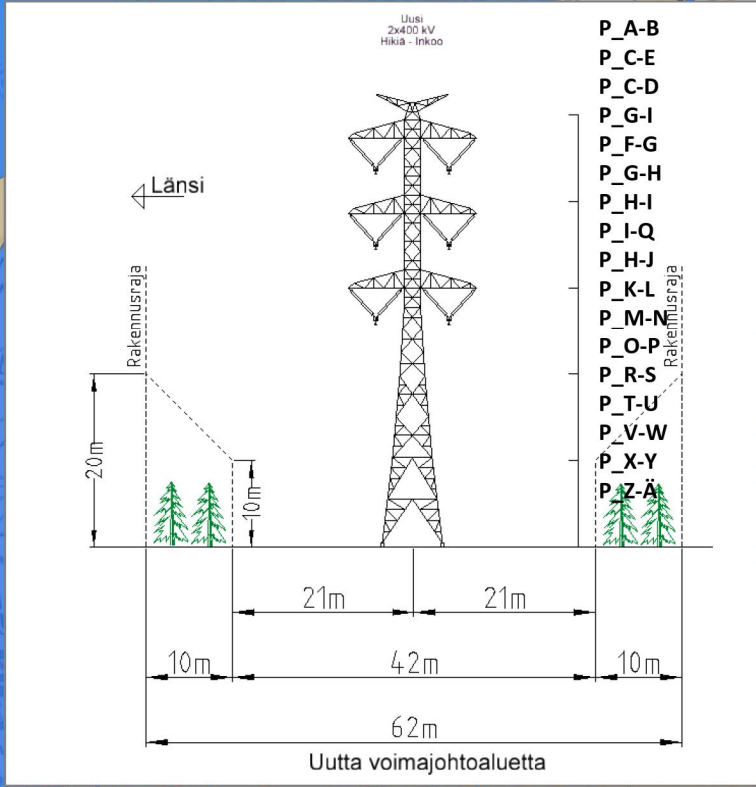
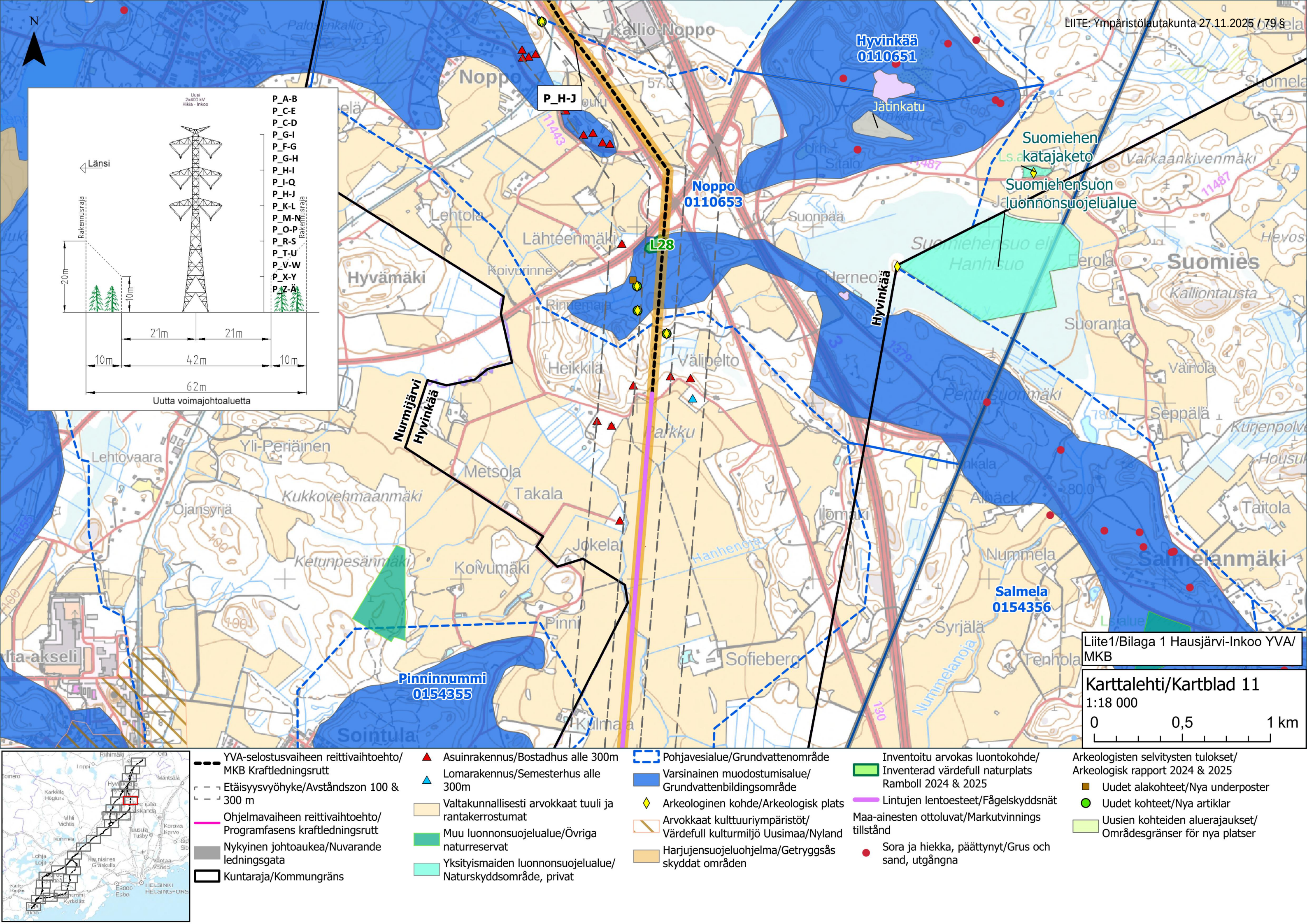
Arkeologisten selvitysten tulokset/
Arkeologisk rapport 2024 & 2025

■ Ennestään tunnettujen aluerajaukset/
De tidigare kända områdesgränserna

◆ Ennestään tunnetut kohteet/Redan
kända destinationer

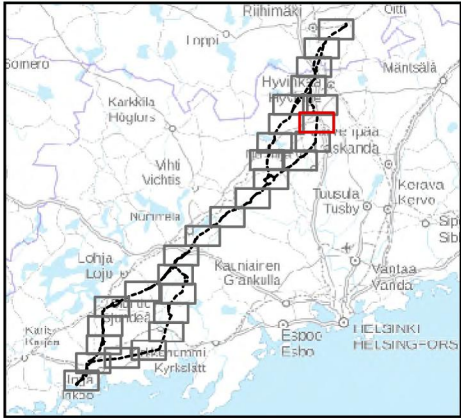
● Uudet kohteet/Nya artiklar

■ Uusien kohteiden aluerajaukset/
Områdesgränser för nya platser

Liite1/Bilaga 1 Hausjärvi-Inkoo YVA/
MKB

Karttalehti/Kartblad 11
1:18 000
0 0,5 1 km

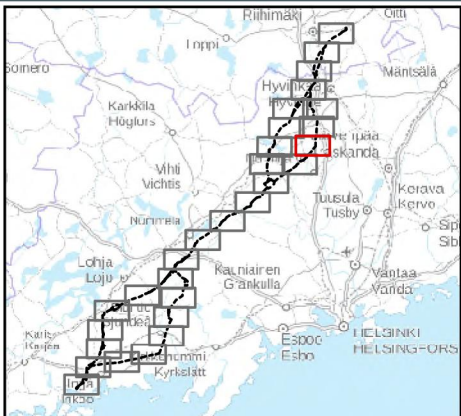
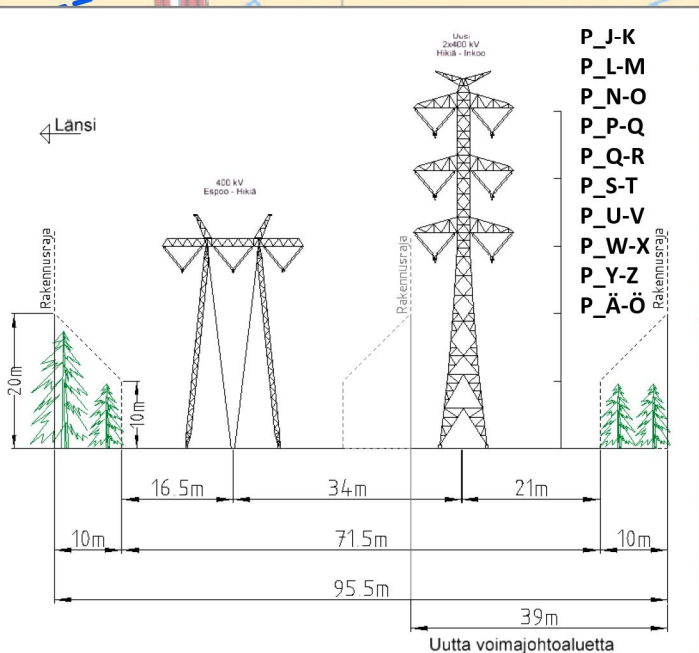
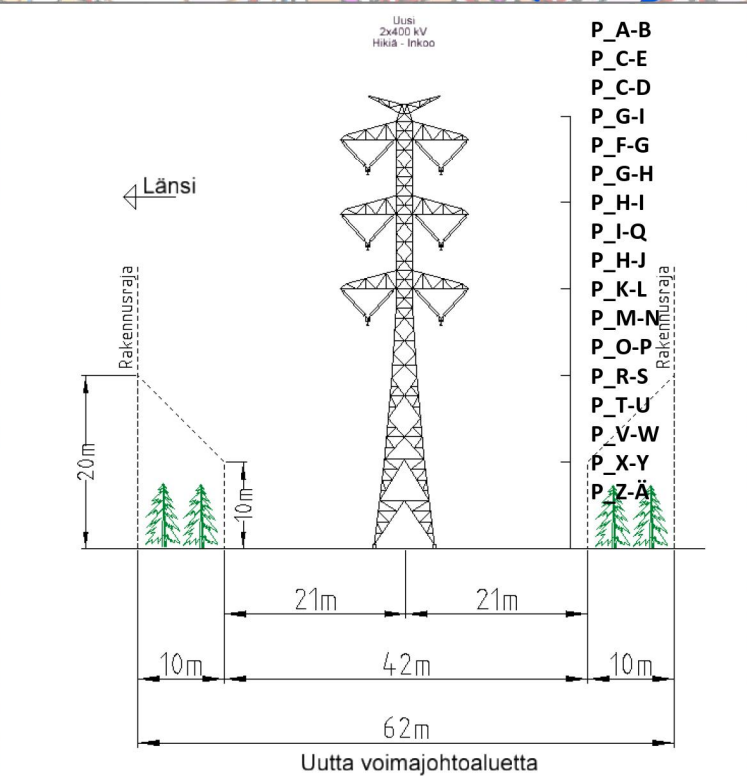
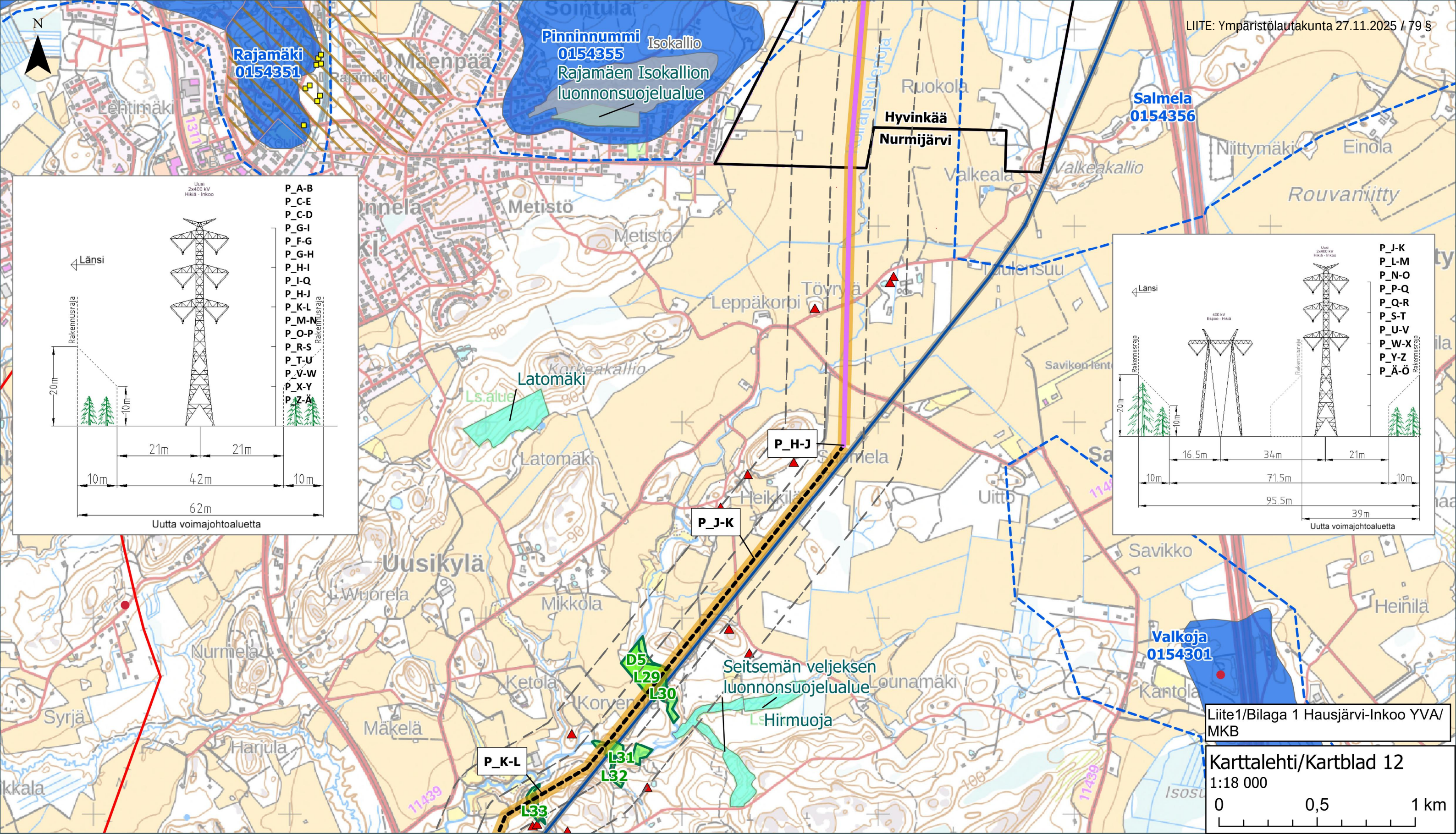
- YVA-selostusvaiheen reittivaihtoehto/
MKB Kraftledningsrutt
- Etäisyysvyöhyke/Avståndszon 100 &
300 m
- Ohjelmavaiheen reittivaihtoehto/
Programfasens kraftledningsrutt
- Nykyinen johtoaueka/Nuvarande
ledningsgata
- Kuntaraja/Kommungräns

- Asuinrakennus/Bostadhus alle 300m
- Lomarakennus/Semesterhus alle
300m
- Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli ja
rantakerrostumat
- Muu luonnonsuojelualue/Övriga
naturreservat
- Yksityismaiden luonnonsuojelualue/
Naturskyddsområde, privat

- Pohjavesialue/Grundvattenområde
- Varsinainen muodostumisalue/
Grundvattenbildningsområde
- Arkeologinen kohde/Arkeologisk plats
- Arvokkaat kulttuuriympäristöt/
Värdefull kulturmiljö Uusimaa/Nyland
- Harjunsuojeluohjelma/Getryggsås
skyddat områden

- Inventoitu arvokas luontokohde/
Inventerad värdefull naturplats
Ramboll 2024 & 2025
- Lintujen lentoesteet/Fågelskyddsnet
- Maa-ainesten ottoluvat/Markutvinnings
tillstånd
- Sora ja hiekka, päättynyt/Grus och
sand, utgångna

- Arkeologisten selvitysten tulokset/
Arkeologisk rapport 2024 & 2025
- Uudet alakohteet/Nya underposter
- Uudet kohteet/Nya artiklar
- Uusien kohteiden aluerajaukset/
Områdesgränser för nya platser

- YVA-selostusvaiheen reittivaihtoehto/ MKB Kraftledningsrutt
- Etäisyysvyöhyke/Avståndszon 100 & 300 m
- Ohjelmavaiheen reittivaihtoehto/ Programfasens kraftledningsrutt
- Nykyinen johtoaueka/Nuvarande ledningsgata
- Suojeltu rakennus/Skyddad byggnad
- Kuntaraja/Kommungräns
- Asuinrakennus/Bostadhus alle 300m
- Yksityismaiden luonnonsuojelualue/ Naturskyddsområde, privat
- Pohjavesialue/Grundvattenområde
- Varsinainen muodostumisalue/ Grundvattenbildningsområde
- Arvokkaat kulttuuriympäristöt/ Värdefull kulturmiljö Uusimaa/Nyland
- Inventoitu arvokas luontokohde/ Inventerad värdefull naturplats Ramboll 2024 & 2025
- Valtakunnallisesti arvokkaat kallioalueet/Nationellt värdefullt bergsområde
- Lintujen lentoesteet/Fågelskyddsnet
- Maa-ainesten ottoluvat/Markutvinnings tillstånd
- Sora ja hiekka, päättynyt/Grus och sand, utgångna

Liite1/Bilaga 1 Hausjärvi-Inkoo YVA/ MKB

Karttalehti/Kartblad 12
1:18 000
0 0,5 1 km

Uudenmaan ELY-keskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite: Fingrid Oyj, Hausjärvi (Hikiä) - Inkoo 2x400 kV voimajohtohanke, UUDELY/1772/2024

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Fingrid Oyj suunnittelee 2x400 kV voimajohdon rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Hankkeessa on käynnissä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukainen arviointimenettely. Tarkasteltavia, osin vaihtoehtoisia voimajohtoreittejä on yhteensä noin 215 kilometriä, mistä uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 122 kilometriä. Toteutuessaan voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä.

Arviointiselostuksen kuulemisen yhteydessä suojelualueiden haltijoille varataan mahdollisuus esittää lausuntonsa laadituista Natura-arvioinnista luonnonsuojelulain 35 § 2 mom. mukaisesti. Lisäksi lausuntoa pyydetään alueellisilta ELY-keskuksilta.

Voimajohto sijoittuu osin Kanta-Hämeen maakunnan ja edelleen Hausjärven kunnan ja Riihimäen kaupungin alueelle. Hausjärven kunnan alueella voimajohto sijoittuu nykyisen 110 kV voimajohdon rinnalle ja omaan uuteen johtokäytävään. Riihimäen kaupungin alueella voimajohto sijoittuu uuteen johtokäytävään. Arvioitavista reittivaihtoehtoista Kanta-Hämeen alueelle sijoittuu Hikiä–Passanmäki, jolla tarkastellaan myös kahta alavaihtoehtoa Rämpsänskulma–E12 (länsi) ja Rämpsänskulma–E12 (itä).

Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan arviointiselostus on laadittu pääosin kattavasti. Arviointiohjelmasta antamassa lausunnossaan ELY-keskus on korostanut tarkasteltavien päävaihtoehtojen ohella alavaihtoehtojen välistä vertailua. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan em. vertailu on arviointiselostuksessa laadittu pääosin selkeästi. ELY-keskus näkee erityisen positiivisena, että vaihtoehtojen välisten vertailujen yhteenvedossa toisilleen vaihtoehtoisia alavaihtoehtoja on tarkasteltu rinnakkain, mikä selkeyttää vaikutusten arvioinnin luettavuutta.

Laaditut karttaliitteet antavat pääosin selkeän kuvan hankkeen sijoittumisesta ja ohjelmavaiheen jälkeen tehdyistä reittimuutoksista, sekä huomionarvoisista kohteista ja niihin kohdistuvista vaikutuksista. Arviointiselostuksen jakaminen useaan osaan kuitenkin heikentää itse selostuksen luettavuutta. Johtoreittiosuusia tarkemmin kuvaavien

11.12.2025

kirjainyhdistelmien osalta ELY-keskus toteaa, että osuuksien alku- ja loppupisteiden osoittaminen olisi parantanut vaikutusten arvioinnin hahmottamista.

Arviointiohjelmasta antamassa lausunnossaan ELY-keskus on nostanut esiin hankkeen vaikutukset asutukseen ja maisemaan, sekä luonnon- ja kulttuuriympäristöön arvokohteisiin osuuksilla, joilla voimajohto sijoittuu Kanta-Hämeen maakunnan alueelle. ELY-keskus lausuu näiden vaikutustyyppien osalta tarkemmin seuraavaa:

Vaikutukset luonnonympäristöön ja suojeluarvoihin

Arviointiselostuksessa on tunnistettu reittiosuuden Rämpsänskulma–E12 (länsi) sijoittuminen alueelle, josta on aiemmin havaintoja liito-oravasta, ja joka on edelleen lajille soveltuva. Liito-oravaselvityksessä alueelta ei ole kuitenkaan rajattu elinympäristöksi tulkittua aluetta. Kapulan kaatopaikan luoteispuolella sijaitsevalta metsäalueelta on havaintoja lajin esiintymisestä ja pesäpuista vuosilta 2004 ja 2013. Elinympäristön on todettu olevan ennallaan Riihimäen liito-oravakartoituksessa 2023, vaikka kulkuyhteydet ovat heikot. Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kyseessä on luonnonsuojelulain 78 §:n mukainen lisääntymis- ja levähdyspaikka ja reittivaihtoehdon toteuttaminen arviointiselostuksen mukaisella linjauksella edellyttää luonnonsuojelulain 83 §:n mukaista poikkeuslupaa. Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vaikutuksia reittiosuudella ei voida pitää lajille arviointiselostuksen mukaisesti vähäisinä.

Reittiosuudella Rämpsänskulma–E12 (länsi) sijoittuvaan luontodirektiivin liitteen IV (a) lajiin idänkirsikorentoon kohdistuvat vaikutukset on kuvattu asianmukaisesti.

Maa- ja kallioperän arvokohteena reittisuudella Rämpsänskulma–E12 (länsi) tunnistettuun Kärmeenmäkeen (MOR-Y03-059) vaikutukset arvioidaan vähäisiksi pylväspaikkasijoittelulla. Arvioinnissa on huomioitu myös asianmukaisesti geologisten arvojen lisäksi alueen biologiset ja maisemalliset vaikutukset.

ELY-keskus näkee lintujen törmäysriskin lieventämiseen ehdotetut huomiomerkinnät yleisesti hyvänä ratkaisuna, mutta selostuksesta jää epäselväksi millä perusteella reittiosuudella Rämpsänskulma–E12 (länsi) huomiomerkintöjä on esitetty Arolammin kylän eteläpuolelle. Selostuksessa linnustoon kohdistuvat vaikutukset reittiosuudella on todettu vähäisiksi, eikä alueella sijaitse linnustollisia arvoalueita. ELY-keskus huomauttaa, että maisemallisesti arvokkaalla alueella huomiomerkinnät kasvattavat maisemavaikutuksia.

Muilta osin luonnonympäristöön kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu pääsääntöisesti kattavasti ja luonnonarvoiltaan huomionarvoisista kasvillisuuskohteista reittivaihtoehtojen vaikutusalueella on annettu selkeät

11.12.2025

kohdekuvaukset. Arviointiselostuksen perusteella Kanta-Hämeen alueella vähäisiä tai kohtalaisia vaikutuksia syntyy yksittäisille huomionarvoisille luontotyyppikohteille, ekologisille yhteyksille ja Vantaanjoelle kaikilla reittivaihtoehtoilla ja alavaihtoehtoilla.

Kytäjä-USmin metsäalueen (FI0100051, SAC) Natura 2000 -arviointi

Arviointimenettelyn yhteydessä on laadittu luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen Natura 2000 -arviointi hankkeen vaikutuksista Kytäjä-USmin metsäalueen Natura 2000 -alueeseen. Kytäjä-USmin metsäalueesta Riihimäen kaupungin ja Kanta-Hämeen alueelle sijoittuu n. kahden hehtaarin suuruinen alue lähimmillään n. kolmen kilometrin etäisyydelle arvioitavista reittivaihtoehtoista.

Hämeen ELY-keskus toteaa, että hankkeen kielteiset vaikutukset Kytäjä-USmin metsäalueen suojeluperusteena oleviin luontotyypeihin tai lajeihin ovat Riihimäen kaupungin alueelle sijoittuvien osin hyvin vähäiset tai niitä ei muodostu lainkaan.

Vaikutukset maankäyttöön, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja asutukseen

Hankkeen rajoitukset maankäyttöön on huomioitu riittävällä tavalla, ja vaikutukset maankäyttöön ja kaavoitukseen on arvioitu pääosin oikeansuuntaisesti Riihimäen ja Hausjärven alueella. Hämeen ELY-keskus kuitenkin huomauttaa, että Kanta-Hämeen vaihemaakuntakaavan luonnos on tavoitteena asettaa nähtäville alkuvuodesta, mitä ei ole huomioitu arviointiselostuksessa. Riihimäen alueella itäisempi reittivaihtoehto Rämpsänskulma–E12 (itä) on vaikutuksiltaan vähäisempi yleiskaavassa osoitettujen erilaisten arvojen vaalimisen ja siten yleiskaavan toteuttamismahdollisuuksien vuoksi.

Havainnekuva 6 havainnollistaa reittivaihtoehdon Rämpsänskulma–E12 (länsi) sijoittumisen arvokkaan Arolammin kylän välittömään läheisyyteen sekä Vantaanjoen–Kurmun kulttuurimaisemaan. Kuvaussuunnan valinta ei ELY-keskuksen näkemyksen mukaan anna riittävää kuvaa linjan vaikutuksista em. arvokohteisiin.

Hämeen ELY-keskus näkee vaikutukset maiseman muutoksen kannalta pohjoisen reittiosuuden Hikiä–Passanmäen alueella kokonaisuutena merkittävämmiksi kuin arviointiselostuksessa on esitetty linjan sijoituessa rakennetun kulttuuriympäristön, arkeologisen kulttuuriperinnön ja maiseman arvojen muodostamaan herkkään kokonaisuuteen.

Maiseman ja kulttuuriympäristön osalta arvioinnissa ja havainnekuvien laatimisessa korostuvat valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokohteet, ja niihin muodostuvat kielteiset vaikutukset. Vaikutukset on arvioitu tunnistettuihin ja tiedossa oleviin kohteisiin. Hämeen ELY-keskus toteaa,

11.12.2025

että saatavilla olevien aineistojen, niiden ajantasaisuuden ja kattavuuden sekä arvioinnin painopisteen vuoksi paikallisesti merkittäviin kohteisiin kohdistuviin vaikutuksiin jää epävarmuutta, jotka voivat muodostua paikallisesti huomattaviksi. Mm. Salinmäen kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ja kaavassa suojeltuun kohteeseen sekä Vantaanjokivarren mahdollisiin muihin kulttuuriympäristön arvokohteisiin kohdistuvien vaikutusten osalta arviointi on vähäisempää, ja sisältää epävarmuustekijöitä.

Maisemavaikutuksia muodostuu myös asumiseen ja elinympäristöön, ja Hämeen ELY-keskus näkee arvioinnin johtopäätökset yksittäisiin asuinympäristöihin kohdistuvista suurista vaikutuksista oikeasuuntaisina.

Ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvien vaikutusten tunnistamisessa, lähtöaineistojen keräämisessä ja arvioinnissa on Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan käytetty kattavasti eri menetelmiä. Hankkeen vaikuttaessa voimakkaimmin paikallisiin asukkaisiin, Hämeen ELY-keskus kehottaa hankkeesta vastaavaa huomioimaan paikallisilta kerättyjä mielipiteitä ja näkemyksiä hankkeen reittivaihtoehtoista ja toteutuksesta.

Lopuksi

Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan Kanta-Hämeen alueelle sijoittuvista vaihtoehtoisista reiteistä Rämpsänselkä–E12 (länsi) on luonnonympäristöön, maankäyttöön, maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten osalta kielteisiltä vaikutuksiltaan merkittävämpi, ja Rämpsänselkä–E12 (itä) kokonaisuutena soveltuvampi vaihtoehto.

Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen tehtäviä Hämeessä hoitaa Uudenmaan ELY-keskus.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt luonnonsuojeluasiantuntija Teppo Mehtonen ja ratkaissut ylitarkastaja Johanna Flood. Lausunnon valmisteluun on osallistunut alueidenkäytön asiantuntija Hannele Kuitunen.

Tämä asiakirja HAMELY/193/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/193/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Mehtonen Teppo 11.12.2025 13:18

Ratkaisija Flood Johanna 11.12.2025 13:19

16.12.2025

HL/387/03.10.00/2024

Lausunto Uudenmaan ELY- keskukselle Fingrid Oyj:n 2x400 kV Hikiä-Inkoo voimajohtohankkeen YVA-ohjelmasta

Uudenmaan ELY- keskus pyytää 3.11.2025 saapuneella viestillä Hämeen liiton lausuntoa Fingrid Oyj:n Hikiä-Inkoo -voimajohtohankkeen YVA-ohjelmasta (UUELY/1772/2024)

Hankkeessa tarkastellaan uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA-menettely) tarkastellaan osin vaihtoehtoisia voimajohtoreittejä noin 215 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 122 km. Hankkeen toteutuessa Hikiä-Inkoo-voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa nykyinen voimajohtoalue levenee noin 27–41 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoalue noin 62 metriä leveä.

Hanke on osa kantaverkon pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmaa. Tarkasteltavat johtoreitit sijoittuvat Kanta-Hämeen alueella Hausjärvelle ja Riihimäelle. Alustavan aikataulun mukaan voimajohdon rakentamisen edellyttämät maastotutkimukset ja yleissuunnittelu tehdään vuosina 2027–2029. Johtoreitin maastotutkimuksia varten Fingrid hakee tutkimuslupaa Maanmittauslaitokselta. Energiavirastolta haetaan sähkömarkkinalain mukaista hankelupaa, jolla vahvistetaan hankkeen tarpeellisuus sähkönsiirron turvaamiseksi. Lisäksi Fingrid hakee lunastuslupaa voimajohdon johtoalueelle. Lunastuslupa-asian valmistelee työ- ja elinkeinoministeriö ja luvan myöntää valtioneuvosto. Hankkeen rakentamisen arvioidaan tapahtuvan vuosina 2029–2031.

Lausunto pyydetään toimittamaan 31.12.2025 mennessä. Lausuntomateriaalit löytyvät [ympäristöhallinnon verkkosivuilta](#).

Asian on valmistellut maakuntainsinööri Paula Mustonen puh. 050 375 3218.

Esitys

Reijo Siltala: Maakuntajohtajan sijainen päättää antaa Uudenmaan ELY- keskukselle seuraavan lausunnon:

Hämeen liitto kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta.

Hämeen liiton näkemyksen mukaan YVA- selostus antaa kattavan kuvan johtolinjausten vaikutuksista ympäristöönsä.

Uuden voimajohtoyhteyden pohjoinen päätepiste on Hausjärvellä Hikiän sähköasema ja eteläisenä päätepiirteenä on Inkoon sähköasema. Hausjärven Rämpsänskulman ja Riihimäen ja Hyvinkään rajan välillä on tutkittu kahta vaihtoehtoista johtolinjausta. Vaihemaakuntakaavan valmistelutyön yhteydessä havaitsimme merkittävän ristiriidan johtolinjausten ja Väyläviraston Riihimäen ja Hausjärven rajan tuntumaan suunnitellun raakapuun kuormausterminalin välillä. Alla olevassa kuvassa näkyvät päällekkäin ko.

ALLEKIRJOITETTU SÄHKÖISESTI

Siltala Reijo, yhteysjohtaja 16.12.2025

Sarkkinen Jyri, kehittämisjohtaja 16.12.2025

SIGNATORIES

Name	Authentication method	Date and time
Helen Susanne Mettälä	Strong, MobileID FI	30.12.2025 14:11:45 UTC+02
Antti Krapu	Strong, MobileID FI	30.12.2025 14:40:48 UTC+02

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document

Lausunto

KHVM/363/2025

29.12.2025

Uudenmaan ELY-keskus
PL 36,
00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite Lausuntopyyntö 3.11.2025, UUELY/1772/2024

Asia **Hausjärvi, Riihimäki, Fingrid Oy:n Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo 2x400 kV voimajohdon YVA-selostus**

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Hämeenlinnan kaupunginmuseon – Kanta-Hämeen alueellisen vastuumuseon lausuntoa Fingrid Oy:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja Natura-arvioinnista. Kanta-Hämeen alueellinen vastuumuseo on 1.11.2024 antanut lausunnon (KHVM/299/2024) ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, joka koskee hankkeen Kanta-Hämeen alueelle sijoittuvaa osuutta Hausjärven kunnassa ja Riihimäen kaupungissa.

Hikiä–Passanmäki välillä tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat pääosin uuteen maastokäytävään. Ohjelmavaiheen jälkeen reittejä tarkennettiin ja mukaan otettiin itäpuolelta kiertävä vaihtoehto, joka alkaa Hyypärän kohdalta. Osuudella on myös teknisiä alavaihtoehtoja. Tällä osuudella tarkastellaan nykyisen rinnalle sijoittuvaa maastokäytävää noin 8 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 70 kilometriä. Tästä itäisen vaihtoehdon osuus on noin 26 km.

Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Kanta-Hämeen alueelle suunnitelluilla linjaosuuksilla tai niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsee viisi muinaismuistolain (295/1963) suojaamaa kiinteää muinaisjäännöstä; historiallisen ajan rajamerkki *Pyykinmäki* (muinaisjäännösrekisteritunnus 1000050312) ja neljä kivikautista asuinpaikkaa *Jusula* (muinaisjäännösrekisteritunnus 694010019), *Kavonkallio* (muinaisjäännösrekisteritunnus 694010016),

Toivola (muinaisjäännösrekisteritunnus 1000000498) ja *Jusula S* (muinaisjäännösrekisteritunnus 1000000555). Kivikautiset asuinpaikat liittyvät valtakunnallisesti merkittävään Silmäkenevan muinaisjärven kivikautisen asutuksen keskittymään. Kiinteän muinaisjäännöksen ja sen suoja-alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu niihin kajoaminen ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa on kielletty (MML 1 ja 4 §).

Hankealueelle on tehty Museoviraston toimesta arkeologinen inventointi vuonna 2024 ja sen täydennys vuonna 2025, joiden tulokset on lisätty arviointiselostukseen. Kanta-Hämeen alueelle suunnitelluilta linjaosuuksilta ei ole inventonnissa löydetty uusia arkeologisia kohteita. Hankealueelta entuudestaan tunnetut kiinteät muinaisjäännökset *Pyykinmäki* (1000050312), *Jusula* (694010019) sekä *Kavonkallio* (694010016) sijoittuvat suoraan linjaosuudelle P_C-E ja *Toivola* (muinaisjäännösrekisteritunnus 1000000498) sekä *Jusula S* (muinaisjäännösrekisteritunnus 1000000555) sijoittuvat Rämepsänkulman eteläpuolella haarautuvien linjavaihtoehtojen väliin. Näin ollen Rämepsänkulman eteläpuolisista linjavaihtoehtoista P_C-D olisi arkeologisen kulttuuriperinnön suojelun kannalta parhain vaihtoehto, sillä sen alalle ei sijoitu tiedossa olevia arkeologisia kohteita. Kiinteät muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain rauhoittamia, eikä niiden alueelle tule suunnitella kohteille vahingollista rakentamista.

Alueellisella vastuumuseolla ei ole edellisen lisäksi muuta huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiselostukseen arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja kulttuurimaisema

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on pääosin tunnistettu valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt sekä maisema-alueet. Kuitenkin hankealueelle sijoittuva maakunnallisesti merkittävä Rauhasaaren rakennettu kulttuuriympäristö ei ole tullut esiin vaikutusten arvioinnissa. Rauhasaaren kulttuurimaisema muodostaa kokonaisuuden, johon kuuluvat Koivikontien varren peltomaisema, Rauhasaaren kartanon tilakeskus sekä Erkylän metsästyksenhoitoyhdistyksen metsästysmaja vuodelta 1916. Rauhasaari sijaitsee Monnin alueella ja sijoittuu alle kilometrin etäisyydelle itäisemmästä linjavaihtoehdosta.

Hankkeessa paikallisesti merkittävistä rakennetun kulttuuriympäristön kohteista on tunnistettu Salimäki, joka on tarkastelualueen sisäpuolella (500 m). Hankkeen läheisyydessä sijaitsee lisäksi paikallisesti merkittävä Kerkkolan sivukartanon alue, joka sijoittuu Rajalantien ja Monninlinjan risteysalueen ympärille. Hikiän voimalaitos puolestaan sijaitsee Hikiän ja Kirkonkylän osayleiskaavan (9.8.2023) *taajama- ja kyläkuvallisesti arvokkaalla alueella* (sk). Alueen kulttuurihistorialliset arvot perustuvat rautatieläisten ja Imatran Voima Oy:n työntekijöiden asuinalueeseen. Kyseinen alue on voimalinjojen risteysasema, jolla on merkittävä teolliseen historiaan liittyvä kulttuurihistoriallinen arvo. Hikiän muuntoaseman vanhin, 1920-luvulta peräisin

oleva osa edustaa Imatran Voima Oy:n Imatra–Helsinki–Turku muuntamoiden tyyppiarkkitehtuuria. Hankkeen vaikutusten arviointi paikallisesti merkittäviin kohteisiin on näiltä osin puutteellinen.

Hankkeen vaikutuksia maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön on kuvattu sanallisesti sekä maisemarakenne- ja maisema-analyysikarttojen avulla. Lisäksi Kanta-Hämeen osalta vaikutuksia on havainnollistettu Jusulantieltä Arolammilta otetulla havainnekuvalla. Kanta-Hämeen alueellinen vastuumuseo pitää vaikutusten esittämistä kartalla (liite 2a) selkeänä ja informatiivisena esitystapana.

Selostuksessa hankkeen vaikutukset maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteisiin arvioidaan enintään kohtalaisen kielteisiksi Kanta-Hämeessä. Muutokset kohdistuvat vähäisesti maakunnallisesti merkittävän Arolammin kylän rakennettuun kulttuuriympäristöön ja maakunnallisesti merkittävään Vantaanjoen–Kormun kulttuurimaisemaan. Hankkeen vaikutuksen on arvioitu olevan Vantaanjoen–Kormun kokonaisuuteen vähäinen, sillä se rajoittuu pienelle alueelle eikä heikennä maisema-alueen arvoja laaja-alaisesti.

Kanta-Hämeen alueellinen vastuumuseo arvioi hankkeen vaikutuksia merkittävämmiksi Arolammin kylään ja Vantaanjoen-Kormun kulttuurimaisemaan. Selostuksessa on käsitelty Jusulan arkeologista kulttuuriperintöä, mutta rakennettuun kulttuuriympäristöön liittyvät arvot on jätetty huomioimatta. Havainnekuvassa on esitetty hankkeen muutosta pelto- ja metsämaisemaan, mutta havainnekuva jättää huomioimatta rakennetun kulttuuriympäristön.

Riihimäen rakennetut kulttuuriympäristöt (Riihimäen kaupunki 2020) selvityksen mukaan Jusulan päärakennus pihapiireineen sijaitsee Vantaanjoen varren peltomaiseman metsäsaarekkeessa, ja sillä on maisemallista merkitystä vanhoine koivukujineen. Läntinen linjavaihtoehto (P_C–E) kulkee Jusulan tilan ja Arolammin kylän tilojen välisen viljelyalueen läpi, mikä muuttaisi Vantaanjoen-Kormun kulttuurimaisemaa olennaisesti. Edellä mainituista syistä vastuumuseo pitää itäistä linjavaihtoehtoa (P_C-D) kulttuuriympäristön kannalta suositeltavampana ratkaisuna kuin läntistä. Museo kuitenkin toteaa, ettei itäisen linjavaihtoehdon vaikutuksia ole kattavasti arvioitu maakunnallisesti merkittävään Rauhasaaren rakennettuun kulttuuriympäristöön.

Selostuksessa todetaan, että avoimissa maisematiloissa, kuten laajoilla peltoaukeilla, pylväiden korkeudella, mallilla ja värityksellä on merkittävä vaikutus maisemaan. Näitä vaikutuksia voidaan ehkäistä ja lieventää huolellisella pylvässiijoittelulla sekä säilyttämällä ja istuttamalla kasvillisuutta, joka estää haitallisia näkymiä. Kanta-Hämeen kulttuuriympäristön ominaispiirteet perustuvat ryhmäkyliin, joita ympäröivät laajat viljelymaisemat ja metsäsaarekkeet. Kanta-Hämeen alueellinen vastuumuseo korostaa, että jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota kielteisten maisemavaikutusten vähentämiseen kulttuuriympäristöissä ja niiden läheisyydessä.

vt. museonjohtaja Antti Krapu

arkeologi Helen Mettälä

Liitteet

Tiedoksi Hämeen ELY-keskus, Museovirasto

HM / lv

Kommunstyrelsen - Kunnanhallitus

INGÅ/485/11.01.00.01/2025

304 §

**Utlåtande - Miljökonsekvensbeskrivning (MKB-beskrivning),
kraftledningsprojekt från Hikiä, Hausjärvi till Ingå elstation - Lausunto -
Ympäristövaikutusten arviointiselostus (YVA-selostus), joka koskee 2x400
kilovoltin voimajohtohanketta Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle**

Kommunstyrelsen 24.11.2025 § 304

Kunnanhallitus 24.11.2025 § 304

Bakgrund och syfte med projektet

I miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) behandlas stamnätsbolaget Fingrid Abp:s planerade 2x400 kilovolts kraftledningsprojekt mellan Hikiä och Ingå. Den nya kraftledningen placeras delvis parallellt med befintliga 400 eller 110 kilovolts ledningar och delvis i en helt ny terrängkorridor. De utredda, delvis alternativa ledningssträckningarna omfattar totalt cirka 215 kilometer, varav omkring 122 kilometer skulle placeras i helt ny terrängkorridor. När projektet genomförs skulle den nya kraftledningen vara cirka 110 kilometer lång.

Projektet utgör en del av stamnätets långsiktiga utvecklingsplan. Att inte genomföra projektet är inte möjligt, eftersom framtida elöverföringsbehov inte kan tryggas med det nuvarande nätet och redan beslutade investeringar utan att överföringskapaciteten begränsas på ett skadligt sätt.

Fingrid Abp verkar som det nationella stamnätsbolaget i enlighet med elmarknadslagens bestämmelser. Bolaget ska säkerställa stamnätets driftsäkerhet och tillräckliga överföringskapacitet. Verksamheten övervakas av Energimyndigheten.

Materialet för begäran om utlåtande finns här:

<https://www.ymparisto.fi/sv/medverka/miljokonsekvensbedomning/fingrid-abps-2x400-kv-kraftledning-mellan-hikia-hausjarvi-inga>

Utredda ledningssträckningar

Den nya kraftledningens norra ändpunkt är Hikiä elstation i Hausjärvi och den södra ändpunkten är Ingå elstation. Ledningen går genom följande kommuner i Nyland: Ingå, Sjundeå, Lojo, Vichtis, Nurmijärvi och Hyvinge, samt i Egentliga Tavastland: Riihimäki och Hausjärvi. Ledningssträckningen har delats in i tre delar: Hikiä–Passanmäki, Passanmäki–Kopula och Kopula–Ingå.

Mellan Kopula och Ingå granskas två huvudalternativ –

Hankkeen tausta ja tarkoitus

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa tarkastellaan kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Hikiä–Inkoo -välille suunniteltua 2x400 kilovoltin voimajohtohanketta. Uusi voimajohtoyhteys sijoittuu osittain nykyisten 400 tai 110 kilovoltin johtojen rinnalle ja osittain täysin uuteen maastokäytävään. Tarkasteltavia, osin vaihtoehtoisia voimajohtoreittejä on yhteensä noin 215 kilometriä, joista noin 122 kilometriä sijoittuisi täysin uuteen maastokäytävään. Toteutuessaan uusi voimajohto olisi noin 110 kilometriä pitkä.

Hanke on osa kantaverkon pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmaa. Sen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, sillä tulevaisuuden sähkönsiirtotarpeita ei voida turvata nykyisellä verkolla ja jo päätetyillä investoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia.

Fingrid Oyj toimii valtakunnallisena kantaverkkoyhtiönä sähkömarkkinalain mukaisin velvoittein. Yhtiön on varmistettava kantaverkon käyttövarmuus ja riittävä siirtokyky. Kantaverkkotoimintaa valvoo Energiavirasto.

Lausuntopyyntöaineisto löytyy täältä:

<https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/fingrid-oyjn-2x400-kvn-voimajohtovalilla-hikia-hausjarvi-inkoo>

Arvioidut voimajohtoreitit

Uuden voimajohtoyhteyden pohjoinen päätepiste on Hikiän sähköasema Hausjärvellä, ja eteläinen päätepiste on Inkoon sähköasema. Reitti kulkee Uudellamaalla Inkoon, Siuntion, Lohjan, Vihdin, Nurmijärven ja Hyvinkään alueilla sekä Kanta-Hämeessä Riihimäen ja Hausjärven alueilla. Voimajohtoreitti on jaettu kolmeen osaan: Hikiä–Passanmäki, Passanmäki–Kopula ja Kopula–Inkoo.

Kopulan ja Inkoon välillä tarkastellaan kahta

Kommunstyrelsen - Kunnanhallitus

ett västligt och ett östligt. Det västliga alternativet går via Lojo till Rankila, därifrån till Ingå station och vidare till Joddböle elstation. Ledningen placeras huvudsakligen parallellt med den befintliga 110 kV-ledningen. Av den totala längden är cirka 34 km parallell med befintlig ledning och cirka 11 km i ny terrängkorridor.

Det östliga alternativet går via Sjundeå till Degerby och vidare genom Ingarskila mot Ingå station. Sträckningen placeras huvudsakligen parallellt med den befintliga 400 kV-ledningen, på dess östra eller södra sida. Cirka 31 km löper parallellt med befintlig ledning och cirka 17 km i ny terrängkorridor.

Projektets tidtabell

Projektet har inletts med förprojektering och den pågående MKB-processen. MKB-programmet lämnades in till Nylands NTM-central i oktober 2024. Konsekvensbedömningen genomfördes under vintern och våren 2025, och miljökonsekvensbeskrivningen färdigställdes hösten 2025. Kontaktmyndigheten avger sin motiverade slutsats inom två månader efter att utställningstiden löpt ut.

Enligt den preliminära tidtabellen utförs terrängundersökningar och allmän planering under åren 2027–2029. Genomförandet av projektet kräver flera tillstånd, bland annat undersökningstillstånd från Lantmäteriverket och projektillstånd från Energimyndigheten. Dessutom krävs ett förberedande inlösningsstillstånd från arbets- och näringsministeriet, som beviljas av statsrådet. Byggandet beräknas ske under åren 2029–2031.

Bedömda konsekvenser i MKB:n

Enligt MKB-beskrivningen har bedömningen fokuserat på påverkan på bosättning, naturmiljö och landskap, kulturarv och kulturlandskap, arkeologiska värden, klimatpåverkan, sociala konsekvenser samt kumulativa effekter med andra projekt. Effekterna har bedömts för byggnadsskedet, driftskedet och avvecklingsskedet.

Enligt bedömningen orsakar ledningsalternativen inom Ingå kommun måttliga till stora negativa konsekvenser särskilt för permanent och fritidsbebyggelse till följd av landskapsförändringar, vid korsningar av Ingarskila å och Ingå å, för flygekorrepopulationer, grundvattenområdet Rundmalmen samt för små naturmiljöobjekt. De naturrelaterade miljöeffekterna behandlas närmare i byggnads- och miljönämndens utlåtande.

Påverkan på människors levnadsförhållanden och hälsa

Påverkan på människors levnadsförhållanden bedömdes variera från små till stora negativa effekter.

pälvaihtoehtoa, läntinen ja itäinen. Läntinen vaihtoehto kulkee Lohjan kautta Rankilaan josta Inkoon asemalle ja edelleen Joddbölen sähköasemalle. Johtoreitti sijoittuu pääosin nykyisen 110 kV johdon rinnalle. Nykyisten rinnalla kulkevaa osuutta on noin 34 km ja uutta maastokäytävää noin 11 km.

Itäinen vaihtoehto kulkee Siuntion kautta Degerbyhyn ja siitä edelleen Ingarskilan läpi Inkoon aseman suuntaan. Linjaus sijoittuu pääosin nykyisen 400 kV johdon rinnalle sen itä- tai eteläpuolelle. Nykyisten rinnalla kulkevaa osuutta on noin 31 km ja uutta maastokäytävää noin 17 km.

Hankkeen aikataulu

Voimajohtohanke on käynnistetty esisuunnittelulla ja nyt meneillään olevalla YVA-menettelyllä. YVA-ohjelma jätettiin Uudenmaan ELY-keskukselle lokakuussa 2024. Vaikutusten arviointi toteutettiin talven ja kevään 2025 aikana, ja arviointiselostus valmistui syksyllä 2025. Yhteysviranomaisen antaa perustellun päätelmän kahden kuukauden sisällä nähtävilläolon päättymisestä.

Alustavan toteutusaikataulun mukaan maastotutkimukset ja yleissuunnittelu tehdään 2027–2029. Hankkeen toteuttaminen edellyttää useita lupia, kuten tutkimuslupan maanmittauslaitokselta, hankeluvan energiavirastolta. Lisäksi tarvitaan työ- ja elinkeinoministeriön valmisteleva lunastuslupa, jonka myöntää valtioneuvosto. Rakentamisen arvioidaan tapahtuvan vuosien 2029–2031 aikana.

YVA:ssa tarkastellut vaikutukset

YVA-selostuksen mukaan arvioinnissa painotettiin vaikutuksia asutukseen, luonnonympäristöön ja maisemaan, kulttuuriperintöön ja kulttuurimaisemaan, arkeologisia vaikutuksia, ilmastovaikutuksia, sosiaalisia vaikutuksia sekä yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa. Vaikutukset on arvioitu rakentamisen, käytön ja käytöstä poiston osalta.

Arvioinnin mukaan Inkoon alueella reittivaihtoehdot aiheuttavat kohtalaisia tai suuria kielteisiä vaikutuksia erityisesti ympärivuotiseen ja vapaa-ajan asutukseen maiseman muuttumisen vuoksi, Ingarskila-jokeen ja Inkoonjokeen ylitysten osalta, liito-oravan elinympäristöihin, Rundmalmenin pohjavesialueeseen ja pienialaisiin luontokohteisiin. Luontoon kohdistuvia ympäristövaikutuksia käsitellään tarkemmin rakennus- ja ympäristölautakunnan lausunnossa.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja terveyteen

Vaikutukset ihmisten elinoloihin arvioitiin vähäisistä vaikutuksista suuriin kielteisiin vaikutuksiin. Suurimmat kielteiset vaikutukset kohdistuvat avoimille alueille, joilla

Kommunstyrelsen - Kunnanhallitus

De största negativa effekterna uppstår på öppna områden där bebyggelsen ligger nära den planerade ledningen. Särskilt norr om byn Degerby (Kopula–Ingå, östligt alternativ / Vikträsk–Ingå) bedöms effekterna vara stora och negativa på grund av de landskapsmässiga förändringarna. På andra områden bedöms effekterna vara högst måttligt negativa.

Miljökonsekvensbeskrivningen innehåller en granskning av elektriska och magnetiska fält. Enligt beräkningarna överskrider inte den nya kraftledningens magnetfält de gränsvärden som anges i social- och hälsovårdsministeriets förordning (1045/2018). Beskrivningen innehåller också en redogörelse för det buller som orsakas av ledningarna, inklusive det så kallade koronabullet.

Påverkan på planläggning och markanvändning

Projektets förhållande till planläggningen har granskats genom att bedöma om den valda lösningen förändrar den markanvändning som anges i gällande planer. Effekter kan uppstå om det inte längre går att förverkliga bygghatser som anvisats i planen, eller om kraftledningen begränsar planeringens handlingsutrymme. Å andra sidan kan projektet också stödja planläggningens mål.

INGÅ KOMMUNS UTLÅTANDE

Ingå kommunstyrelse avger sitt utlåtande om MKB-beskrivningen ur planläggnings- och markanvändningssynpunkt. Byggnads- och miljönämnden avger utlåtandet i egenskap av byggnadstillsyns- och naturskyddsmyndighet.

Allmänt

Ingå kommun anser att det är viktigt att stärka kapaciteten i stamnätet. Industrins elektrifiering samt vätgasekonomin kräver stora mängder el. Stamnätet fungerar som en ryggrad för den gröna omställningen, eftersom ny elförbrukning och elproduktion i allt högre grad byggs långt ifrån varandra.

Påverkan på markanvändningen

Enligt beskrivningen har bedömningen särskilt fokuserat på boende, jord- och skogsbruk samt utnyttjande av naturresurser, samt på möjligheterna att utveckla markanvändningen.

Ingå kommun konstaterar att påverkan på markanvändningen och dess utvecklingsmöjligheter har fått relativt liten uppmärksamhet, och bedömningen av effekternas betydelse och viktning väcker frågor. Till exempel har mycket små naturobjekt och cykelrutter fått förhållandevis stor uppmärksamhet i bedömningen.

Enligt beskrivningen utgör landskapskonsekvenserna en betydande del av de förhållandevis negativa eller

asutus sijaitsee lähellä suunniteltua reittiä. Erityisesti Degerbyn kylän pohjoispuolella (Kopula–Inkoo, itäinen vaihtoehto / Vikträsk–Inkoo) vaikutukset arvioitiin suuriksi kielteisiksi syntyvien maisemavaikutusten johdosta. Muualla vaikutukset arvioitiin enintään kohtalaisiksi kielteisiksi.

Arviointiselostukseen sisältyy sähkö- ja magneettikenttiä koskeva tarkastelu. Laskelmien mukaan uuden voimajohtoon magneettikenttä ei ylitä STM:n asetuksen (1045/2018) raja-arvoja. Lisäksi selostus sisältää kuvauksen johtojen aiheuttamasta melusta, mm. nk. koronamelusta.

Vaikutukset kaavoitukseen ja maankäyttöön

Hankkeen suhdetta kaavoihin on tarkasteltu arvioimalla, muuttaako valittu ratkaisu kaavan mukaista maankäyttöä. Vaikutuksia voi syntyä, jos kaavaan osoitettujen rakennuspaikkojen toteuttaminen estyy, tai voimajohto kaventaa kaavoituksen suunnitteluväriä. Toisaalta voimajohtohanke voi myös tukea kaavoituksen tavoitteita.

INKÖON KUNNAN LAUSUNTO

Inkoon kunnanhallitus antaa lausuntonsa YVA-selostuksesta kaavoituksen ja maankäytön sekä yleisen edun näkökulmasta. Rakennus- ja ympäristölautakunta antaa rakennusvalvonta- ja luonnonsuojeluviranomaisen lausunnon.

Yleistä

Inkoon kunta pitää kantaverkon kapasiteetin vahvistamista kannatettavana. Teollisuuden sähköistuminen sekä vetytalous vaativat suuria määriä sähköä. Kantaverkko toimii selkärangana vihreälle siirtymälle, kun uusi kulutus ja tuotanto rakentuvat enenevässä määrin kauaksi toisistaan.

Vaikutukset maankäyttöön

Selostuksen mukaan arvioinnissa keskityttiin erityisesti asutuksen, maa- ja metsätalouden ja luonnonvarojen hyödyntämisen toimintoihin sekä vaikutuksia maankäytön kehitysmahdollisuuksiin.

Inkoon kunta toteaa, että vaikutukset maankäyttöön ja sen kehittämismahdollisuuksiin ovat jääneet pienelle huomiolle, ja vaikutusten merkittävyyden arviointi ja painoarvon määrittäminen kokonaisuudessaan herättävät kysymyksiä. Esimerkiksi hyvinkin pienialaiset luontokohteet ja esim. pyöräilyreitit saavat arvioinnissa merkittävän huomion.

Kommunstyrelsen - Kunnanhallitus

stora negativa effekterna. Ingå kommun ser det som positivt att ledningssträckorna inom kommunens område huvudsakligen skulle placeras i redan befintliga ledningsgator. Även användningen av stolpar i flera nivåer rekommenderas.

När det gäller utvecklingsmöjligheter för markanvändningen lyfter kommunen fram två områden: Ingå station och Degerby tätort. På sträckan Kopula–Ingå löper det västra alternativet, som går väster om landsväg 186, mycket nära Ingå station. Stationen togs i bruk på nytt år 2024. Kommunen äger mark i stationens närhet och förbereder utvecklingen av området kring stationen som ett arbetsplats- och bostadsområde i samband med utvecklingen av Joddböle industriområde. I landskapsplanen har dessutom ett stickspår från stationen till hamnen anvisats som ett långsiktigt projekt. Efter programskedet har ledningsdragningen ytterligare flyttats västerut, längre bort från landsvägen 186, vilket begränsar möjligheterna till markanvändningsutveckling kring stationen på ett ännu större område.

Den gällande generalplanen (från år 2002) är föråldrad vad gäller Ingå station, och kommunen har inlett ett visionsarbete för att utveckla markanvändningen med utgångspunkt i stationen, vägnätet och det befintliga elnätet. Kommunens planläggnings- och byggnadstillsynsavdelning har kommenterat frågan både under programskedet och i styrgruppen. Kommunen anser att svårigheterna att utveckla stationsområdet borde ha nämnts och beaktats i konsekvensbedömningen, och åtminstone bör de beaktas i den fortsatta planeringen.

I Degerby skulle den nya kraftledningen placeras söder om den befintliga ledningsgatan, dvs. på tätortens sida, norr om det detaljplanlagda Degerbyområdet. I omedelbar närhet till den nya dragningen, cirka 200 meter bort, finns en skola och två daghem. Dessa har identifierats som känsliga objekt. Degerby tätort ligger nära Sunnanviks trafikplats och de delar av stamväg 51 som ska förbättras mellan Munkkulla och Sunnanvik. Byn utvecklas för närvarande starkt, och kommunen har investerat bland annat i byggandet av vatten- och avloppsnätet i området. Den nya kraftledningen söder om den nuvarande ledningsgatan kan medföra olägenheter för byns utveckling.

Utifrån de samlade konsekvenserna framgår det att det västra alternativet på sträckan Kopula–Ingå bör främjas i första hand. **Kommunen föreslår dock att man i den fortsatta planeringen utreder nya alternativa dragningar i området vid Ingå station.**

Ekonomiska konsekvenser: -

Arvoinnin mukaan maisemavaikutukset muodostavat merkittävän osan suhteellisen kielteisistä tai suurista kielteisistä vaikutuksista. Inkoon kunta pitää hyvänä, että kunnan alueella voimajohdot sijoittuisivat pääosin jo oleviin johtokäytäviin. Myös kerrospylväiden hyödyntämistä suositellaan.

Maankäytön kehitysmahdollisuuksien osalta kunta nostaa esiin kaksi kohdetta: Inkoon asema ja Degerbyn taajama. Välillä Kopula–Inkoo läntinen vaihtoehto, joka kulkee maantien 186 länsipuolella, sijoittuu hyvin lähelle Inkoon asemaa. Asema on otettu uudelleen käyttöön vuonna 2024. Kunnalla on aseman läheisyydessä maanomistusta ja kunta varautuu aseman ja sen lähiseudun kehittämiseen työpaikka- ja asuinalueena osana Joddbölen teollisuusalueen kehittämistä. Lisäksi maakuntakaavassa on osoitettu pistoraide asemalta satamaan pitkän aikavälin hankkeena. Ohjelmavaiheen jälkeen linjausta on siirretty edelleen länteen, kauemmaksi maantiestä 186, jolloin se rajoittaa maankäytön kehittämistä aseman ympärillä vielä laajemmalla alueella.

Voimassa oleva yleiskaava (2002) on Inkoon aseman osalta vanhentunut, ja kunnassa on käynnistetty visiotyö maankäytön kehittämiseksi asemaan, maantieverkkoon sekä olevaan sähköverkkoon tukeutuen. Kunnan kaavoitus ja rakennusvalvonta ovat kommentoineet asiaa sekä ohjelmavaiheessa että ohjausryhmytyössä. Kunta katsoo, että aseman kehittämisen vaikeutuminen olisi tullut mainita ja näkyä vaikutusarvioinnissa, ja ainakin tulisi huomioida jatkosuunnittelussa.

Degerbyssä uusi voimajohto sijoittuisi olevan asemakaavoitetun taajaman pohjoispuolella sijaitsevan johtokäytävän eteläpuolelle eli taajaman puolelle. Uuden linjauksen välittömässä läheisyydessä, noin 200 m etäisyydellä sijaitsee koulu ja kaksi päiväkotia. Nämä ovat huomioitu herkkiä kohteina. Degerbyn taajama sijaitsee lähellä Sunnanvikin risteysaluetta ja kantatien 51 parannettavia osuuksia Munkinmäki–Sunnanvik välillä. Kylä kehittyy tällä hetkellä voimakkaasti ja kunta on investoinut mm. vesihuollon rakentamiseen alueella. Uusi voimalinja nykyisen johtokäytävän eteläpuolella saattaa aiheuttaa haittaa kylän kehittämiselle.

Kokonaisvaikutuksien perusteella on nähtävissä, että läntinen linjaus Välillä Kopula–Inkoo olisi ensisijaisesti edistettävä vaihtoehto. **Kunta esittää, että vaihtoehdon linjaukselle Inkoon aseman kohdalla etsitään vielä uusia vaihtoehtoja tarkemmassa suunnittelussa.**

Kommunstyrelsen - Kunnanhallitus

Anknytning till strategin: -

Beredare: planläggningschefen**Tilläggsuppgifter:** aija.aunio(at)inga.fi, 040 5247056**Föredragande:** kommundirektören**Förslag:**

Kommunstyrelsen ger ett utlåtande om miljökonsekvensbeskrivningen för kraftledningsprojektet Hikiä–Ingå i enlighet med beredningen.

Bilagor:**Behandling:**

Kristian Westerholm meddelade jäv på basen av markägarskap (förvaltningslagens 28.1 § 3 punkt) och var inte med i behandlingen av paragrafen. Westerholms ersättare Ingrid Träskman deltog i behandlingen av paragrafen.

Christian Strömberg meddelade jäv på basen av markägarskap (förvaltningslagens 28.1 § 3 punkt) och var inte med i behandlingen av paragrafen. Strömbergs ersättare Peter Asén deltog i behandlingen av paragrafen.

Henrik Wickström meddelade jäv på basen av en närståendes markägarskap (förvaltningslagens 28.1 § 3 punkt) och var inte med i behandlingen av paragrafen. Wickströms ersättare Andreas Elfving deltog i behandlingen av paragrafen.

Tuomas Bergström meddelade jäv på basen av annat särskilt skäl (förvaltningslagens 28.1 § 7 punkt) och var inte med i behandlingen av paragrafen.

Viceordförande Kallio fungerade som ordförande under behandlingen.

Beslut:

Godkändes.

Verkställare: planläggningschefen**Delgivning:** Fingrid Abp**Ändringssökande:** ej rätt att söka ändring**Taloudelliset vaikutukset: -
Yhteys strategiaan: -****Valmistelija:** kaavoituspäällikkö**Lisätietoja:** aija.aunio(at)inga.fi, 040 5247056**Esittelijä:** kunnanjohtaja**Esitys:**

Kunnanhallitus antaa Hikiä-Inkoo voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta valmistelun mukaisen lausunnon.

Liitteet:**Käsittely:**

Kristian Westerholm ilmoitti olevansa esteellinen maanomistuksen (hallintolain 28.1 §:n 3 kohta) perusteella, eikä ollut mukana pykälän käsittelyssä. Westerholmin varajäsen Ingrid Träskman osallistui pykälän käsittelyyn.

Christian Strömberg ilmoitti olevansa esteellinen maanomistuksen (hallintolain 28.1 §:n 3 kohta) perusteella, eikä ollut mukana pykälän käsittelyssä. Strömbergin varajäsen Peter Asén osallistui pykälän käsittelyyn.

Henrik Wickström ilmoitti olevansa esteellinen läheisen maanomistuksen (hallintolain 28.1 §:n 3 kohta) perusteella, eikä ollut mukana pykälän käsittelyssä. Wickströmin varajäsen Andreas Elfving osallistui pykälän käsittelyyn.

Tuomas Bergström ilmoitti olevansa esteellinen muun erityisen syyn (hallintolain 28.1 §:n 7 kohta) perusteella, eikä ollut mukana pykälän käsittelyssä.

Varapuheenjohtaja Kallio toimi puheenjohtajana asian käsittelyn aikana.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Täytäntöönpanija: kaavoituspäällikkö**Tiedoksi:** Fingrid Oyj**Muutoksenhaku:** ei muutoksenhakuoikeutta

5.11.2024

Uudenmaan ELY-keskus
Kirjaamo

Viite: UUELY/1772/2024

Fingrid Oyj:n 2x400 kV:n voimajohto välillä Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo

Fingrid Oyj suunnittelee uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Tarkasteltavia voimajohtoreittejä on yhteensä noin 167 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 kilometriä. Toteutuessaan voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Johtoreitit sijoittuvat seuraaviin kuntiin: Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo. Kunnista Nurmijärvi sijoittuu Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimialueelle.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus painottaa vaikutusten arvioinnissa seuraavaa:

Arviointiohjelmassa on tunnistettu hyvin hankkeen kannalta keskeiset ympäristön luontoarvot ja niihin kohdistuvat vaikutukset. Esitetyt luontoselvitykset ja niissä käytetty tausta-aineisto ovat pääosin riittäviä, ja arviointiohjelmassa esitetyt menetelmät ovat perusteellisia muodostaen hyvän lähtökohdan arviointityölle.

Pohjavesistä

Voimajohtoreitti kulkee Nurmijärven alueella yli kolmen kilometrin matkan niin Kiljavan 1E- kuin Nummenpään 1E-luokan pohjavesialueilla. Lisäksi Passanmäen sähköaseman suunnittelualue ulottuu Nummenpään pohjavesialueelle. YVA-ohjelmassa on sivulla 152 todettu, ettei voimajohtohankkeilla ole todettu olevan vaikutuksia pohjaveteen. Mahdollisia vaikutuksia on kuitenkin tunnistettu voivan aiheutua rakentamisen ja kunnossapidon aikaisista polttoaine- ja kemikaalivuodoista. YVA-menettelyssä tulisi tarkastella, voiko myös pylväiden perustamistavoista (esim. paaluttaminen) aiheutua vaikutuksia pohjaveteen ja vedenottoon. Lisäksi tulee arvioida Passanmäen sähköaseman mahdolliset vaikutukset pohjaveteen ja vedenottoon sekä huomioida vedenottamojen sijainnit ja niiden suoja-alueet. Fingridin internet-sivuilla todetaan tavoitteena, ettei uusia muuntoasemia sijoitettaisi pohjavesialueelle. Sähköasemien, muuntoasemien, kytkinlaitosten ja muuntamoiden pohjavesiriskin aiheuttaa pääasiassa niiden sisältämä öljy, joka useimmiten on raakaöljystä jalostettua mineraaliöljyä. Sähköasemilla ja muuntoasemilla voi olla kymmeniä-satoja-tuhansia kuutioita öljyä lähinnä jäähdytystä varten. Pohjavesialueella sijaitsevien sähkövarastojen, muuntoasemien ja kytkinlaitosten aiheuttama suurin riski on niiden rikkoontuminen tai tulipalo, jolloin öljytuotteet ja kemikaalit sekä maametallit voivat päästä pohjaveteen ja levitä laajalle alueelle sammutusvesien tai muiden sammutusaineiden mukana (Afry 2023: Nurmijärven pohjavesialueiden suojelusuunnitelma). Nurmijärven pohjavesialueiden suojelusuunnitelman (ei vielä hyväksytty) mukaan sähköasemia ei tule sijoittaa pohjavesialueelle.

YVA-ohjelman sivun 67 taulukon 5.2 kuvatekstissä todetaan virheellisesti, että luokka 1E olisi ”muu vedenhankintakäyttö, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riip-

puvainen”. Kyseessä on kuitenkin ”vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen”. Lisäksi sivun 68 kuvissa 5-12 ja 5-13 ei ole esitetty pohjavesialueiden ulko- eikä muodostumisalueiden rajoja, kuten olisi pitänyt.

Luontoarvoista

Luonnonympäristöjen pirstoutuminen ja ekologisten yhteyksien heikkeneminen ovat Uudenmaan alueella suuri haaste luonnon monimuotoisuudelle. Voimajohdon reittivaihtoehdot sijoittuvat useiden luonnonsuojelualueiden ja arvokkaiden luontokohteiden välisille metsäalueille. Arvioinnissa tulisi selvittää rakentamisvaiheen sekä maanpäällisten rakenteiden vaikutukset arvokkaisiin luontokohteisiin, ekologiseen verkostoon (mm. liito-oravan kulkuyhteydet) ja laajojen yhtenäisten metsäalueiden kokonaisuuksiin. Uudenmaan maakuntakaavan mukaisten viheryhteystarpeiden toimivuus osana ekologista verkostoa tulee varmistaa hankealueella. Kyseessä on valtavan mittaluokan hanke, jolla on väistämättä merkittäviä vaikutuksia luontoarvoihin. Erityisesti johtoaukeata varten välttämätön mittava puustonpoisto usean kunnan alueella on merkittävä heikennys hiilinieluihin, minkä vaikutuksia tulee arvioida tarkasti.

YVA-selostuksessa tulee ottaa esiin ekologinen kompensatio, joka tämän mittakaavan hankkeessa on välttämätöntä. Hankkeessa aiheutetut luontoarvojen heikennykset tulee kompensoida muualla, pääasiassa lähialueilla. Myös uusi EU:n ennallistamisasetus velvoittaa parantamaan luonnon tilaa sekä edistämään ilmastomuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista. Ennallistamisella ja kompensatiolla tulee olla hankkeessa merkittävä rooli ja painoarvo.

Nurmijärven alueella reittivaihtoehdot sivuavat Sääksjärveä länsipuolelta. Järvi kuuluu Kalkkilampi-Sääksjärvi Natura-alueeseen ja on tärkeää, että alueelle tehdään Natura-arvio. Reitti halkoo Nurmijärven ja Hyvinkään rajalla linnustollisesti arvokasta tärkeää MAALI-aluetta, ja reittivaihtoehtoja vertailtaessa on syytä arvioida lintujen törmäysriskiä voimajohtoihin.

Pienvesistä

Nurmijärvellä suunnitellulla sähköasema-alueella sijaitsee Aromäen lähde (Perttula-Rajamäki-Röykä voimajohdon ympäristöselvitys 2018), joka on vesilain 2:11 mukainen lähde. Lähteen läheisyydessä on ilmakuvien ja metsänkayttöilmoitusten perusteella tehty vuonna 2019 hakkuita, jotka ovat voineet vaikuttaa lähteen luonnontilaisuuteen. Lähteet ovat Etelä-Suomessa jo valmiiksi erittäin uhanalainen luontotyyppi, ja edelleen lähteitä tuhoutuu jatkuvasti maankäyttömuutosten ja hakkuiden myötä. Mikäli Aromäen lähde on edelleen luonnontilainen, luonnontilaisen kaltainen tai siinä on ennallistamispotentiaalia luonnontilaisuuden palauttamiseksi, lähde ei saa vaarantaa sähköasema-alueen sijoittamisessa ja suunnittelussa.

Sääksjärven länsi-/lounaispuolella voimajohtoreitin linja kulkee karttakuvalla osittain Tuomistonojan päällä samansuuntaisesti. Tuomistonoja vaikuttaa kartta- ja ilmakuvatulkinnan perusteella uomalta, joka on kyseisessä kohdassa ainakin osin luonnontilainen ja kulkee meanderoiden selkeiden metsäisten suojavyöhykkeiden ja metsäalueiden keskellä. Tuomistonojan kalastopotentiaalista ei ole olemassa tietoja. Tuomistonojan luonnontilaisuus tulee selvittää. Lähtökohtaisesti voimajohtoreitti ja johtoaukea tulee alueella sijoittaa niin, ettei Tuomistonojaan kohdistu suojavyöhykkeiden kaventumista. Heti Tuomistonojan vartta kulkevan voimajohtoreittiosuuden eteläpuolella (Tuomistonoja-Peltomäki) sijaitsee kaksi 1990-luvulla kaivettua lampea/vesialuetta, joiden mahdollinen viitasammakon elinympäristö tulee selvittää.

Voimajohtoreitin siirtyessä Leikontien yli sen eteläpuolelle, reitti ylittää sekä Vehkaojan latvahaaran että pääuoman, jotka ovat aiemmin luontoselvityksessä (Nurmijärven Vehkaoja luontotyyppi-kartoitus, Sitowise 2021) todettu vesilain 2:11 mukaisiksi noroiksi. Koko Vehkaojan ympäristö on

todettu arvokkaaksi purolaaksoksi, ja luontotyyppit lähteisiksi lehtokorviksi. Alueella on myös paljon tihkupintoja. **Vehkaojan purolaakso noroineen ja tihkupintoineen on arvokas luontokokonaisuus, jota johtoaukeata varten raivattava käytävä ei saa vaarantaa.** Erityisen tärkeää on huomioitava norojen osalta riittävät suojavyöhykkeet.

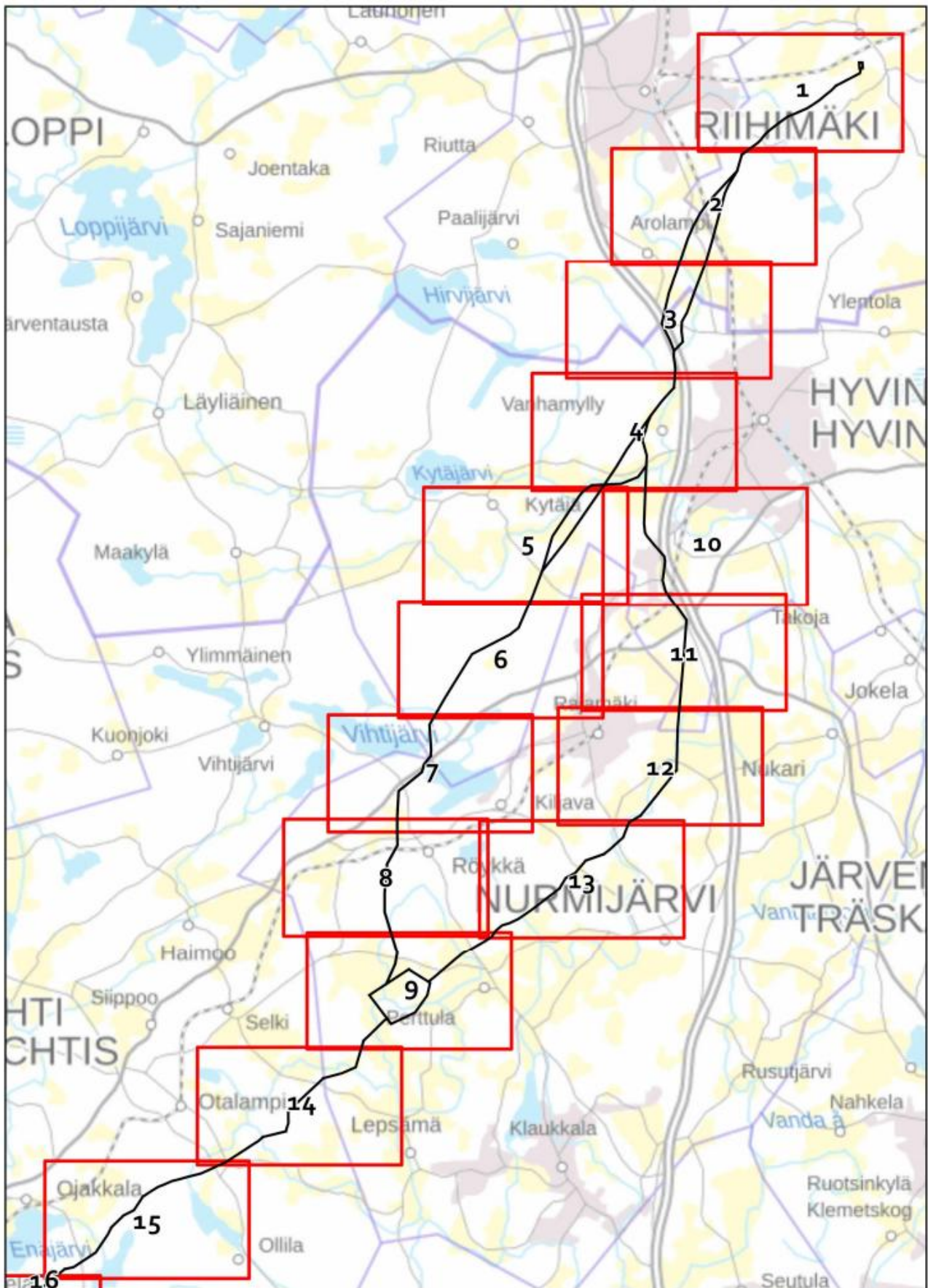
Kalastosta

YVA-ohjelmassa ei ole tuotu esiin ollenkaan hankealueen mahdollisia kalastollisia arvoja. Nurmijärven osalta ympäristökeskus toteaa, että alueella sijaitsee paljon potentiaalisia uomia, joilla voi esiintyä taimenta ja/tai muuta uhanalaista tai arvokasta kalastoa. YVA-selostusta varten pitää tehdä selvitys alueen kalastosta ja muista mahdollisista virtavesilajeista sekä arvioida ja ottaa kantaa, miten hanke vaikuttaa uhanalaisten lajien elinolosuhteisiin virtavesissä.

Lausuntoa ovat olleet valmistelemassa ympäristösuunnittelijat Liisa Garcia, Hanna Keinänen ja Annukka Salminen.

Jaana Hietala
vs. ympäristönsuojelupäällikkö

Karttalehtijako, Fingrid Oyj:n 2x400 kV:n voimajohto välillä Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo

Fingrid Oyj:n 2x400 kV:n voimajohto välillä Hikiä – Inkoo, Nurmijärvi, YVA-selostus, lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 16.12.2025 § 145
250/00.04.01/2025

Valmistelija Ikonen Ekaterina, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Esittelijä ympäristökeskuksen johtaja Sjöblom Leena

Lausuntopyyntö Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselta lausuntoa Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunnot tulee toimittaa kuulutuksessa ilmoitettuna aikana, viimeistään 31.12.2025. Viitteeksi UUDELY/1772/2024.

Lausunnon antaa Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta.

Lausuntopyyntöä koskeva toiminta

Hankkeessa tarkastellaan uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA-menettely) tarkastellaan voimajohtoreittejä noin 229 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 125 km. Hankkeen toteutuessa Hikiä–Inkoo-voimajohto on noin 167 kilometriä pitkä. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa nykyinen voimajohtoalue levenee noin 27–41 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoaukea on noin 42 metriä ja voimajohtoalue noin 62 metriä leveä.

Tarkasteltavat johtoreitit sijoittuvat seuraaviin kuntiin: Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo.

Päätösehdotus Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausunto

Luonto

Yleisesti, mikäli luontoselvityksen luontotyyppikuvioissa esiintyy sellaisia luonnonsuojelu- tai vesilain kohteita, jotka nostaisivat ne luokkaan 1, on niiden yhteydessä hyvä selkeästi perustella, mikäli ne on päätetty laittaa johonkin alempaan luokkaan. Esimerkiksi 2-luokkaan arvoitetulla kohteella L34 tavataan sekä luonnonsuojelulain luontotyyppiä pähkinälehto, että vesilain kohde noro. Tässä ja vastaavan kaltaisissa tapauksissa on hyvä selventää, miksi kuviot eivät ole luokassa 1. Mikäli perusteita alemmalle luokalle ei ole, tulisi nämä alueet luokitella arvoluokkaan 1. Huomautamme, että ollakseen luonnonsuojelulain tai vesilain mukaisia lakikohteita kyseisten kohteiden ei tarvitse olla täysin luonnontilaisia, vaan ne voivat olla myös luonnontilaisen kaltaisia tai luonnontilaiseen

verrattavia.

Linjavaihtoehdot kulkevat Nurmijärven alueella useiden luontoselvityksissä todettujen arvokkaiden kuvioden lävitse tai läheltä. Luontoselvityksessä esitettyjen kuvausten perusteella eräiden kuvioden arvoluokka on potentiaalisesti korkeampi, kuin mitä luontoselvityksessä on esitetty. Tämä vaikuttaa alueiden herkkyyteen voimajohtolinjojen aiheuttamalle häiriölle.

Luontoselvityksen kohde L18 lehdot on arvioitu luokkaan 4. Alueen arvoa voi kuitenkin nostaa se, että se on lampea ympäröivänä lehtona potentiaalisesti luonnonsuojelulain mukaista tulvametsää. Kohde L20 kosteat keskiravinteiset lehdot on tervaleppävaltaista metsää. Tervalepät nostavat alueen arvoa, ja kohde on potentiaalisesti luonnonsuojelulain mukainen tervaleppämetsä. Sama pätee myös kuvioon L22 kosteat runsasravinteiset lehdot. Kohteen L34 arvoa nostaa alueella sijaitseva mahdollinen luonnonsuojelulain kohde pähkinäpensaslehto. Näiden alueiden osalta on syytä tarkentaa, ovatko ne lakikohteita, ja päivittää sekä arvoluokitus että vaikutusten arviointi sen mukaisesti.

YVA-selostuksessa ei ole otettu kantaa hankkeen merkittävien kielteisten luontovaikutusten ennallistamiseen tai kompensaatioon, ja hankkeesta vastaava on todennut selostusmateriaaleissa, ettei kompensaatio ole hankkeessa mahdollista. Hankkeessa häviää tai heikentyy kuitenkin väistämättä lukuisia arvokkaita luontokohteita, ja ennallistamisasetus huomioiden kielteisten luontovaikutusten kompensoinnin selvittämistä ei voi tämän mittakaavan hankkeissa sivuuttaa.

Pienvedet

Passanmäen sähköaseman rajauksen välittömässä läheisyydessä sijaitseva Aromäen lähde on mainittu YVA-selostuksessa, mutta se ei ole mukana Rambollin luontoselvityksessä tai YVA-selostuksen liitekartoilla. Aromäen lähde tulee lisätä mukaan liitekartoille.

Luontoselvityksen kohteiden L16 ja L17 osalta ei ole huomioitu, että Tuomistonojan puroa ympäröivä lehto on täynnä tihkupintoja, hiekkapatjoista maan pintaan pulppuavaa pohjavettä ja koko alue puroineen on vahvasti lähdevaikutteinen. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on tehnyt Tuomistonojalle maastokäynnin 23.4.2025 ja pitää epätodennäköisenä, että kohteet ovat luokitukseltaan ainoastaan arvoluokkaa 3. Voimajohtokäytävää ei tule sijoittaa suoraan pohjois-eteläsuuntaisesti Tuomistonojan päälle, vaan on äärimmäisen tärkeää, että puro ja sitä ympäröivä tihkupintainen ja lähdevaikutteinen lehto säilyy alueella, ja että purolle jätetään riittävä suojavyöhyke.

Kohteen L29 tuoreet keskiravinteiset lehdot arvoa nostavat alueella tavatut tihkupinnat ja mahdollinen tulvavaikutus puron varressa. Tihkupinnat tekevät alueesta mahdollisen vesilain kohteen.

Vehkaojan osalta mahdollinen uoman ylitys tulee tehdä sellaisesta kohdasta, että voidaan mahdollisimman paljon säästää arvokasta purolaaksoa.

Nurmijärvellä kahden reittivaihtoehdon osalta (pohjoinen osuus Hikiä-Passanmäki) itäinen reittivaihtoehdot on kokonaisuudessaan parempi pienvesien osalta, sillä itäisessä vaihtoehdossa voimajohto kulkee valtaosin olemassa olevan johtokäytävän vieressä ja pienvesien ympäristöt ovat osin jo hakattuja, jolloin luontoa on mahdollista säästää huomattavasti enemmän. Itäisessä vaihtoehdossakin tulee kuitenkin pyrkiä säilyttämään norot luontoselvityksen kohteilla L33 ja L34, mikä on mahdollista linjaa hieman siirtämällä. Esim. kohteen L34 osalta luontoselvityksessä ei ole erityisesti perusteltu, miksi noro ei täyttäisi vesilain 2:11 vaatimuksia muuta kuin noron ylittävän metsätien osalta. Myöskään kohteen L33 kuvauksesta ei selviä, miksi noro kuuluu ainoastaan luokkaan 4. Kuvia kohteilta ei ole selvityksessä saatavilla. Muistutamme myös tässä, että vesilain osalta on olennaista, ettei luonnontilaisuuden käsitettä tulkita ahtaasti niin, että se kattaisi vain täysin ihmistoiminnan vaikutuksen ulkopuolelle jääneet kohteet (HE 277/2009 vp), vaan myös luonnontilaisen kaltaiset kohteet tulee huomioida.

Arviointiselostuksessa on todettu, että rakentamisaikana ojia ja pieniä vesiuomia voidaan joutua ylittämään työkoneilla, mikä lisää eroosiota ja kiintoainekuormitusta vesistöön sekä aiheuttaa pienen riskin öljypäästöistä. Mikäli uomia ylitetään koneilla, on tärkeää, että ylityskohdat ovat tarkoin harkittuja sekä sellaisia, joilla haittoja uomaan kohdistuu mahdollisimman vähän. Esimerkiksi koski- ja virta-alueilla tai muuten arvokkaiden luontokohteiden yhteydessä uomia ei tule ylittää koneilla. Soveltuvat kohteet on selvitettävä etukäteen luontoasiantuntijoiden kanssa ja varmistettava, että tieto on myös urakoitsijalla.

Pohjavesi

Pohjoisen osuuden voimajohtoreitille on esitetty ohjelmavaiheen jälkeen toinen, itäinen vaihtoehdot. Nurmijärven osalta läntinen reittivaihtoehdot sijoittuu Kiljavan 1E-luokan pohjavesialueelle ja pohjaveden muodostumisalueelle. Lisäksi läntisen reittivaihtoehdon loppupää on siirretty ohjelmavaiheen jälkeen Nummenpään 1E-luokan pohjavesialueelle. Itäinen reittivaihtoehdot ei Nurmijärven alueella sijoitu yhdellekään pohjavesialueelle. Näin ollen itäisempi reittivaihtoehdot on Nurmijärven alueella pohjaveden suojelun kannalta selvästi aiemmin esitettyä parempi vaihtoehdot. Jos voimajohtoreitiksi kuitenkin valitaan läntinen vaihtoehdot, tulee pylväspaikkojen pohjaolosuhteet, pohjaveden pinnankorkeus ja paineellisen pohjaveden esiintyminen selvittää tarkkaan, kuten arviointiselostuksessa on esitettykin. Paineellisen pohjaveden alueilla tulee välttää pohjavettä suojaavan savikerroksen puhkaisemista, jottei aiheutuisi pohjaveden purkautumista maanpinnalle. Lisäksi tulee selvittää yksityisten talousvesikaivojen sijainnit ja sijoittaa pylväät riittävän kauas kaivoista.

Passanmäen sähköaseman sijoittaminen Nummenpään 1E-luokan pohjavesialueelle aiheuttaa huolta pohjaveden suojelun kannalta. Fingridin omakin tavoite on, ettei uusia sähköasemia sijoitettaisi pohjavesialueelle. Myöskään Nurmijärven pohjavesialueiden suojelusuunnitelman (Afry 2023) mukaan sähköasemia ei tule sijoittaa pohjavesialueelle. Kuitenkaan tässä tarkastelussa sähköasemalle ei ole edes esitetty vaihtoehtoja sijaintia. Arviointiselostuksessa on esitetty, että sähköasemien osalta

pohjavesivaikutukset keskittyisivät lähinnä rakentamisaikaan. Sähköasemiin liittyy mahdollisesti kuitenkin myös merkittäviä käytön aikaisia vaikutuksia mm. tulipalojen ja laiterikkojen seurauksena, jolloin öljytuotteita, kemikaaleja ja maametalleja voi päästä maaperään ja pohjaveteen.

Taulukon 19-1 selitteessä todetaan virheellisesti, että luokka 1E olisi "muu vedenhankintakäyttö, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen". Kyseessä on kuitenkin "vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen".

Yleistä

Arviointiselostuksessa on lueteltuina seurantaryhmään kutsutut tahot. Listauksesta puuttuu Keski-Uudenmaan ympäristökeskus, vaikka ympäristökeskuksen edustajat ovat osallistuneet ryhmän kokouksiin arvioinnin eri vaiheissa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Uudenmaan ELY-keskus/kirjaamo
Reetta Suni Uudenmaan ELY-Keskus

Päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa 22.12.2025

18.12.2025

Leena Sjöblom
Ympäristökeskuksen johtaja

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 145**Muutoksenhakukielto**

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 120	14.11.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 109	11.12.2025

Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

388/00.04.01/2024

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto 14.11.2024 § 120

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) tarkastellaan kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Hikiä-Inkoo välistä 2x400 kilovoltin voimajohtohanketta. Uusi voimajohtoyhteys sijoittuu osittain nykyisten 400 tai 110 kilovoltin voimajohtojen rinnalle ja osittain uuteen maastokäytävään. Tarkasteltavia voimajohtoreittejä on yhteensä noin 167 kilometriä, mistä uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 80 kilometriä. Toteutuessaan voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Perusratkaisuna käytettävä pylvästyyppeä on kahden 400 kilovoltin voimajohdon yksijalkainen vapaasti seisova teräsrakenteinen ristikkopylväs, jonka ylimmät osat eli ukkosulokkeet ulottuvat noin 45–50 metrin korkeudelle. Pylväsvälit ovat maaston profiilista ja voimajohdon jännitetasosta riippuen noin 400 metriä.

Hanke on osa kantaverkon pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmaa. Hanke sijoittuu Uudenmaan maakunnassa Inkoon, Siuntion, Lohjan, Vihdin, Nurmijärven ja Hyvinkään alueelle ja Kanta-Hämeessä Riihimäen ja Hausjärven alueelle. Ympäristövaikutusten arviointia (YVA) koskevassa lainsäädännössä edellytetään arviointimenettelyn soveltamista jännitteeltään vähintään 220 kilovoltin maanpäällisille voimajohdoille, joiden pituus on yli 15 kilometriä.

Uuden voimajohtoyhteyden pohjoinen päätepiste on Hausjärvellä Hikiän sähköasema ja eteläisenä päätepiirteenä on Inkoon sähköasema. Kopulan asemalta Inkoon sähköasemalle saakka tarkastellaan kahta päävaihtoehtoa. Lohjaa koskettava läntisempi vaihtoehto sijoittuu pääosin nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle. Täysin uutta maastokäytävää on hyvin vähän. Tarkasteltavan johtoreitin pituus Lohjan kaupungin alueella on 6,1 km. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa nykyinen voimajohtoauea levenee noin 31–39 metriä. Itäisempi vaihtoehto sijoittuu pääosin nykyisen 400 kilovoltin rinnalle, sen itä- tai eteläpuolelle. Kyseistä Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo 2x400 kV voimajohtohankkeen toteuttamatta jättämistä ei ohjelman mukaan tarkastella tässä YVA-menettelyssä, koska ratkaisu ei ole mahdollinen kantaverkon toiminnan kannalta. Alustavan aikataulun mukaan varsinainen vaikutusten arviointi tehdään talven ja kevään 2025 aikana. Tulokset kootaan arviointiselostukseksi, joka valmistuu syksyllä 2025. Voimajohdon rakentamisen edellyttämät maastotutkimukset ja yleissuunnittelu tehdään vuosina 2027–2029. Hankkeen rakentamisen arvioidaan tapahtuvan vuosina 2029–2031.

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 120	14.11.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 109	11.12.2025

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää mm. kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausunnot tulee toimittaa kuulutuksessa ilmoitettuna aikana, viimeistään 5.11.2024. Viitteeksi UUELY/1772/2024. Lausunnon toimittamiselle on myönnetty jatkoaikaa 20.11.2024 saakka.

Lohjan kaupungin hallintosäännön mukaan Kaupunkikehityslautakunnan lupajaoston tehtävänä on toimia Lohjan kaupungin ympäristönsuojelu-, ja rakennusvalvontaviranomaisena. Hallintosäännön 29.2 § kohdan 16. mukaan lupajaoston tehtäviin kuuluu ympäristövaikutusten arviointi (YVA) ja lisäksi lupajaosto antaa toimilalaansa kuuluvat kaupungin lausunnot.

Lisätiedot	Ympäristöpäällikkö Jarkko Koskela, jarkko.koskela@lohja.fi
Oheismateriaali	- Lausuntopyyntö, Fingrid Oyj:n 2x400 kV voimajohto välillä Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo (pdf, 1 Mt) - Arviointiohjelma, Fingrid Oyj, 2x400 kV:n voimajohto välillä Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo - Arviointiohjelman liite 1, Karttalehdet, Fingrid Oyj, 2x400 kV:n voimajohto välillä Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo (pdf)
Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Koskela Jarkko
Päätösesitys	Lohjan kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto antaa voimajohtohankkeen YVA-ohjelmasta seuraavan lausunnon:

YVA-prosessin onnistumisen näkökulmasta on keskeistä, että ympäristövaikutusten arvioinnissa tuodaan esiin sekä rakentamisen aikaisia että käytön aikaisia vaikutuksia ja huomioidaan myös toiminnan lopettamisvaihe. Lupajaosto arvioi, että YVA-ohjelmassa on tuotu Lohjan näkökulmasta esiin ne kokonaisuudet, joista koituu hankkeen todennäköisesti merkittävimmät ympäristövaikutukset.

Lupajaosto nostaa esiin kuitenkin seuraavat tarkennustarpeet. YVA-selvityksessä tulisi omana kappaleenaan arvioida vaikutukset ekologiseen verkostoon. Esimerkiksi Lohjalla on vuonna 2022 valmistunut ekologisten verkostojen selvitys (Oksman, S. & Turunen, L. 2022: Lohjan ekologinen verkosto -selvitys ja karttaliite). Lisäksi Teutarin itäpuolella tulisi arvioida maastotöiden avulla hankkeen vaikutukset uhanalaisiin päiväperhosiin. Lähtötietoina voi käyttää Laji.fi:sta saatavia lajitietoja. Pytbergin luonnonsuojelualueen laajennus Teutarin kaatopaikan pohjoispuolella on lähempänä voimajohtolinjaa kuin Taulukossa 5-7 esitetään.

Yhteisvaikutusten kohdalla olisi syytä tunnistaa Lohjan Kittfallin datakeskushankkeen meneillään oleva YVA-menettely.

Lopuksi kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto toteaa, että luonnonsuojelulaki mahdollistaa vapaaehtoisien ekologisen kompensaation

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 120	14.11.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 109	11.12.2025

korvauskeinona hankkeesta aiheutuville luonnonarvojen heikentymiselle. Tällä voitaisiin kompensoida avohakkuun vaikutuksia esimerkiksi metsäisiin elinympäristöihin.

Päätös Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano Uudenmaan ELY-keskus

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto 11.12.2025 § 109

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää mm. kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunnot tulee toimittaa kuulutuksessa ilmoitettuna aikana, viimeistään 31.12.2025. Viitteeksi UUDELY/1772/2024.

Lohjan kaupungin hallintosäännön mukaan Kaupunkikehityslautakunnan lupajaoston tehtävänä on toimia Lohjan kaupungin ympäristönsuojelu-, ja rakennusvalvontaviranomaisena. Hallintosäännön 29.2 § kohdan 16. mukaan lupajaoston tehtäviin kuuluu ympäristövaikutusten arviointi (YVA) ja lisäksi lupajaosto antaa toimialaansa kuuluvat kaupungin lausunnot.

Lisätiedot Ympäristöpäällikkö Jarkko Koskela, jarkko.koskela@lohja.fi

Oheismateriaali

- Lausuntopyyntö Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja Natura-arvioinnista
- Arviointiselostus, osa 1, Fingrid Oyj, 2x400 kilovoltin voimajohtohanke, Hikiä-Inkoo, Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo (pdf, 30 Mt)
- Arviointiselostus, osa 2, Fingrid Oyj, 2x400 kilovoltin voimajohtohanke, Hikiä-Inkoo, Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo (pdf, 29 Mt)
- Arviointiselostus, osa 3, Fingrid Oyj, 2x400 kilovoltin voimajohtohanke, Hikiä-Inkoo, Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo (pdf, 20 Mt)
- Liite 1: Karttalehtijako ja karttalehdet A3 (mittakaava 1:25 000), Fingrid Hikiä-Inkoo (pdf, 68 Mt)
- Liite 2a: Vaikutukset kartalla A3 (mittakaava 1:25 000) (pdf, 46 Mt)
- Liite 3: Yhteisviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta (pdf, 198 kt)
- Liite 4: Vaikutusten merkittävyyden arvioinnissa käytettävät kriteerit (pdf, 396 kt)
- Liite 5: Luontoselvitykset, Fingrid Hikiä-Inkoo (pdf, 54 Mt)
- Liite 6: Maisema-analyysikartat, Fingrid Hikiä-Inkoo (pdf, 23 Mt)
- Liite 7: Havainnekuvat, Fingrid Hikiä-Inkoo (pdf, 18 Mt)
- Liite 8: Natura-arvioinnit, Fingrid Hikiä-Inkoo (pdf, 12 Mt)
- Liite 9: Voimajohtohankkeen eteneminen, Fingrid Hikiä-Inkoo (pdf, 649 kt)

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 120	14.11.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 109	11.12.2025

Esittelijä Ympäristöpäällikkö Koskela Jarkko

Päätösesitys

Lohjan kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto antaa voimajohtohankkeen YVA-selostuksesta seuraavan lausunnon:

Kokonaisuudessaan aineistoa on paljon ja se on irrallaan eri dokumenteissa, mikä tekee kokonaiskuvan saamisen hankkeen vaikutuksista ja vaihtoehtojen vertailun haastavaksi. Lupajaosto kuitenkin arvioi, että YVA-selostuksessa on arvioitu Lohjan näkökulmasta ne kokonaisuudet, joista koituu hankkeen todennäköisesti merkittävimmät ympäristövaikutukset ja lupajaoston YVA-ohjelmavaiheessa annettu lausunto on huomioitu. Lupajaosto haluaa kuitenkin edelleen korostaa, että luonnonsuojelulaki mahdollistaa vapaaehtoisen ekologisen kompensaation korvauskeinona hankkeesta aiheutuville luonnonarvojen heikentymiselle. Tällä voitaisiin kompensoida avohakkuun vaikutuksia esimerkiksi metsäisiin elinympäristöihin. Asia on kuitattu selostuksesta ilman perusteluja lyhyesti toteamalla, että ekologisen kompensaation mahdollisuutta ei tässä hankkeessa ole todettu mahdolliseksi.

Selostuksessa käy ilmi, että suunniteltu linjaus heikentäisi Lohjalla luontoselvityksen yhteydessä löydettyä liito-oravan elinympäristöä ja vaatii toteutuakseen luonnonsuojelulain mukaisen poikkeamispäätöksen. Epäselväksi jää, onko linjan siirtoa tällä kohtaa harkittu, sillä poikkeamisen edellytys on, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua löydy. Mahdollinen poikkeaminen edellyttää myös, että lajin suotuisa suojelutaso säilyy.

Vaikutukset ekologisiin verkostoihin tulee huomioida myöhemmässä suunnittelussa siten, että linjan ali kulkee jatkuvasti myös puustoisempia alueita, joissa puustoa on juuri sallitun maksimikorkeuden verran.

Päätös

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto päätti esityksen mukaan.

Tiedoksi

Uudenmaan ELY-keskus
ote/ympäristönsuojelu

Otteen oikeaksi todistaa Lohjalla 17.12.2025

Päivi Kesälä
Pöytäkirjanpitäjä

*** Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti Lohjan kaupungin
asianhallintajärjestelmässä. ***

Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 120	14.11.2024
Kaupunkikehityslautakunnan lupajaosto	§ 109	11.12.2025

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 109

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Tiedoksianto

Päätös on lähetetty tiedoksi sähköpostitse 17.12.2025.

Tiedoksiantaja: Jonna Riekkinen, toimistosihteeri

388/00.04.01/2024

Lohjan kaupungin lausunto Fingrid Oyj:n Hikiä–Inkoo 2x400 kV voimajohtohankkeen YVA-selostuksesta

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää lausuntoa Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Fingrid Oyj suunnittelee uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Uusi voimajohtoyhteys sijoittuu osittain nykyisten 400 tai 110 kilovoltin voimajohtojen rinnalle ja osittain uuteen maastokäytävään.

YVA -selostuksen reittisuunnittelussa on tutkittu erilaisia reittivaihtoehtoja voimajohdon toteuttamiseksi ja päädytty vaihtoehtotarkasteluun. Lohjan vaikutusalueella suunnitelmissa on kaksi vaihtoehtoista reittivaihtoehtoa.

Läntinen voimajohtovaihtoehto on osoitettu Lohjan ja Siuntion kuntarajaa myötäillen kohti Inkoota. Lohjan kaupungin alueella läntinen voimajohtovaihtoehto sijoittuu Virkkalan eteläpuoleiselle alueelle. Itäinen vaihtoehto on osoitettu kokonaan Siuntion ja Inkoon kuntien alueelle ja se sijoittuu kauemmaksi Lohjan kaupungista.

YVA -selostuksessa on arvioitu hankkeen vaikutuksia. Läntisen reittivaihtoehdon ilmastovaikutukset voimajohtohankkeen eri elinkaaren vaiheissa ovat pienemmät itäiseen vaihtoehtoon verrattuna. Läntisen vaihtoehdon poistettavan puuston pinta-ala ja hiilivaraston muutokset ja vaikutukset maaperään ovat pienemmät.

Virkkalan eteläpuolella, Kittfallin alueen läheisyydessä on oikeusvaikutteisessa osayleiskaavassa aluevarauksia monipuoliseen työpaikkatoimintaan. Alueen osayleiskaavaa päivitetään parhaillaan ja kaavatyössä on valmius varautua voimajohdon tuomaan maankäytön potentiaaliin.

Lohjan kaupungin työpaikka-alueiden profilointityössä on tunnistettu Virkkalan alueen kehitysmahdollisuudet erityisesti teollisuuden ja vihreän siirtymän hankkeiden alueena. Yritykset voivat tuoda alueelle erikoisosaamista ja alueelle muodostuu kasautumisetuja.

Lohjan kaupungilla valmisteilla olevassa uusiutuvan energian tarkastelussa on tunnistettu alueen soveltuvuus muun muassa teollisen kokoluokan aurinkovoimaloille, sähkövarastoille, maakaasun ja vetyvoiman hyödyntämiselle.

Lisäksi Virkkalan eteläpuolelle Kittfallin alueelle on myönnetty rakentamislupa datakeskukselle marraskuussa 2025. Alueella on potentiaalia myös hukkalämmön hyödyntämiseen.

Päätös

Päätän kaupunginhallitusta asiassa kuultuani antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Fingrid Oyj:n Hikiä- Inkoo 2*400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta seuraavan lausunnon:

Lohjan kaupunki edellyttää, että voimajohtoyhteyden jatkosuunnitteluun valitaan läntinen voimajohtovaihtoehto. Kyseinen voimajohtovaihtoehto tukee Lohjan kaupungin monipuolisen työpaikkarakenteen muodostumista Virkkalan alueelle. Läntinen reittivaihtoehto tukeutuu Lohjan kaupungin yhdyskuntarakenteeseen ja tukee tulevaisuuden maankäytön kehittämishankkeita.

Päätösoikeusperuste

Hallintosääntö 28.1 §

Allekirjoitus ja nimenselvennys

Petra Ståhl
Kaupunginjohtaja

****Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Lohjan kaupungin
asianhallintajärjestelmässä.****

Tiedoksi kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Päätöksen nähtävilläolo ja tiedoksianto

Päätös on viety nähtäväksi 16.12.2025 yleiseen tietoverkkoon osoitteessa lohja.fi.

Asianosaiselle lähetettäviin oikaisuvaatimusohjeisiin merkitään
lähettämispäivä.

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty
16.12.2025.

Tiedoksiantaja Jaana Perheentupa, johdon assistentti

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen
tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Lohjan kaupungin kirjaamoon määräajan
viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä,

seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on
Lohjan Kaupunginhallitus
osoite: PL 71, 08101 Lohja
sähköposti: kirjaamo@lohja.fi

Virasto aika: ma-ke 8.00–16.00, to 8.00–15.00, pe ja aattopäivinä 8.00–14.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Asia: Lausuntopyyntö YVA-selostuksesta, Fingrid 2x400 kV Hikiä-Inkoo voimajohto (UDELY/1772/2024)

Uudenmaan ELY-keskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Fingrid Oyj suunnittelee Hikiä-Inkoon välistä 2 x 400 kV yhteyttä kantaverkon vahvistamiseksi. Tässä vaiheessa tarkastellaan 167 johtoreittikilometriä, mutta toteutuva johto itsessään on n. 110 km pitkä. Uuteen maastokäytävään sijoittuu n. 80 km. Hanke sijoittuu Inkoon, Siuntion, Lohjan, Vihdin, Nurmijärven, Hyvinkään, Riihimäen ja Hausjärven alueelle.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Ohjelmassa tuodaan esille, että alle 500 metrin etäisyydelle voimajohtoreiteistä sijoittuu yhteensä 65 luonnonsuojelu-, luonnonsuojeluohjelman-, soidensuojelun täydennysehdotus-, koskiensuojelu ja perustettavaksi esitettyjä luonnonsuojelualueita. Lisäksi näistä 9 kohdetta sijaitsee voimajohtoreittivaihtoehdon alueella. Voimajohtoreiteille tai 2,5 kilometrin etäisyydelle sijoittuu myös 12 Natura-aluetta.

Hankkeessa vaikutuksia voidaan lieventää selvittämällä huolellisesti jo olemassa olevan linjan läheisyyteen sijoittuvat linnuston ja eläimistön kannalta tärkeät ympäristöt ja huomioimalla nämä rakentamisen ajankohdissa.

Uuden maastokäytävän osalta vaikutusten arviointeihin tulee kerätä alueella esiintyvistä lajistosta riittävästi taustatietoa, jotta niitä voidaan huomioida reittivaihtoehdoissa. Riittämätön lajiston selvitys voi johtaa alimitoitettuihin vaikutusarvioihin ja vaarantaa merkittävien lajien huomioimisen. Tämä tulisi huomioida mm. metsäkanalintujen osalta, joille ei suunnitella mitään selvityksiä.

Uuden maastokäytävän osalta vaikutuksia voi syntyä esim. rakentamisen aikaisen häiriön, elinympäristön pirstoutumisen/muutoksien ja törmäysriskien myötä. Hankkeen myötä myös linjamaisten rakenteiden määrä ympäristössä kasvaa ja tämän vaikutuksia tulee tarkastella.

Hankkeen ympäristöön sijoittuu useita erilaisia ihmisrakenteita ja hankkeita ja siten yhteisvaikutusten tunnistaminen, arviointi sekä niiden välttäminen ja lieventäminen ovat tärkeitä hankkeen jatkosuunnittelussa.

Kuten selostuksessakin todetaan: haitallisten vaikutusten ehkäisy ja lieventäminen alkaa voimajohtohankkeessa voimajohtoreittien huolellisesta suunnittelusta.

Ohjelmassa todetaan, että voimajohtoalueella maankäyttömuoto muuttuu ja että muutos on suurinta alueilla, missä voimajohdon tieltä kaadetaan puustoa ja käsitellään reunametsää. Tämä tulee huomioida sellaisten lajien osalta, joille yhtenäiset metsäalueet ovat tärkeitä.

3 Lausunnon tiivistelmä

Hankkeessa vaikutuksia voidaan lieventää selvittämällä huolellisesti jo olemassa olevan linjan läheisyyteen sijoittuvat linnuston ja eläimistön kannalta tärkeät ympäristöt ja huomioimalla nämä rakentamisen ajankohdissa. Arviointeihin tulee kerätä alueella esiintyvistä lajistosta riittävästi taustatietoa, jotta niitä voidaan huomioida reittivaihtoehtoisissa. Uuden maastokäytävän osalta vaikutuksia voi syntyä esim. rakentamisen aikaisen häiriön, elinympäristön pirstoutumisen/muutoksien ja törmäysriskien myötä.

Nina Peuhkuri

Kehittämispäällikkö, johtava tutkija

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 22.12.2025 klo 09:54:35.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi:

16.12.2025

Uudenmaan ELY-keskus
Liikenne ja infrastruktuuri

Referens - Viite: UDELY/1772/2024, Lausuntopyyntönnä 3.11.2025

Ärende - Asia: Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointiselostus

Länsi-Uudenmaan museolta on pyydetty lausuntoa otsikon asiasta. Lausuntopyynnön mukana on toimitettu ympäristövaikutusten arviointiselostus (YVA) karttaliitteineen ja muine lisäaineistoineen.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus liittyy kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo -väliseen 2x400 kilovoltin voimajohtohankkeeseen. Uusi voimajohtoyhteys sijoittuu osittain nykyisten 400 tai 110 kilovoltin voimajohtojen rinnalle ja osittain uuteen maastokäytävään. Tarkasteltuja voimajohtoreittejä vaihtoehtoineen on koko alueelta yhteensä noin 215 kilometriä, mistä uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 122 kilometriä. Toteutuessaan voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä.

YVA-menettelyssä tarkasteltava voimajohtoreittiyhteys koostuu kolmesta reittiosuudesta: Hikiä - Passanmäki, Passanmäki - Kopula ja Kopula - Inkoo, joista kaksi jälkimmäistä sijoittuu kokonaan tai osittain Länsi-Uudenmaan museon toiminta-alueelle. YVA-selostuksen mukaan Länsi-Uudenmaan kuntien tai kaupunkien alueelle sijoittuvista reittivaihtoehtoista todetaan seuraavaa:

Passanmäestä Siuntion Kopulan asemalle uusi voimajohto sijoittuu suurelta osin nykyisen 400 kilovoltin voimajohdon rinnalle, sen eteläpuolelle. Voimajohtoreitti erkaneekin nykyisestä voimajohdosta neljässä kohdassa. Tällä osuudella tarkastellaan rinnalle sijoittuvaa maastokäytävää noin 14 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 20 kilometriä. Kahvimaan kohdalla on suunnittelualue, johtuen suunnitteilla olevasta maanottoalueesta ja voimajohdon tarkempi sijainti tällä osuudella tarkentuu jatkosuunnittelussa.

Kopulan asemalta Inkoon sähköasemalle saakka tarkastellaan kahta päävaihtoehtoa. Längisempi vaihtoehto sijoittuu pääosin nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle, kiertäen Lohjan kautta. Täysin uutta maastokäytävää on hyvin vähän. Itäisempi vaihtoehto sijoittuu pääosin nykyisen 400 kilovoltin rinnalle, sen itä- tai eteläpuolelle. Uutta maastokäytävää on lähinnä Siuntion Karhujärven kiertävällä osuudella. Längisessä vaihtoehtossa nykyisten rinnalle sijoittuvaa osuutta on noin 34 kilometriä ja uutta maastokäytävää on noin 11 kilometriä. Lisäksi nykyisen paikalle sijoittuva osuutta on noin 4 kilometriä. Itäisessä

16.12.2025

vaihtoehdossa nykyisten rinnalle sijoittuvaa osuutta on noin 31 kilometriä ja uutta maastokäytävää on noin 17 kilometriä.

Museo on tutustunut asiaan ja lausuu siitä vastuualueellaan sijaitsevien kuntien eli Vihdin, Lohjan, Siuntion ja Inkoon osalta rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön näkökulmista. Museo on aikaisemmin antanut hankkeen YVA-menettelyä koskevan ennakkolausunnon (26.2.2024), YVA-ohjelmaa koskevan lausunnon (31.10.2024) sekä lausunnon arkeologisten inventointien tarvearviosta (9.4.2025).

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Museo toteaa rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta, että YVA-selostuksessa esitetyt lähtötiedot ja arviointimenetelmät vaikuttavat asianmukaisilta. Vaikutukset on käyty läpi johtoreittiosuuksittain ja vaikutuksia on arvioitu kaikkiin vaikutusalueella sijaitseviin asuin- ja lomarakennuksiin, maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteisiin ja -alueisiin, merkittävimpiin virkistysalueisiin sekä maisemaan kokonaisuudessaan. Arvioinnissa on huomioitu kohteen herkkyyks ja muutoksen suuruus ja niiden perusteella arvioitu vaikutuksen merkittävyyttä. Arviointi vaikuttaa huolellisesti laaditulta ja asianmukaiselta.

Länsi-Uudenmaan alueella voimajohdon vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön ja maisemaan ovat arvioinnin perusteella kielteisiä, ja vaikutuksen merkittävyys on johtoreittiosuuksittain paikoin suuri, kohtalainen tai vähäinen. Pääosin vaikutukset ovat kohtalaisen kielteisiä. Voimajohdon sijoittuessa vähemmän herkkään ympäristöön tai nykyisen voimajohdon rinnalle vaikutukset on yleensä arvioitu vain vähäisen kielteisiksi. Merkittävyydeltään suuria kielteisiä vaikutuksia kohdistuu joidenkin asuinrakennusten ympäristöihin eri reittiosuuksilla sekä laajemmin mm. maakunnallisesti arvokkaaseen maiseman ja kulttuuriympäristön alueeseen *Tähtelän kylä ja Ingarskilanjoen varren kyläasutus*. Vaikutusten arvioidaan kohdistuvan arvoalueille kuitenkin pääosin melko paikallisesti, mikä ei kokonaisuudessaan heikennä niiden maisemallista arvoa merkittävästi.

Arvioinnin tulosten perusteella vaikuttaa rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman näkökulmista siltä, että Kopula-Inkoo itäinen pääreittivaihtoehto olisi kokonaisvaikutuksiltaan kielteisempi, kun taas Kopula-Inkoo läntisen pääreittivaihtoehdon kielteiset vaikutukset näyttäisivät jäävän kokonaisuudessaan jonkin verran vähäisemmiksi. Niin ollen läntinen pääreittivaihtoehto saattaisi olla rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman näkökulmasta toivottavampi. Koska uudet korkeat pylvää ja leveät johtoaukeat vaikuttavat ympäristöönsä joka tapauksessa ja epävarmuustekijöitä on paljon, myös vaihtoehtojen vertailu on vaikeaa.

Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman näkökulmasta YVA-selostuksessa todetaan, että voimajohdon maisemalliset vaikutukset muodostuvat pääosin ympäristössä näkyvistä muutoksista: voimajohdon johtoaukeasta, pylväistä ja johdoista. Lisäksi todetaan, että

16.12.2025

vaikutukset maisemaan ovat pääosin paikallisia. Visuaalisia vaikutuksia voidaan ehkäistä ja lieventää jonkin verran mm. pylvässijoittelulla ja haitallisia näkymiä estävän kasvillisuuden säästämällä ja istuttamisella. YVA-selostuksessa lueteltuja tarkemman suunnittelun yhteydessä huomiotavia lieventämiskeinoja ovat mm. pylväsrakenteiden sijoittelu/rytmitys ja määrä erityisesti avoimissa maisemissa sekä korkeimpien lakialueiden välttäminen pylväspaikkoina. Metsäsaarekkeiden, puuston, kasvillisuuden ja maisematiloja rajaavien reunametsien säilyttämisellä on suuri vaikutus etenkin lähimaisemiin ja voimajohdon näkyvyyteen. Kaikkeen tähän tulee kiinnittää erityistä huomiota jatkosuunnittelussa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta museo toteaa, että YVA-menettelyssä tarkasteltujen reittivaihtoehtojen hankealueella on toteutettu arkeologinen inventointi vuosien 2024 ja 2025 aikana (Laulumaa/Museoviraston arkeologiset kenttäpalvelut 2024; 2025a). Länsi-Uudenmaan museo on tarkastanut inventoinnin tutkimusraportin ja päivittänyt hankealueen arkeologisten kohteiden tiedot Museoviraston ylläpitämään muinaisjäänösrekisteriin toimalueensa kuntien osalta. Aikaisemmassa lausunnossaan (9.4.2025) museo ei edellyttänyt lisäselvitysten tekemistä muuttuneiden reittivaihtoehtojen osalta Länsi-Uudellamaalla. Teetettyjen selvitysten osalta tiedot hankealueen arkeologisesta kulttuuriperinnöstä ovat tällä erää ajantasaisia, ja niiden osalta YVA-selostuksessa on museon näkemyksen mukaan voitu arvioida hankkeen vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön luotettavasti.

YVA-selostuksessa on eritelty vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön muinaismuistolain (295/1963) suojaamien kiinteiden muinaisjäänösten ja muiden kulttuuriperintökohteiden osalta. Kiinteiden muinaisjäänösten kaivaminen, peittäminen tai muu vahingoittaminen on kielletty. Muut kulttuuriperintökohteet eivät kuulu muinaismuistolain piiriin, mutta niitä suojellaan niiden historiallisen arvonsa johdosta.

Hankkeen vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön Länsi-Uudellamaalla vaihtelevat reittivaihtoehtojen (Kopula - Inkoo) ja lieventämistoimenpiteiden mukaan. Reittivälin Kopula - Inkoo läntisellä vaihtoehdolla hankealueelle sijoittuu 11 kiinteää muinaisjäänöstä alakohteineen. Itäisellä reittivaihtoehdolla suunnitellun voimajohtoreitin läheisyyteen sijoittuu 14 kiinteää muinaisjäänöstä alakohteineen ja 6 muuta kulttuuriperintökohdetta. Lisäksi välillä Passanmäki - Kopula hankealueella yksi kiinteä muinaisjäänös sijoittuu Länsi-Uudenmaan osalta hankealueelle.

Arkeologiseen kulttuuriperintöön kohdistuvat vaikutukset on arvioitu välillä ei vaikutusta - kohtalainen kielteinen - erittäin suuri kielteinen. Vaikutusten arvionnin yhteydessä on kohteittain esitetty lieventämistoimenpiteet. Suuret kielteiset vaikutukset kohdistuvat kohteisiin (kiinteä muinaisjäänös ja muu kulttuuriperintökohde), mikäli kohde sijoittuu alle 21

16.12.2025

metriä voimajohtoreitistä. Erittäin suuret kielteiset vaikutukset (ilman lieventämistoimenpiteitä) on osoitettu kohteille, jotka lisäksi sijoittuvat muuttamattomalle voimajohtopylvään paikalle.

Museo toteaa, että hankkeen vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön lieventämiskeinoineen on YVA-selostuksessa arvioitu ja tuotu esille kiitettävällä ja riittävällä tavalla. Museo toteaa kuitenkin, että karttaliitteissä tulisi tuoda kunkin kohteen aluerajaus vielä selkeämmin esille. Hankkeen jatkosuunnittelussa kohteiden aluerajaukset ja geometriat ovat tärkeää tietoa pistemäisen paikkatiedon lisäksi, sillä rajausten sisälle saattaa sijoittua esimerkiksi useita kiinteitä rakenteita tai maan pinnan alaisia kerrostumia. Tällä hetkellä kohteiden aluerajaukset on esitetty asianmukaisesti selostuksen kohdekohtaisissa karttaotteissa, mutta museo suosittaa niiden lisäämistä myös esimerkiksi liitekartan 2a karttatasoihin.

Museo toteaa, että YVA-menettelyssä on tunnistettu arkeologiseen kulttuuriperintöön kohdistuvat riskit esimerkiksi pylvässiijoittelun, johtokäytävän rakentamisen, ylläpitävän raivauksen ja reunavyöhykeriskin osalta. Museo huomauttaa, että arkeologinen kulttuuriperintö tulee huomioida myös hankkeen vaatimien huoltoteiden suunnittelussa. Huoltotiet tulee suunnitella siten, että arkeologiset kohteet aluerajauksineen ja alakohteineen kierretään työkoneilla, jotta kohteisiin kuuluvat rakenteet tai maakerrostumat eivät vahingoitu.

Museo esittää YVA-selostukseen lisäyksenä, että mikäli kiinteän muinaisjäännöksen tai muun kulttuuriperintökohteen vahingoittumattomuutta ei voida hankkeen jatkosuunnittelussa turvata, tulee hanketoimijan pyytää asiasta lausunto alueelliselta vastuumuseolta.

Yhteyshenkilönne Länsi-Uudenmaan museossa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta on arkeologi Jaakko Ervasti (jaakko.ervasti@raseborg.fi, p. 019 289 2509).

Lassi Patokorpi
Museonjohtaja, Länsi-Uudenmaan museo

Beredare - Valmistelijat: Jaakko Ervasti, arkeologi, Länsi-Uudenmaan museo
Tellervo Saukoniemi, rakennustutkija, Länsi-Uudenmaan museo

För kännedom - Tiedoksi: Uudenmaan ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Museovirasto, Kulttuuriympäristöpalvelut
Inkoon kunta
Siuntion kunta
Lohjan kaupunki
Vihdin kunta

16.12.2025

Bilagor - Liitteet

Dokumentet har signerats elektroniskt i ärendehanteringssystemet. Underskriftens riktighet kan verifieras i registraturen.
Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi tarkistaa kirjaamosta.

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia Tunnistus	22.12.2025 09:03:34 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

PL 36

00521 Helsinki

kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite: UDELY/1772/2024

**Metsähallituksen lausunto Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi)-Inkoo 2*400 kV
voimajohtohankkeen YVA-selostuksesta**

Uudenmaan ELY-keskus on kuuluttanut Fingrid Oyj:n voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (YVA-selostuksen) välillä Hikiä (Hausjärvi)-Inkoo. YVA-menettelyssä toteuttava voimajohtoreitti on noin 167 km pitkä. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa voimajohtoalue levenee noin 27–41 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoaukea on noin 42 metriä ja voimajohtoalue noin 62 metriä leveä. Hanke on osa kantaverkon pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmaa.

Tarkasteltava reittiyhteys koostuu kolmesta reittiosuudesta, jotka ovat 1) Hikiä-Passanmäki, 2) Passanmäki-Kopula, sekä 3) Kopula-Inkoo. Reittiosuuksilla tarkastellaan vaihtoehtoisia linjauksia. Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voi tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja tehdyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta. Hankeen toteuttamatta jättämistä (VE0) ei siksi arvioida.

Metsähallitus hallinnoi useita kiinteistöjä voimajohtohankkeen ympäristössä. Kiinteistöt ovat joko julkisten hallintotehtävien (JHT) tai Metsähallituksen Metsätalous Oy:n taseessa. Julkisten hallintotehtävien taseessa olevat kiinteistöt on pääosin perustettu luonnonsuojelualueiksi. Metsähallitus lausuu hankkeesta valtion maa-alueiden hallinnoijana ja valtion luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelusta vastaavana viranomaisena. Metsähallitus lausuu YVA-selostuksesta erityisesti valtion luonnonsuojelualueiden sekä hallinnassaan olevien Natura-alueiden osalta.

Metsähallitus on tutustunut ympäristövaikutusten arviointiselostukseen ja lausuu siitä seuraavaa:

Metsähallitus katsoo, että voimajohtohankkeen vaikutuksia arvioidaan YVA-selostuksessa monipuolisesti. Hankkeen luontovaikutusten arvioimiseksi suunnitelluilla voimajohtokäytävillä toteutettiin laajat luontoselvitykset, joita Metsähallitus pitää asiantuntevasti laadittuina. Myös hankkeen vaikutusten arvioinnit on pääosin toteutettu asiantuntevasti ja arvioinnissa tuodaan Metsähallituksen mielestä monelta osin esiin hankkeen todelliset vaikutukset.

YVA-selostuksen hankkeella arvioidaan olevan kohtalaisia tai suuria vaikutuksia useisiin lajeihin tai suojelualueisiin. Metsähallitus pitää arviota oikeansuuntaisena. Suunniteltu voimajohtohanke sijoittuu Uudenmaan keskiosiin, jossa maatalousvaltaiset alueet sekä ihmistoiminnan suuri määrä vaikuttavat jo nykyisin luonnonympäristöjen määrään ja niiden yhtenäisyyteen. Arvioitavassa hankkeessa on kysymys suuresta voimajohtohankkeesta, joka ulottuu lähes koko Uudenmaan maakunnan läpi. Metsähallitus katsoo, ettei hankkeen luontovaikutuksia ole em. syiden vuoksi mahdollista täysin ehkäistä.

Metsähallitus on hankkeen YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa (MH 5813/2024, päiväys 4.11.2024) tuonut esiin hankkeen vaikutukset valtion luonnonsuojelualueisiin sekä ekologiseen verkostoon. Metsähallitus katsoo, että sen lausunnossaan esiin nostamat näkökohdat on pääosin huomioitu hyvin YVA-selostuksesta. Erityisesti Hyvinkään Usmin osalta arvioitavista vaihtoehtoista on poistettu lähimmäksi Usmin luonnonsuojelualueita sijoittuvat reittivaihtoehto, mitä Metsähallitus pitää kannatettavana ratkaisuna.

Vaikutukset valtion luonnonsuojelualueisiin

Hankkeessa tarkasteltujen reittivaihtoehtojen välittömään läheisyyteen (etäisyys suojelualueeseen alle 100 metriä) sijoittuu useita valtion luonnonsuojelualueita. Metsähallitus huomauttaa, että valtion luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräykset eivät lähtökohtaisesti mahdollista uusien voimajohtohankkeiden toteuttamista tai siihen liittyviä toimenpiteitä (mm. reunavyöhykehakkuut). Mikäli johtoalue on tarpeen ulottaa em. suojelualueille, edellyttää se poikkeamakirjauksen luonnonsuojelualueen perustamisasetukseen. Metsähallitus katsoo, että hankkeen jatkosuunnittelussa tulee varmistua siitä, että suunniteltu voimajohto on mahdollista toteuttaa kokonaisuudessaan luonnonsuojelualueiden ulkopuolelle, tai vaihtoehtoisesti selvittää mahdollisuudet asetusmuutoksille.

Valtaosa reittivaihtoehtojen varten sijoittuvista valtion luonnonsuojelualueista (erityisesti Nuuksion kansallispuisto sekä Usmin, Petkelsuon, Torsgårdin metsän, Inkoon Stormossenin ja Kiljavan luonnonsuojelualueet) kuuluvat Natura-alueisiin, joista osana YVA-menettelyä on laadittu luonnonsuojelulain mukaiset Natura-arvioinnit. Metsähallitus lausuu Natura-arvioinneista sekä voimajohtohankkeen vaikutuksista hallinnassaan oleviin Natura-alueisiin erillisessä lausunnossa. Metsähallitus katsoo, että Natura-arvioinneista antamassaan lausunnossa kiinnitetään huomiota keskeisiin näkökohtiin myös valtion luonnonsuojelualueiden osalta.

Natura-alueille sijoittuvien luonnonsuojelualueiden lisäksi voimajohtohanke sivuaa kolmea muuta valtion luonnonsuojelualueutta. Metsähallitus esittää seuraavassa huomionsa hankkeen vaikutuksista näihin alueisiin:

- **Lakiasuon ja Kurjen Suurisuon luonnonsuojelualue (YmA 333/2021, kiinteistö 755-403-1-138):** voimajohto (vaihtoehto L_D-E) sijoittuu nykyisen voimajohdon eteläpuolelle valtion luonnonsuojelualueen ja Korpirauhan yksityisen luonnonsuojelualueen (YSA256747) väliin. YVA-selostuksen mukaan hankkeella arvioidaan olevan vähäinen vaikutus Korpirauhan YSA-alueeseen, kun taas valtion luonnonsuojelualueeseen vaikutuksia ei aiheudu. Metsähallitus katsoo, että arviointi on valtion luonnonsuojelualueen osalta asianmukainen huomioiden uuden johtokäytävän sijoittuminen YSA-alueen puolelle.
- **Bredsmossenin luonnonsuojelualue (YmA 333/2021, kiinteistö 149-891-1-3):** voimajohto (vaihtoehto L_R-S) sijoittuu luonnonsuojelualueen osa-alueiden väliin. Luonnonsuojelualue on pääosin suoluontotyyppejä (keidassuot, puustoiset suot). Metsähallituksella ei ole tietoa erityisistä lajiarvoista alueella. Hankkeen vaikutus luonnonsuojelualueeseen arvioidaan YVA-selostuksessa suureksi. Metsähallitus toteaa, että hanke tulee suoalueen pieni koko huomioiden todennäköisesti muuttamaan merkittävästi alueen yleiskuvaa. Arvio suurista vaikutuksista on vaihtoehdon L_R-S osalta perusteltu. Metsähallitus yhtyy YVA-selostuksessa esitettyyn arvioon, ettei luonnonsuojelualueen luoteispuolelta kulkevalla vaihtoehdolla (L_S-T) ole vaikutusta luonnonsuojelualueeseen.
- **Kvarnbyn luonnonsuojelualueen laajennus (YmA 333/2021, kiinteistö 755-453-1-33):** Voimajohto (vaihtoehdot I_C-D_I, I_C-D_i) sijoittuu Siuntion Ormträsk-järven länsipuolella Kvarnbyn luonnonsuojelualueen laajennusalueelle tai sen välittömään läheisyyteen. YVA-selostuksessa alue esitetään Vikträskin suojeluun tulevana alueena. Metsähallitus toteaa, että kiinteistö on hankittu 11.11.2024 päivätyllä kauppakirjalla liitettäväksi Kvarnbyn luonnonsuojelualueeseen luonnonsuojelulain (9/2023) 60 § mukaisesti.

Voimajohtoalue sivuaa (vaihtoehto I_C-D) tai leikkaa em. laajennusalueetta (I_C-D-i). Arvioinnin mukaan hankkeella arvioidaan olevan suuri vaikutus alueeseen. Metsähallitus yhtyy tähän arvioon. Metsähallitus esittää lisäksi, että voimajohtokäytävä suunnitellaan tällä linjaosuudella siten, että johtoaluetta ei tarvitse ulottaa luonnonsuojelualueen puolelle eikä tarvetta mahdolliselle asetusmuutoksellekaan tällöin tule.

Lausunnon valmistelusta on vastannut maankäytön erityisasiantuntija Asko Ijäs Metsähallituksen luontopalveluista.

Turussa 22.12.2025

Mikael Nordström
Asiointijohtaja
Metsähallitus, luontopalvelut

Tiedoksi Metsähallitus

Nurmijärven kunnan lausunto Fingrid Oyj:n Hikiä – Inkoo 2x400 kV voimajohtohankkeen YVA-selostuksesta

UUDELY/1772/2024

Uudenmaan ELY-keskus pyytää lausuntoja ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, joka koskee Fingrid Oyj:n 2x400 kV:n voimajohtohanketta välillä Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo. Lausuntoa on pyydetty 31.12.2025 mennessä.

Hankkeen kuvaus

Hankkeessa tarkastellaan uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Hanke sijoittuu Uudenmaan maakunnassa Inkoon, Siuntion, Lohjan, Vihdin, Nurmijärven ja Hyvinkään alueelle ja Kanta-Hämeessä Riihimäen ja Hausjärven alueelle.

Uusi voimajohtoyhteys sijoittuu osittain nykyisten 400 tai 110 kilovoltin voimajohtojen rinnalle ja osittain uuteen maastokäytävään. YVA-ohjelmavaiheessa tarkasteltavia voimajohtoreittejä on noin 229 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 125 kilometriä. Hankkeen toteutuessa voimajohto on noin 167 kilometriä pitkä.

Arviointiselostuksessa tarkasteltavat voimajohtoreitit, niiden perusratkaisut ja vaihtoehdot sekä johtoalueen maa-alan tarve ovat muuttuneet osin ohjelmavaiheesta. YVA-ohjelmavaiheessa saatujen palautteiden perusteella johtoreittejä on tarkistettu, muutettu ja hylätty ympäristövaikutusten lieventämistä tavoitellen.

Hanke on osa kantaverkon pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmaa. Voimajohtohankkeella varaudutaan tulevaisuuden sähkönsiirtotarpeiden merkittävään kasvuun Uudenmaan alueella sekä Suomen ja Viron välisen kolmannen rajasiirtoyhteyden, Estlink 3:n, liittämiseen Suomen kantaverkkoon.

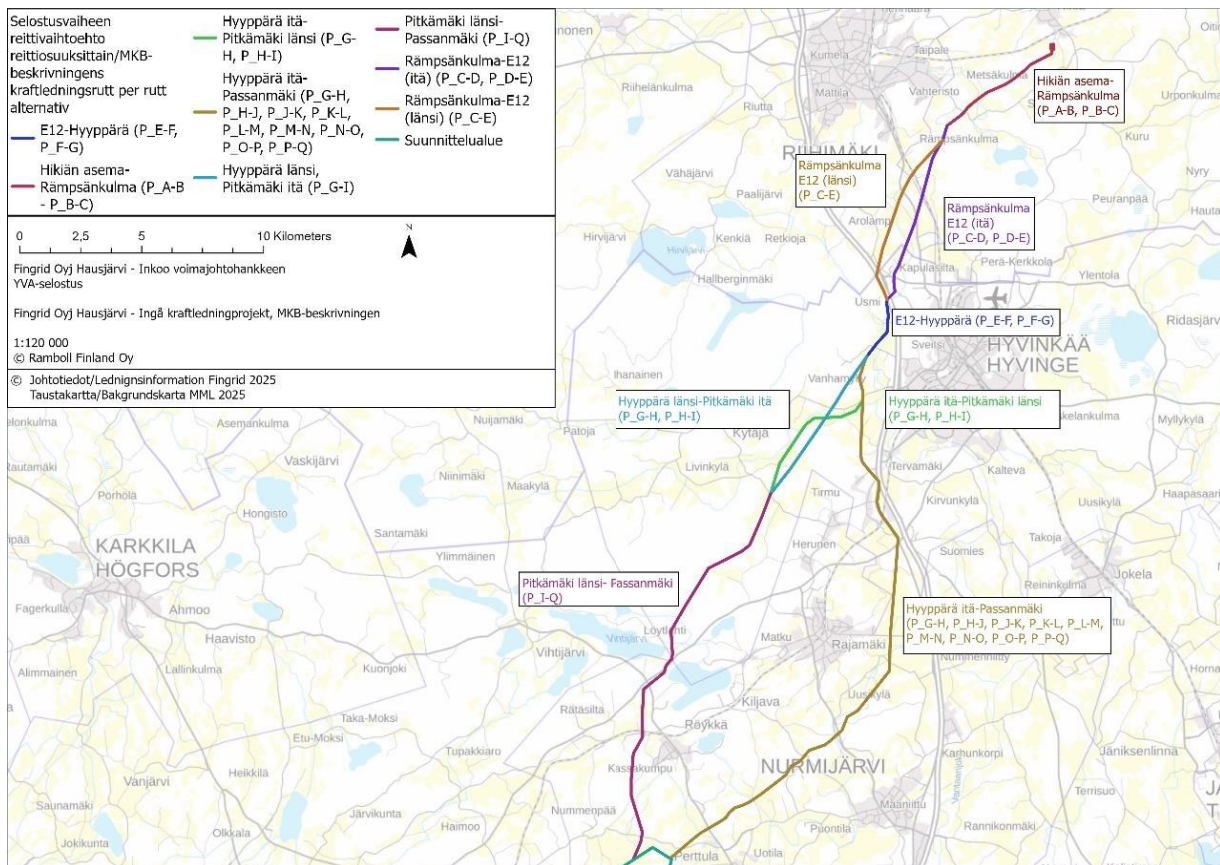
Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta. Ympäristövaikutusten arvioinnilla pyritään löytämään vaihtoehto, joka aiheuttaa vähiten haitallisia vaikutuksia ja on myös teknillistaloudellisesti parhain vaihtoehto.

Hankkeen alustavan aikataulun mukaan voimajohdon rakentamisen edellyttämät maastotutkimukset ja yleissuunnittelu tehdään vuosina 2027–2029 ja rakentamisen arvioidaan tapahtuvan vuosina 2029–2031.

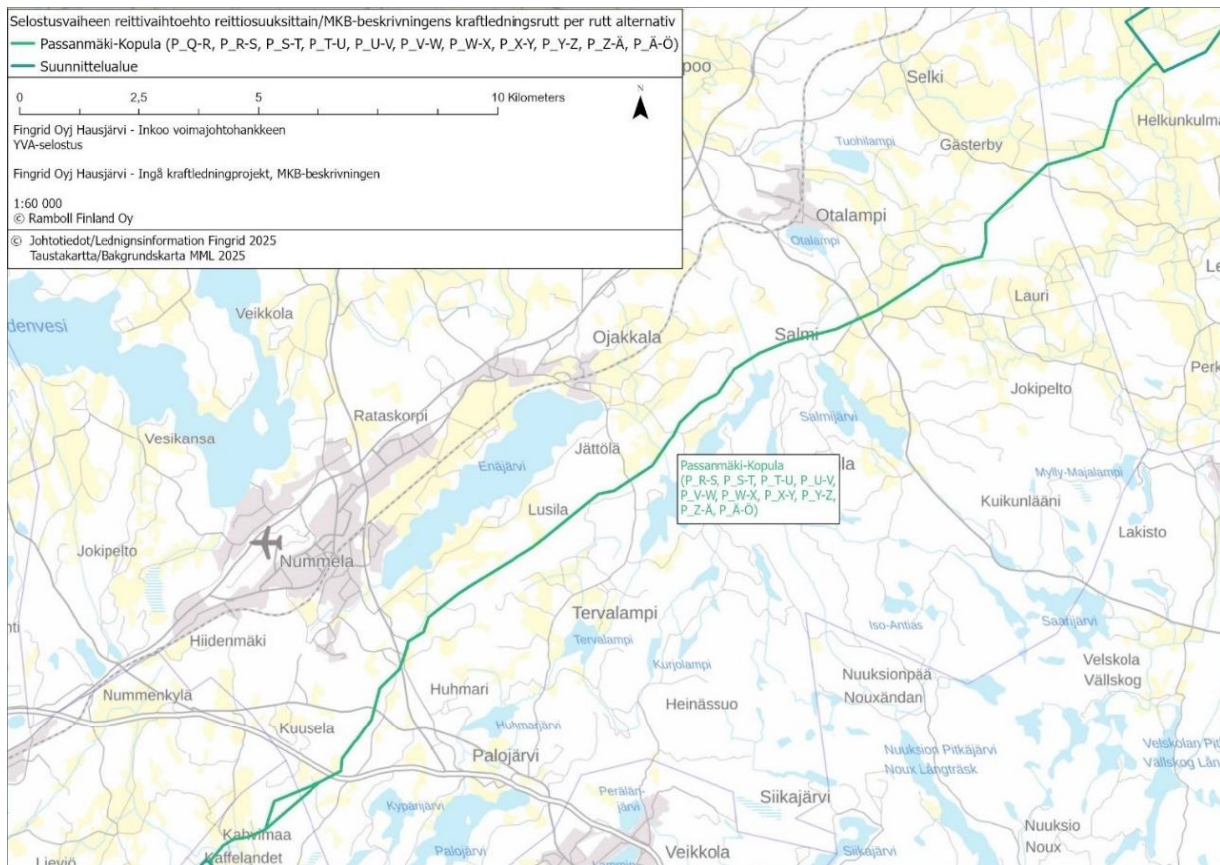
Voimajohtojen reittiosuudet Nurmijärvellä

Nurmijärven kunnan alueelle sijoittuu selostusvaiheessa kolme voimajohtoreittiosuutta: Pitkämäki länsi – Passanmäki, jatkossa ”läntinen reittiosuus” ja Hyyppärä itä – Passanmäki, jatkossa ”itäinen reittiosuus”, jotka ovat toisilleen vaihtoehtoisia reittiosuuksia Passanmäestä pohjoiseen (kuva 1), sekä Passanmäki – Kopula (kuva 2). Lisäksi Nurmijärven Passanmäen alueelle sijoittuu sähköaseman suunnittelualue. Sähköasemien suunnittelualueiden sisällä voimajohtojen reittejä voidaan suunnitella tarkemmin vasta myöhemmin, joten nämä suunnittelualueet eivät ole mukana tässä YVA-vaiheessa.

Läntinen reittivaihtoehto sijoittuu kokonaan uuteen johtokäytävään Nurmijärven alueella, kun itäinen reitti kulkee pääasiassa vanhan voimajohdon rinnalla.

Kuva 1. Läntinen reittiosuus (Pitkämäki länsi – Passanmäki) ja itäinen reittiosuus (Hyvinkää itä – Passanmäki).

Kuva 2. Passanmäki – Kopula reittiosuus Nurmijärven Passanmäestä etelään kohti Inkoota.

Vaikutukset kaavoihin

Itäinen reittiosuus sijoittuu osittain Perttulan osayleiskaavan ja Kirkonkylän osayleiskaavan alueille. Lisäksi Savikon alueella on vireillä Savikon aurinkovoimalan osayleiskaava, joka sijoittuu lähimmillään noin 500 metrin päähän suunnitellusta voimajohdosta.

Perttulan osayleiskaavan alueella suunniteltu voimajohtolinja sijoittuu osayleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaisille alueille. Linjauksen rinnalla kulkee suurimmalla osalla matkaa kaavaan osoitettu voimalinja. Voimajohdon sijoittaminen ei ole osayleiskaavan vastaista eikä vaikeuta osayleiskaavan toteuttamista. Maa- ja metsätalousalaa menetetään kuitenkin voimajohdon tieltä.

Kirkonkylän osayleiskaavan alueella itäinen reittiosuus sijoittuu valtaosin osayleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaisille alueille, minkä osalta johdon sijoittaminen ei ole osayleiskaavan vastaista eikä vaikeuta osayleiskaavan toteuttamista. Linjauksen rinnalle sijoittuu osalla matkaa kaavaan osoitettu voimalinja. Voimajohtolinjaus ylittää kasvillisuudeltaan arvokkaan alueen (sl-14/5) sekä lepakoille tärkeitä ruokailualueita ja siirtymäreittejä (sl-17/4 ja sl-17/5). Lisäksi voimajohtoreitti ylittää maisemallisesti arvokkaan alueen (ma-7) Matkunojan alueella, osayleiskaavan mukaisia viheryhteystarpeita sekä Metsä-Tuomelan kiertotalousalueen (TKT-1), joka on asemakaavoitettu.

Metsä-Tuomelan asemakaavassa voimajohto halkaisisi suojaviheralueen sekä jätteenkäsittelyalueen, joka on tarkoitettu puhtaiden maa-aineksien varastointiin ja loppusijoitukseen. Voimajohdon reitti asemakaava-alueella on yhdessä toimijan kanssa keskusteltu mahdollisimman haitattomalle paikalle tulevaisuuden suunnitelmia ajatellen. Voimajohto kulkisi pohjoisemman jätteenkäsittelyalueen etelälaidassa. Voimajohdon sijoittamisesta ei nähdä aiheutuvan haittaa asemakaavan toteuttamiselle. Vaikutustenarvioinnissa vaihtoehdolla on kuitenkin arvioitu olevan kohtalainen kielteinen vaikutus Metsä-Tuomelan asemakaava-alueeseen.

Reittiosuus Passanmäki-Kopula sijoittuu osin Lepsämän osayleiskaavan alueelle. Suunniteltu voimajohtolinja sijoittuu lyhyeltä matkaa osayleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle. Voimajohdon sijoittaminen ei ole osayleiskaavan vastaista eikä vaikeuta osayleiskaavan toteuttamista. Maa- ja metsätalousalaa menetetään voimajohdon tieltä.

Läntinen reittiosuus ei sijoitu osayleiskaava- tai asemakaava-alueille.

Vaikutukset ihmisiin

Sekä itäisellä että läntisellä reittiosuudella vaikutukset ihmisiin arvioidaan paikoittain merkitykseltään suuriksi kielteisiksi. Vaikutuksissa korostuvat erityisesti muutokset maisemassa.

Läntisellä reittiosuudella vaikutukset arvioitiin suuriksi kielteisiksi Nurmijärvelle sijoittuvalla osalla P_I-Q johtuen maiseman muutoksesta sekä alueen herkkyydestä muutoksille. Nurmijärvellä alle 300 metrin päähän läntisestä voimajohtolinjauksesta sijoittuu 21 asuinrakennusta ja kaksi lomarakennusta.

Itäisellä reittiosuudella alle 300 metrin päähän voimajohtolinjauksesta sijoittuu Nurmijärvellä n. 80 asuinrakennusta ja viisi lomarakennusta. Itäisellä reittiosuudella merkittävytydeltään suuria kielteisiä vaikutuksia arvioidaan kohdistuvan Nurmijärvelle sijoittuvalla osalla P_H-J johtuen voimajohdon sijoittumisesta maiseman muutoksille herkille avoimille peltoalueille sekä vaikutuksista ihmisten elinkeinoihin. Itäisellä reittiosuudella voimajohto sijaitsisi myös noin 400 m etäisyydellä Perttulan päiväkodista. Tällä etäisyydellä voimajohdosta ei kuitenkaan arvioida aiheutuvan terveydellisiä vaikutuksia.

Passanmäki – Kopula -reittiosuudelle sijoittuu Nurmijärvellä 10 asuinrakennusta. Vaikutukset ihmisiin on arvioitu Nurmijärvellä sijoittuvalla osalla merkittävydeltään vähäiseksi kielteisiksi.

Vaikutukset elinkeinoihin

Itäisellä reittiosuudella osuuden P_K-L läheisyyteen sijoittuu kunnalle elinkeinopoliittisesti tärkeä kohde, joka tulee huomioida voimalinjan suunnittelussa. Lisäksi itäisen reittiosuuden varrelle sijoittuu hevostila Perttulassa, jonka arvioidaan kärsivän kielteisistä vaikutuksista väliaikaisesti rakentamisen aikana ja valmistumisen jälkeen ajoittaisen koronamelun vuoksi.

Nurmijärven kunta haluaa korostaa itäisen vaihtoehdon kielteisiä vaikutuksia olemassa olevalle asutukselle ja elinkeinotoiminnalle. Kunta suosittelee läntistä vaihtoehtoa.

Voimajohtoreittien varrelle sijoittuu laajoja viljelyalueita erityisesti itäisellä reittiosuudella. Maanviljelyyn kohdistuu vaikutuksia pylväiden perustusten alta menetettävän viljelymaan vuoksi. Lisäksi pylväiden sijoittelu voi hankaloittaa maatalouskoneiden käyttöä, ja rakentamisen aikana peltojen käyttöön aiheutuu väliaikaisia haittoja. **Rakennustöiden aikaiset vaikutukset on minimoitava ajoittamalla työt viljelykauden ulkopuolelle sekä sopimalla viljelijöiden kanssa rakentamisen aikaisista kulkureiteistä. Peltoalueilla tulee käyttää peltopylvästyyppiä ja suunnittelussa huomioida tilojen rajat ja muodot sekä johtoreitin ja pylväiden sijoittuminen niihin nähden.**

Merkittävimmät haitat metsäkiinteistöihin aiheutuvat metsäisillä alueilla, joihin muodostetaan täysin uutta maastokäytävää. Koska koko läntinen reittivaihtoehto sijoittuu uuteen johtokäytävään, pohjoisista reittivaihtoehdoista pienempi metsämaan menetys on itäisellä reittiosuudella. Yksittäisiin metsätiloihin kohdistuvat vaikutukset voivat kuitenkin olla suuria myös itäisellä reittivaihtoehdolla.

Vuorovaikutus voimajohtoreittien maanomistajien sekä muiden osallisten kanssa on tärkeää hankkeen jatkosuunnittelussa reittivaihtoehdosta riippumatta.

Vaikutukset pohjavesiin

Voimajohtojen reittiosuudet sijoittuvat useammalle pohjavesialueelle Nurmijärven kunnan alueella. Voimajohtojen sijoittumisen vaikutukset pohjavesialueille on arvioitu kohtalaisen kielteisiksi.

Kiljavan ja Rajamäen pohjavesialueille rakennettaessa tulee huomioida määritetyt vedenottojen kaukosuojavyöhykkeet. Pohjavesialueen suoja-alueella ei saa suorittaa sellaista toimintaa, jonka johdosta veden laatuun haitallisesti vaikuttavaa ainetta voi päästä pohjaveteen tai voi heikentää ottamosta saatavan veden laatua.

Jatkosuunnittelussa pohjavesialueille sijoittuvien pylväspaikkojen pohjaolosuhteet, pohjaveden pinnankorkeus sekä mahdollisen paineellisen pohjaveden esiintyminen on tutkittava. Nurmijärven kunnan pohjavesialueiden päivitettyä suojelusuunnitelmaa tulee hyödyntää jatkosuunnittelussa.

Vaikutukset pintavesiin

Suunnitelluilla voimajohdoilla on arvioitu olevan kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia pintavesiin Nurmijärvellä. **Hankkeen vesistövaikutuksia tulee estää tarkalla suunnittelulla ja pitämällä riittävät suojavyöhykkeet pienvesiin. Johtopylväiden paikat tulee sijoittaa siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa arvokkaille pienvesille. Pylväiden sijoittelussa tulee huomioida myös alueelle kulku rakennus- ja käyttövaiheessa.**

Itäisellä reittiosuudella voimajohto ylittää Luhtajoen kahdesti ja Hangasjoen kerran. Reittiosuudella sijaitsee myös lähde alle 150 m etäisyydellä johdosta. Vaikutukset näihin pintavesiin arvioidaan kohtalaisen kielteisiksi. Lisäksi reittiosuuden läheisyyteen sijoittuu kaksi havumetsävyöhykkeen noroa (L32 ja L33), joista toinen, L33, on arvoluokan 1 kohde. **Kohteen L33 noron säilymiseen tulee kiinnittää huomiota erityisesti johtoaukean puuston hakkuissa ja pylväiden rakennusvaiheessa.**

Läntisen reittiosuuden läheisyydessä sijaitsee havumetsävyöhykkeen puro ja pikkujoki (L21), joka on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi. Purouoma on luonnontilaisen kaltainen ja sen ympäristön kostea keskiravinteinen lehto muodostaa metsälain 10 § mukaisen erittäin tärkeän ympäristön. **Purouoman luonnontilaisuutta ei saa vaarantaa ja luonnontilaisuuden säilymiseen tulee kiinnittää huomiota johtoaukean puuston hakkuissa ja pylväiden rakennusvaiheessa.**

Passanmäki – Kopulan reittiosuudella voimajohtolinjaus ylittää Hangasjoen ja Lepsämänjoen. Vaikutukset näihin pintavesiin arvioidaan merkittävydeltään kohtalaisen kielteisiksi.

Vaikutukset ilmastoon

Itäinen johtoreittivaihto Hikiältä Passanmäelle arvioidaan ilmastovaikutuksiltaan pienemmäksi kuin läntinen vaihtoehto. Hikiä – Passanmäki -osuuden kasvihuonepäästöt on arvioitu olevan 77 400 t CO₂e, kun Hikiä – Passanmäki, itäinen vaihtoehto on 57 000 t CO₂e. Erot muodostuvat reittivaihtoehtojen eri pituuksista, sekä poistettavan puuston määrästä.

Vaikutukset luontoon

Kaikilla Nurmijärven kunnan alueelle sijoittuvilla johtoreiteillä on kielteisiä vaikutuksia liito-oravan elinympäristöihin. Läntinen reittivaihtoehto Passanmäestä pohjoiseen on liito-oravien kannalta hiukan itäistä vaihtoehtoa suotuisampi.

Itäiselle reittiosuudelle sijoittuu yksi liito-oravalle soveltuva elinympäristö (D5), johon kohdistuu merkittävydeltään suuria kielteisiä vaikutuksia ja yksi elinympäristö (D7), jolle kohdistuu kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia. Läntiselle reittiosuudelle sijoittuu yksi liito-oravalle soveltuva elinympäristö (D8), johon kohdistuu suuri kielteinen vaikutus. Lisäksi Passanmäen sähköaseman suunnittelualueelle sijoittuu kolme liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä (D9, D10 ja D11), joihin kaikkiin arvioidaan kohdistuvan suuria kielteisiä vaikutuksia.

Reittivaihtoehdosta riippumatta liito-oravalle soveltuvia alueita tulisi välttää. Vaikutuksia liito-oravaan tulisi vähintään lieventää säästämällä puustoa ja asentamalla hyppytolppia. Huomiota tulisi myös kiinnittää riittävien kulkuyhteyksien säilyttämiseksi elinympäristöjen välillä. Lisäksi Passanmäen sähköaseman jatkosuunnittelussa tulee huomioida suunnittelualueelle sijoittuvat liito-oravalle soveltuvat elinympäristöt.

Luontotyypeihin kohdistuvien vaikutusten osalta itäinen reittiosuus on läntistä reittiosuutta suotuisampi. Itäisellä reittiosuudella yhteen luontotyyppikohteeseen (L29) kohdistuu suuri kielteinen vaikutus ja kahteen kohteeseen (L33, L34) kohtalainen kielteinen vaikutus. Läntisellä reittiosuudella viiteen luontotyyppikohteeseen (L16, L23, L24, L25 ja L26) kohdistuu suuri kielteinen vaikutus ja neljään (L12 ja L17, L21, L22) kohtalainen kielteinen vaikutus. Näistä kohteista kohde L12, vanha havupuuvaltainen lehtomainen kangas, on arvoluokan 1 kohde. Lisäksi läntisellä reittiosuudella Nokkalan leton luonnonsuojelualueeseen kohdistuu kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia.

Yhteisvaikutukset

Yhteisvaikutuksissa ei ole huomioitu Savikon aurinkovoimalahanketta, joka sijoittuu reittiosuuden itäisen reittivaihtoehdon itäpuolelle. Yhteisvaikutuksissa tulisi erityisesti huomioida vaikutukset avoimiin peltomaisemiin.

Johtopäätökset

Fingrid Oyj:n Hikiä – Inkoo 2x400 kV voimajohtohankkeen YVA-selostusvaiheessa Nurmijärven kunnan alueelle sijoittuu kolme voimajohdon reittiosuutta, joista kaksi pohjoista (itäinen ja läntinen) ovat toisilleen vaihtoehtoisia.

YVA-selostuksen vaikutustenarvioinnin perusteella itäinen reittivaihtoehto on suotuisampi ilmastovaikutusten ja luontoon kohdistuvien vaikutusten kannalta (pl. liito-orava). Läntinen reittivaihtoehto sijoittuu metsäisille alueille kokonaan uuteen johtokäytävään, mikä lisää ilmastoon ja luontoon kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia. Reittivaihtoehdon varrelle sijoittuu myös enemmän arvokkaita luontotyyppisiä, joihin kohdistuisi kielteisiä vaikutuksia.

Liito-oravien kannalta läntinen reittivaihtoehto on hiukan suotuisampi, vaikkakin itäisellä reittivaihtoehdolla on myös kielteisiä vaikutuksia liito-oraviin, ja erot vaihtoehtojen välillä ovat pienet. Reittivaihtoehdosta riippumatta liito-oravalle soveltuvia alueita tulisi välttää. Vaikutuksia liito-oravaan tulisi vähintään lieventää säästämällä puustoa ja asentamalla hyppytolppia. Huomiota tulisi myös kiinnittää riittävien kulkuyhteyksien säilyttämiseksi elinympäristöjen välillä. Lisäksi Passanmäen sähköaseman jatkosuunnittelussa tulee huomioida suunnittelualueelle sijoittuvat liito-oravalle soveltuvat elinympäristöt.

Luontoarvojen turvaaminen ja ilmastovaikutusten hillitseminen on ensisijaisen tärkeää. Arvokkaita luontokohteita tulisi pyrkiä tarkemmassa suunnittelussa välttämään mahdollisimman hyvin. Monissa tapauksissa suunniteltu alustava linjaus kulkee suoraan luontokohteiden päältä.

Lieventämishierarkiaa tulisi soveltaa luontoarvojen säästämiseksi. Viimesijaisena keinona tulisi ekologisen kompensaation avulla hyvittää menetetyt luontoarvot. Kohteiden kiertäminen voi lisätä voimajohdon tuote- ja rakentamisvaiheen ilmastopäästöjä, mutta toisaalta metsien kiertäminen voi vähentää hiilivaraston ja -nielun menetyksiä.

YVA-selostuksen vaikutustenarvioinnin perusteella itäisellä reittivaihtoehdolla arvioidaan olevan kielteisiä vaikutuksia suurempaan joukkoon ihmisiä kuin läntisellä reittivaihtoehdolla, sillä itäisen reittivaihtoehdon vaikutusalueelle (300 m) sijoittuu enemmän asuinrakennuksia

Itäisellä reittivaihtoehdolla kielteisiä vaikutuksia arvioidaan syntyvän erityisesti maiseman muutoksista sekä voimalinjojen sijoittumisesta viljelykäytössä oleville peltoalueille. Lisäksi itäisen reittiosuuden läheisyyteen sijoittuu kunnalle elinkeinopoliittisesti tärkeä kohde. Nurmijärven kunta haluaa korostaa itäisen vaihtoehdon kielteisiä vaikutuksia olemassa olevalle asutukselle ja elinkeinotoiminnalle. Kunta suosittelee läntistä vaihtoehtoa. Läntisellä reittivaihtoehdolla kielteisiä vaikutuksia kohdistuu metsäkiinteistöjen omistajiin, sillä reittiosuus sijoittuu metsäisillä alueilla kokonaan uuteen johtokäytävään.

Jatkosuunnittelussa vaikutuksia maatalouteen tulisi lieventää muun muassa rakennustöiden ajoituksella, kulkureittien suunnittelulla ja käytetyillä pylvästyypeillä sekä niiden sijoittelulla suhteessa kiinteistöihin. Lisäksi kunnalle elinkeinopoliittisesti tärkeä kohde tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Vuorovaikutus voimajohtoreittien maanomistajien sekä muiden osallisten kanssa on myös tärkeää hankkeen jatkosuunnittelussa reittivaihtoehdosta riippumatta.

Kaikilla reittiosuuksilla on arvioitu YVA-selostuksessa olevan kielteisiä vaikutuksia pohjavesiin sekä vesistöihin. Pohjavesialueille rakennettaessa tulee huomioida määritetyt vedenottamojen kaukosuojavyöhykkeet. Pohjavesialueen suoja-alueella ei saa suorittaa sellaista toimintaa, jonka johdosta veden laatuun haitallisesti vaikuttavaa ainetta voi päästä pohjaveteen tai voi heikentää ottamosta saatavan veden laatua. Jatkosuunnittelussa pohjavesialueelle sijoittuvien pylväspaikkojen pohjaolosuhteet, pohjaveden pinnankorkeus sekä mahdollisen paineellisen pohjaveden esiintyminen on tutkittava. Nurmijärven kunnan päivitettyä pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaa tulee hyödyntää jatkosuunnittelussa. Hankkeen vesistövaikutuksia tulee estää tarkalla suunnittelulla ja pitämällä riittävät suojavyöhykkeet pienvesiin. Johtopylväiden paikat ja johtokäytävät tulee sijoittaa siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa arvokkaille pienvesille. Sijoittelussa tulee huomioida myös alueelle kulku.

Yhteisvaikutusten arvioinnissa Nurmijärven kunta muistuttaa hankkeesta vastaavaa Savikon aurinkovoimalan vireillä olevasta osayleiskaavasta, joka sijoittuu itäisen reittivaihtoehdon itäpuolelle. Yhteisvaikutuksissa tulisi erityisesti huomioida vaikutukset avoimiin peltomaisemiin.

YVA-selostuksessa voimajohtojen reittivaihtoehdoilla ei arvioida olevan merkittäviä kielteisiä vaikutuksia Nurmijärven yleis- tai asemakaavojen toteuttamiselle. Itäinen reittivaihtoehto kulkee kuitenkin Metsä-Tuomelan asemakaavan läpi. Voimajohdon reitti asemakaava-alueella on yhdessä toimijan kanssa keskusteltu mahdollisimman haitattomalle paikalle tulevaisuuden suunnitelmia ajatellen. Nurmijärven kunta toivoo jatkossakin yhteistyötä voimajohtoreitin jatkosuunnittelun edetessä.

Dnro KH/1044/2024
kirjaamo.uusimaa(at)ely-keskus.fi

LAUSUNTO FINGRID OYJ:N HIKIÄ (HAUSJÄRVI) – INKOO 2X400 KV:N VOIMAJOHTOHANKETTA KOSKEVASTA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA (UUDELY/1772/2024)

Uudenmaan ELY-keskus pyytää Riihimäen kaupungin lausuntoa Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (UUDELY/1772/2024). Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 31.12.2025. Arviointiselostus liitteineen on ympäristöhallinnon verkkosivuilla: www.ymparisto.fi/Hikia-Inkoo-voimajohto-YVA.

Riihimäellä ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntojen antaminen on delegoitu ympäristöjohtajalle. Myös kaupungin lausunnot ympäristövaikutusten arviointihankkeista antaa ympäristöjohtaja. Kaavoituksen lausuntojen antaminen on delegoitu kaavoituspäällikölle. Tämä lausunto on valmisteltu kaavoituksen ja ympäristönsuojelun yhteistyössä.

Hanke

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on tarkasteltu Hikiä-Inkoo välistä 2x400 kilovoltin voimajohtohanketta. Voimajohtoyhteys tarvitaan kantaverkolle asetetun käyttövarmuusvaatimuksen turvaamiseksi, kun sähkönsiirto kasvaa Suomen tavoitellessa hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä

Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo voimajohto on noin 167 kilometriä pitkä ja sijoittuu Uudenmaan maakunnassa Inkoon, Siuntion, Lohjan, Vihdin, Nurmijärven ja Hyvinkään alueelle ja Kanta-Hämeessä Riihimäen ja Hausjärven alueelle. Alustavan aikataulun mukaan voimajohdon rakentamisen edellyttämät maastotutkimukset ja yleissuunnittelu tehdään vuosina 2027–2029. Hankkeen rakentamisen arvioidaan tapahtuvan vuosina 2029–2031.

Riihimäen alueella voimajohtoreittiyhteys jakautuu kahdeksi alavaihtoehdoksi Rämpsänsäntä -E12 (länsi) ja Rämpsänsäntä -E12 (itä) ja sijoittuu pääosin maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle. Läntisessä linjausvaihtoehdossa voimajohto halkoo yleiskaavan uutta Kapulan alueen työpaikka-alueita. YVA-menettelyssä tarkasteltavien

johtoreittien pituus Riihimäen kaupungin alueella on 6,44 km.

Lausunto

Riihimäen kaupunki, kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ja kaavoitus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Riihimäen kaupunki antoi lausunnon hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 30.10.2024. Riihimäen kaupungin lausunnossaan tuolloin esiin tuomat seikat on otettu hyvin huomioon arviointiselostuksessa.

Arviointiselostuksessa on kattavasti ja selkeästi esitelty ja arvioitu Riihimäen alueen linjausvaihtoehtojen vaikutukset alueen merkittävimpiin maisema- ja kulttuuriympäristön arvokohteisiin- ja alueisiin, luonnonympäristöön sekä maankäyttöön ja kaavoitukseen. Kuten lausunnossa ja arviointiselostuksessa todetaan, itäisen linjausvaihtoehdon haitalliset ympäristövaikutukset jäävät Riihimäen alueella vähäisemmäksi verrattuna läntisempään linjausvaihtoehtoon.

Reittiosuus Rämepsänkulma – E12 (länsi) P_C-E menee Riihimäen liito-oravaselvityksen 2023 (<https://www.riihimaki.fi/uploads/2023/12/6a8d97f9-riihimaen-liito-oravaselvitys-2023-nettiin.pdf>) mukaisen kahden eri liito-oravan kulkuyhteyden kohdalta. Riihimäen kaupunki suositaa toteuttamaan jatkosuunnittelussa lieventäviä toimenpiteitä näissä kohdissa, mikäli kyseinen reittivaihtoehto valitaan.

Reittiosuudella Rämepsänkulma – E12 (länsi) P_C-E on todettu Riihimäen vuoden 2007 lepakkoselvityksessä olevan I-luokan lepakkoalue. Koko kaupungin kattavaa Riihimäen lepakkokohteiden esiselvitystä laaditaan parhaillaan. Riihimäen kaupunki suositaa toteuttamaan jatkosuunnittelussa lieventäviä toimenpiteitä näillä alueilla, mikäli kyseinen reittivaihtoehto valitaan.

Reittiosuus Rämepsänkulma – E12 (länsi) P_C-E menee Riihimäellä kahden arvokkaan luontokohteen, Kavonkallion ja Lakkamäen päältä. Molempien kohteiden arvot ovat ensisijaisesti geologisia, ja biologiset arvot ovat vaatimattomia. Riihimäen arvokkaat luontokohteet (LUMOS) on esitetty Riihimäen yleiskaavan 2050 liitekartalla 2, luontoarvot (https://www.riihimaki.fi/uploads/2025/06/91834d5b-yk2050_liitekartta2_luontoarvot_2025-5-26_kv34.pdf). Riihimäen kaupunki suositaa toteuttamaan jatkosuunnittelussa lieventäviä toimenpiteitä näillä alueilla, mikäli kyseinen reittivaihtoehto valitaan.

Riihimäen kaupunki pitää tärkeänä, että haja-asutusalueella ihmisiin kohdistuvat vaikutukset tunnistetaan ja niitä lievennetään mahdollisuuksien mukaan huomioiden

myös maanomistajien ja elinkeinoharjoittajien mielipiteet. Lisäksi kaupunki pitää tärkeänä, että hankkeen seuraava yleissuunnitteluvaiheen valmistelu tehdään tiiviissä vuorovaikutuksessa alueen kuntien kanssa.

Jenni Lehtonen
Vt. Ympäristöjohtaja

Niina Matkala
Kaavoituspäällikkö

This documents contains 3 pages before this page

Dokumentet inneholder 3 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 3 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 3 sider før denne side

Detta dokument innehåller 3 sidor före denna sida

NIINA MARIKA MATKALA

Riihimäen Kaupunki, FI01525634, Eteläinen Asemakatu 2, , 11130 , Riihimäki

335227f2-bb0d-49a0-b845-a4b4286dcb16 - 2025-12-11 09:04:12 UTC +02:00

BankID / MobileID - 4dd6dd21-b697-4f20-8233-2a6b9ad3d1ab - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

JENNI KRISTIINA LEHTONEN

Riihimäen Kaupunki, FI01525634, Eteläinen Asemakatu 2, , 11130 , Riihimäki

8db0c4f4-c7d3-4104-b32d-7fc4f02a0541 - 2025-12-11 09:10:19 UTC +02:00

BankID / MobileID - 24230e7c-0f49-4468-a949-5e61bd126be4 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuutus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIU/685/11.01.00/2025

330 § Lausunto Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja Natura-arvioinnista

Julkinen

Valmistelija

*Kunnanjohtaja Inka Tikkanen
etunimi.sukunimi@siuntio.fi*

Fingrid Oyj suunnittelee uutta 2 x 400 kilovoltin voimajohtoyhteyttä Hikiän (Hausjärvi) ja Inkoon välille. Hanke on osa Suomen kantaverkon kehittämistä, jolla turvataan sähkönsiirron käyttövarmuus ja vastataan kasvavaan siirtotarpeeseen. Uusi yhteys mahdollistaa länsirannikon uusiutuvan energiantuotannon hyödyntämisen, korvaa fossiilista tuotantoa Etelä-Suomessa ja ylläpitää yhtenäistä sähkön hintaa koko maassa.

Hankkeesta on laadittu ympäristövaikutusten arviointiselostus (YVA), joka on nähtävillä 31.12.2025 saakka. YVA-menettelyssä on tarkasteltu hankkeen ja sen vaihtoehtojen vaikutuksia mm. luontoon, maisemaan, ihmisiin, maankäyttöön ja ilmastoon. Yhteysviranomaisena toimii Uudenmaan ELY-keskus.

Kunnalla on mahdollisuus antaa lausunto hankkeesta osana YVA-menettelyn kuulemista. Lausuntojen määräaika on 31.12.2025. Siuntion kunnan puolesta hankkeesta lausuvat ympäristö- ja rakennuslautakunta vastuualueensa näkökulmasta sekä kunnanhallitus.

Kunnan virkahenkilöillä oli hankkeen tiimoilta palaveri Fingridin edustajien kanssa 8.12.2025, ja palaverissa mm. ilmeni, että kunnanhallituksen ensimmäisellä lausuntokierroksella ehdottama vaihtoehtoinen Inkoo-Framnäs-Espoo -linjaus on poissuljettu, koska ajankohtainen voimajohtotarve on nimenomaan Hikiän ja Inkoon välille, ja siksi Espoon linjaus ei ole tähän soveltuva.

Kunnanhallituksen lausuntoehdotuksessa on huomioitu kuntakehityslautakunnan lausunto.

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon Fingrid Oyj:n Hikiä-Inkoo 2x400 kV voimajohtohankkeen YVA-selostuksesta ja Natura-arvioinnista:

Siuntion kunnanhallitus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Fingrid Oyj:n Hikiä-Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja Natura-arvioinnista. Siuntion kunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Hankkeen yleinen merkitys

Kunta tunnistaa hankkeen valtakunnallisen merkityksen sähkönsiirron käyttövarmuuden ja ilmastotavoitteiden kannalta. Samalla kunta korostaa, että nykyiset linjausvaihtoehdot ja sähköasemien sijoittelu aiheuttavat erittäin merkittäviä ja pysyviä haittoja Siuntion maankäytölle, kaavoitukselle, maisemalle, luontoarvoille ja asukkaille.

Vaikutukset maankäyttöön ja kaavoitukseen

Itäinen vaihtoehto on suunniteltu kulkevan Sudenkaaren ja Trollskogenin asuinalueiden läpi, läheltä Siuntion kuntakeskusta. Molemmat alueet ovat osa kuntakeskusalueen laajentamista. Trollskogenin ensimmäisen vaiheen asemakaavoitus on hyväksytyssä kaavoitusohjelmassa ja 1. vaiheen asemakaavan on arvioitu valmistuvan 2026. Voimajohdon itäinen vaihtoehto vaikuttaisi huomattavasti esimerkiksi Sudenkaaren ja Trollskogenin alueiden maankäyttöön, kaavoitukseen sekä asuinalueen kehittämiseen ja tonttien myyntiin. Siuntion osalta YVA-selostuksessa mainitaan, että "hankealueella ei sijaitse asemakaavoja (lukuun ottamatta kahta ranta-asemakaavaa) eikä tiedossa ole vireillä olevia asemakaavahankkeita". Edellä mainittu Trollskogenin 1. vaiheen eteneminen on Siuntion kunnanvaltuuston hyväksymässä kaavoitusohjelmassa 2024-2026.

Siuntion maankäytön kehityskuva 2040 ja sitä täydentävä kuntataloudellinen arviointi - dokumenteissa on määritelty Siuntion asemanseudun eli Siuntion Sydämen ja Sunnanvikin yritysalueen eli Siuntion Portin välinen alue yhdeksi Siuntion kasvuvyöhykkeeksi. Valtaosa asutuksesta on osoitettu asemanseudulle, jossa kasvava väestö tukee palveluiden ja kestävien kulkumuotojen toimintaedellytyksiä. Asemanseudun elinvoimaisuus ja vetovoimaisuus lisääntyvät toimintoja monipuolistamalla, ympäristön laatua ja viihtyisyyttä lisäämällä sekä taajamakuva parantamalla. Toiminnoiltaan sekoittunutta taajamarakennetta vahvistetaan erityisesti asemanseudulla ja Siuntion portin alueella, joiden rooli kasvaa kunnan kehittämisessä. Palvelut keskittyvät näille kahdelle alueelle sekä keskusraitin varrelle ja palvelukeskittymiin. Erityisesti itäinen voimajohtoreitti vaikuttaisi tähän yhdeksi tärkeimmäksi valittuun kasvuvyöhykkeeseen.

Maankäytön kehityskuvassa on esitelty myös kylä/kulttuuritimantteja sekä virkistys/palvelutimantteja. Sekä läntinen että itäinen voimajohtolinja vaikeuttaisi

oleellisesti näiden valittujen kohteiden kehittämistä. Kestävä yhdyskuntarakenne turvaa osaltaan maiseman ja luonnon arvoja. Suunniteltu voimajohtoreitti vaikuttaa erittäin merkittävästi Siuntion kulttuurimaisemaan ja luontoon.

Pohjois-Siuntion osayleiskaavan toteuttaminen myös estyy nykyisillä (läntinen ja itäinen) vaihtoehtoilla. Linja aiheuttaisi Kahvimaalle (Kopulan sähköasemalta pohjoiseen) suuret kielteiset vaikutukset maankäytöllisesti. Pohjois-Siuntion maankäytöllinen ja kaavoituksellinen potentiaali perustuu monimuotoiseen maisemaan ja luontoon - voimalinjat heikentäisivät tätä merkittävästi.

Maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot

Molemmat reitit vaikuttavat valtakunnallisesti arvokkaisiin kulttuurimaisemiin (Degerby, Pikkalanjoki, Suuri Rantatie) ja maisemavaikutukset ovat erittäin merkittäviä: Pylväiden korkeus on 51-55 m ja näkyvyys kilometrejä.

Solamäen kallioylängön ja luolaston geologisia ja luontoarvoja ei ole riittävästi huomioitu YVA:ssa.

Natura-alueisiin ja liito-oravan elinympäristöihin kohdistuu merkittäviä haittoja, erityisesti itäisellä reitillä. Uuden maastokäytävän avaaminen lisää aina metsien pirstoutumista ja hiilivarastojen menetyksiä.

Siuntion kunta huomauttaa lisäksi, että YVA:ssa esiintynyt virheellinen maininta "Kahvimaan louhimohankkeesta" tulee poistaa, koska louhimohankkeella ei ole lupaa eikä se saa vaikuttaa arviointiin.

Kunnan kanta reittivaihtoehtoihin

Nykyiset reittivaihtoehdot kohdentavat haitat Siuntioon suhteettomasti. Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee löytää vaihtoehtoja Siuntiota halkaiseville linjoille. Nyt ehdotetut reittivaihtoehdot vaikuttavat kaikista kunnista eniten juuri Siuntioon ja Siuntion kunta edellyttää, että esimerkiksi muiden kuntien datakeskushankkeet eivät määrittele reitin valintaa Siuntion kunnan kannalta epäedullisesti.

Reittivaihtoehdoissa tulee tutkia niin pitkälle kuin mahdollista vain olemassa olevia johtokäytäviä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden, alueidenkäyttölain ja maakuntakaavan mukaisesti. Linjauksen siirtäminen nykyisten voimalinjojen rinnalle on paras ratkaisu haittojen minimoimiseksi ja kustannusten sekä ilmastovaikutusten vähentämiseksi.

Siuntion kunta edellyttää, että jatkosuunnittelussa tarkastellaan voimalinjan sijoittamista Kittfall-Kopula ja Kopula-Nurmijärvi-voimalinjojen rinnalle YVA:ssa esitettyjen linjausvaihtoehtojen sijaan. Em. ratkaisu hyödyntäisi olemassa olevaa

Virkkala-Kopula johtokäytävää. Se myös sijoittuu teollisuusalueelle, jossa ei ole asutusta, Natura-alueita tai kulttuuriperintökohteita. vähentäen vaikutuksia maatalouteen ja asumiseen verrattuna nykyisiin vaihtoehtoihin.

Tämä vaihtoehtoinen linja tulisi Lohjalta Kopulaan ja palaisi samaa reittiä takaisin, jolloin Siuntion kuntaan ei tulisi uutta laajaa johtokäytävää. Tämä linja voisi mahdollistaa yhteispylväiden käytön (2x400 kV ja 2x110 kV) sekä maakaapeloinnin herkissä kohdissa, mikä samalla vähentäisi merkittävästi Kahvimaan alueeseen kohdistuvia haittoja.

Jos Fingrid ei hyväksy tätä ratkaisua, kunta katsoo, että linjausta ei tule toteuttaa Siuntiossa lainkaan.

YVA selostuksessa maakaapelointi on suljettu pois yleisluonteisin perustein. Maakaapeloinnin poissulkeminen toteuttamisvaihtoehtona varsinkin ympäristön kannalta herkissä kohdissa ei ole hyväksyttävää. Uudenmaan ELY-keskuksen tulee edellyttää hakijalta maakaapeloinnin käytön paikkakohtaista tarkastelua ja perusteltua vertailua.

Sähköasemien sijoittelu

Siuntion kunnan näkemys on, että sähköasemat tulee sijoittaa teollisuusalueille tai olemassa olevien johtokäytävien yhteyteen.

Kunta vastustaa Kokkilan-Ängsholmin viljelymaille suunniteltua sähköasemaa, joka veisi merkittävän maa-alan ja aiheuttaisi maisema-, melu- ja valosaastehaittoja. Varaus (100 ha) on lisäksi ylimitoitettu; Fingridin mukaan todellinen tarve olisi 20-30 ha. Alueella on voimassa Länsi-Siuntion osayleiskaava, jossa sähköaseman suunnittelualueella on seuraavat yleiskaavamerkinnot: maa- ja metsätaloisalue (MT-1), maa- ja metsätalousvaltainen alue (M-1 ja M-2) sekä erillispientalojen alue (A). Yleiskaavassa ei ole osoitettu paikkaa sähköasemalle, minkä vuoksi sen toteuttaminen vaatisi yleiskaavan muutoksen. Länsi-Siuntion osayleiskaava on tarkoitus päivittää. Kunnan kaavoitusohjelman mukaisesti päivitystyö alkaa alustavasti vuonna 2028 ja kestää muutaman vuoden.

Lisäksi Kopulan sähköaseman laajentamisen sijaan on etsittävä muita vaihtoehtoja. Kopulan sähköaseman laajentaminen ja uudet linjat aiheuttaisivat merkittäviä maisemahaittoja ja melu-/valosaasteongelmia maaseutuympäristössä. Sähköaseman laajentaminen keskittäisi kriittistä infraa yhteen pisteeseen, mikä heikentää huoltovarmuuden resilienssiä. Lisäksi sähköasema-alue rajoittuu rakennetun kulttuurimaiseman arvokohteeseen sekä Risubackajoen lehdon suojelualueeseen. Sähköaseman laajentamiselle tulee

selvittää vaihtoehtoiset ratkaisut.

Vaikutukset ihmisiin ja elinoloihin

Hanke vaikuttaa prosentuaalisesti isoon osaan Siuntion asukkaista. Maisemalliset ja sosiaaliset vaikutukset koskevat merkittävää osaa Siuntion väestöstä. Jatkosuunnittelussa Siuntion osalta suunnitelmien vaikutukset yritystoimintaan tulee ottaa huomioon (ml. maatalousyrittäjät) ja yritysten kanssa käydään aktiivista vuoropuhelua koko prosessin ajan.

Reittiosuuksilla Siuntiossa (erityisesti Kopula-Inkoo itäinen vaihtoehto) on suuri kielteinen vaikutus maisemaan ja viihtyvyyteen Degerbyn ja Ingarskilan alueilla. Näkyvät pylväät (45-50 m) ja leveä johtoalue (62 m) aiheuttavat poikkeuksellisen laajoja maisemavaikutuksia.

Pohjois-Siuntio on merkittävä loma-asumisen alue ja vesistöjen merkitys on suuri. Voimajohto heikentää loma-asumisen houkuttelevuutta sekä vaikuttaa nykyisten loma-asuntojen arvoon. Vaikutus maankäyttöön näillä alueilla on merkittävä, erityisesti itäisessä vaihtoehdossa.

400 kV linjoihin liittyvät äänet (etenkin sateella ja sumussa) sekä muuntamo ja asemamelu voivat muodostaa yhtenäisiä meluvyöhykkeitä maaseutuymäristössä. Vaikka raja arvot eivät kaikilta osin ylittyisi, pitkäaikaisen matalan tason melun vaikutukset viihtyvyyteen ja terveyteen tulee arvioida ja ehkäistä.

Kummatkin suunnitellut reitit heikentävät merkittävästi Siuntion kulttuuriympäristöjen maisemallista arvoa ja viihtyvyyttä. Lisäksi linjaukset aiheuttavat reittien vaikutusalueella oleville kiinteistöjen arvolle suuret kielteiset vaikutukset. Rakennustietojen lisäksi suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös myönnetty rakennusluvat.

YVA-selostuksen täydentämistarpeet

Siuntion kunta katsoo, että YVA-selostusta tulee täydentää ennen reittipäätöstä seuraavasti:

1. Kaavoitus ja maankäyttö: Päivitetään tiedot vireillä olevista asemakaavoista (mm. Trollskogen 1. vaihe), rakennusluvista ja kaavoitusohjelmasta; arvioidaan yhteisvaikutukset kunnan kehityskuvan kanssa.
2. Maisema- ja kulttuuriympäristö: Lisätään systemaattinen maisemavaikutusten arviointi erityisesti valtakunnallisesti arvokkaissa kulttuurimaisemissa (Degerby, Pikkalanjoki, Suuri Rantatie) sekä Solamäen kallioalueella.
3. Luontovaikutukset: Täydennetään Natura-arviointi ja liito-oravan sekä

muiden suojeltujen lajien elinympäristöselvitykset reittikohtaisesti; arvioidaan metsien pirstoutuminen ja hiilivarastojen menetykset.

4. Ihmisiin ja omaisuuteen kohdistuvat vaikutukset: Arvioidaan kiinteistöarvojen, loma-asumisen, yritystoiminnan (ml. maatalous) ja sosiaalisten vaikutusten kumulatiiviset vaikutukset sekä epävarmuuden vaikutus investointihalukkuuteen.
5. Melu ja äänimaisema: Laaditaan meluselvitys (koronaäänet, muuntamot, asemat) ja esitetään vaikutusten ehkäisytoimet.
6. Teknis-taloudellinen vertailu: Esitetään vertailu, jossa tarkastellaan olemassa olevien käytävien hyödyntämistä, yhdistelmäpylväitä ja maakaapelointia herkillä kohdilla käyttövarmuus-, kustannus-, ilmasto- ja ympäristövaikutuksineen.
7. Virheelliset lähtötiedot: Poistetaan tai korjataan viittaukset luvittamattomiin hankkeisiin (esim. "Kahvimaan louhimohanke"), jotta arviointi perustuu voimassa olevaan maankäyttöön ja realistisiin oletuksiin.
8. Aineiston käytettävyys: Parannetaan aineiston koherenssia siten, että hankkeen vaikutuksista muodostuu yhtenäinen kokonaiskuva ja vaihtoehtojen vertailu on läpinäkyvä.

Yhteenveto

Siuntion kunta korostaa, että vaikka hanke on huoltovarmuuden ja sähkön saatavuuden kannalta tärkeä, nykyiset linjavaihtoehdot (sekä itäinen ja läntinen) aiheuttavat pysyviä ja erittäin merkittäviä haittoja Siuntion kunnan kehittämismahdollisuuksille maankäytön ja kaavoituksen osalta. Nyt ehdotetussa muodossa hankkeen haitat ovat pysyvät ja erittäin merkittävät myös maisemalle, luontoarvoille sekä Siuntion asukkaille ja heidän elinoloilleen.

Siuntion kohdalla Fingrid ei tuonut uusia reitti- tai sähköasemavaihtoehtoja arviointiohjelmavaiheen jälkeen, vaikka tarve oli ilmeinen. Fingridiltä tulee edellyttää edellä mainittujen vaihtoehtojen ja teknisten ratkaisujen perusteellista selvittämistä ja esiin tuomista.

Siuntion kunta edellyttää, että:

- reittiä tarkastellaan ensisijaisesti olemassa olevien johtokäytävien yhteydessä (Kittfall-Kopula, Kopula-Nurmijärvi; Virkkala-Kopula-käytävän hyödyntäminen),
- Kokkila-Ängsholmin sähköasemalle etsitään vaihtoehtoinen sijoitus teollisuusalueelta tai johtokäytävän yhteydestä,
- Kopulan sähköaseman laajennukselle esitetään vaihtoehtoisia ratkaisuja hajauttamisen ja huoltovarmuuden turvaamiseksi,
- yhdistelmäpylväiden ja maakaapeloinnin toteuttamismahdollisuudet selvitetään paikkakohtaisesti herkillä alueilla,
- YVA-selostusta täydennetään edellä kuvatuilla osa-alueilla ennen

reittipäätöstä.
Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Käsittely

Merkittiin, että Merja Laaksonen oli esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain § 28 mukaan. Laaksonen poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Merkittiin, että Marko Linnala toimi puheenjohtajana.

Hannele Hatanpää teki seuraavat muutosehdotukset:

Lausunnon kohta "Solamäen kallioylängön ja luolaston geologisia ja luontoarvoja ei ole riittävästi huomioitu YVA:ssa",

muutetaan muotoon:

"Solamäen kallioylängön ja luolaston geologisia, argeologisia ja luontoarvoja ei ole riittävästi huomioitu YVA:ssa eikä merkittävän laajaa maisemahaittaa, joka syntyisi, mikäli Siuntion yhdelle korkeimmista kallioalueista (n. 70-93 mpy) sijoitettaisiin voimalinja."

Kohta: "Pohjois-Siuntio on merkittävä loma-asumisen alue ja vesistöjen merkitys on suuri. Voimajohto heikentää loma-asumisen houkuttelevuutta sekä vaikuttaa nykyisten loma-asuntojen arvoon. Vaikutus maankäyttöön näillä alueilla on merkittävä, erityisesti itäisessä vaihtoehdossa."

muutetaan muotoon

"Pohjois-Siuntio on merkittävä vakituisten ja loma-asumisen alue ja vesistöjen merkitys on suuri. Voimajohto heikentää molempien asumisen muotojen houkuttelevuutta sekä vaikuttaa nykyisten kiinteistöjen arvoon alentavasti. Vaikutus maankäyttöön näillä alueilla on merkittävä, erityisesti itäisessä vaihtoehdossa."

Kohta: "4. Ihmisiin ja omaisuuteen kohdistuvat vaikutukset: Arvioidaan kiinteistöarvojen, loma-asumisen, yritystoiminnan (ml. maatalous) ja sosiaalisten vaikutusten kumulatiiviset vaikutukset sekä epävarmuuden vaikutus investointihalukkuuteen."

muutetaan muotoon

"4. Ihmisiin ja omaisuuteen kohdistuvat vaikutukset: Arvioidaan kiinteistöarvojen, vakituisen- ja loma-asumisen, yritystoiminnan (ml. maatalous) ja sosiaalisten vaikutusten kumulatiiviset vaikutukset sekä epävarmuuden vaikutus investointihalukkuuteen. Suunnitellun voimalinjan reitin vaikutusalueella on hevosalan yrityksiä, joissa erityisesti lapset ja nuoret harrastavat erilaisia hevoslajeja. Näitä sijaitsee mm. itäisen reitin länsipuolella sekä Kattilamäessä aivan Solamäen pohjoispäässä. Varovaisuusperiaatteen mukaan voimalinjan ei tulisi sijaita tällaisten kohteiden lähellä ja niillä voi olla vaikutuksia myös yrittämiseen."

Kohta Yhteenvedo: "Siuntion kunta korostaa, että vaikka hanke on huoltovarmuuden ja sähkön saatavuuden kannalta tärkeä, nykyiset linjavaihtoehdot (sekä itäinen ja läntinen) aiheuttavat pysyviä ja erittäin merkittäviä haittoja Siuntion kunnan kehittämismahdollisuuksille maankäytön ja kaavoituksen osalta."

muutetaan muotoon

"Siuntion kunta korostaa, että vaikka hanke on huoltovarmuuden ja sähkön saatavuuden kannalta tärkeä, nykyiset linjavaihtoehdot (sekä itäinen, läntinen sekä Kopulan pohjoispuolen linjaus Vihtiin Siuntion puolella) aiheuttavat pysyviä ja erittäin merkittäviä haittoja Siuntion kunnan kehittämismahdollisuuksille maankäytön ja kaavoituksen osalta."

Lisätään yhteenvedoon teksti "Siuntion kunta katsoo, että esitetyistä vaihtoehdoista itäinen vaihtoehto ei ole mahdollinen maankäyttöä merkittävästi rajoittavana, erityisesti kuntakeskuksen osalta."

Marko Linnala ja Satu Söderlund kannattivat Hatanpään ehdotusta.

Puheenjohtaja tiedusteli Hatanpään ehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti antaa seuraavan lausunnon Fingrid Oyj:n Hikiä-Inkoo 2x400 kV voimajohtohankkeen YVA-selostuksesta ja Natura-arvioinnista:

Siuntion kunnanhallitus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Fingrid Oyj:n Hikiä-Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja Natura-arvioinnista. Siuntion kunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Hankkeen yleinen merkitys

Kunta tunnistaa hankkeen valtakunnallisen merkityksen sähkönsiirron käyttövarmuuden ja ilmastotavoitteiden kannalta. Samalla kunta korostaa, että nykyiset linjausvaihtoehdot ja sähköasemien sijoittelu aiheuttavat erittäin merkittäviä ja pysyviä haittoja Siuntion maankäytölle, kaavoitukselle, maisemalle, luontoarvoille ja asukkaille.

Vaikutukset maankäyttöön ja kaavoitukseen

Itäinen vaihtoehto on suunniteltu kulkevan Sudenkaaren ja Trollskogenin asuinalueiden läpi, läheltä Siuntion kuntakeskusta. Molemmat alueet ovat osa kuntakeskusalueen laajentamista. Trollskogenin ensimmäisen vaiheen asemakaavoitus on hyväksytyssä kaavoitusohjelmassa ja 1. vaiheen asemakaavan on arvioitu valmistuvan 2026. Voimajohtoon itäinen vaihtoehto vaikuttaisi huomattavasti esimerkiksi Sudenkaaren ja Trollskogenin alueiden maankäyttöön, kaavoitukseen sekä asuinalueen kehittämiseen ja tonttien myyntiin. Siuntion osalta YVA-selostuksessa mainitaan, että "hankealueella ei sijaitse asemakaavoja (lukuun ottamatta kahta ranta-asemakaavaa) eikä tiedossa ole vireillä olevia asemakaavahankkeita". Edellä mainittu Trollskogenin 1. vaiheen eteneminen on Siuntion kunnanvaltuuston hyväksymässä kaavoitusohjelmassa 2024-2026.

Siuntion maankäytön kehityskuva 2040 ja sitä täydentävä kuntataloudellinen arviointi - dokumenteissa on määritelty Siuntion asemanseudun eli Siuntion Sydämen ja Sunnanvikin yritysalueen eli Siuntion Portin välinen alue yhdeksi Siuntion kasvuvyöhykkeeksi. Valtaosa asutuksesta on osoitettu asemanseudulle, jossa kasvava väestö tukee palveluiden ja kestävien kulkumuotojen toimintaedellytyksiä. Asemanseudun elinvoimaisuus ja vetovoimaisuus lisääntyvät toimintoja monipuolistamalla, ympäristön laatua ja viihtyisyyttä lisäämällä sekä taajamakuva parantamalla. Toiminnoiltaan sekoittunutta taajamarakennetta vahvistetaan erityisesti asemanseudulla ja Siuntion portin alueella, joiden rooli kasvaa kunnan kehittämisessä. Palvelut keskittyvät näille kahdelle alueelle sekä keskusraitin varrelle ja palvelukeskittymiin. Erityisesti itäinen voimajohtoreitti vaikuttaisi tähän yhdeksi tärkeimmäksi valittuun kasvuvyöhykkeeseen.

Maankäytön kehityskuvassa on esitelty myös kylä/kulttuuritimantteja sekä virkistys/palvelutimantteja. Sekä läntinen että itäinen voimajohtolinja vaikeuttaisi oleellisesti näiden valittujen kohteiden kehittämistä. Kestävä yhdyskuntarakenne turvaa osaltaan maiseman ja luonnon arvoja. Suunniteltu voimajohtoreitti vaikuttaa erittäin merkittävästi Siuntion kulttuurimaisemaan ja luontoon.

Pohjois-Siuntion osayleiskaavan toteuttaminen myös estyy nykyisillä (läntinen ja itäinen) vaihtoehtoilla. Linja aiheuttaisi Kahvimaalle (Kopulan sähköasemalta pohjoiseen) suuret kielteiset vaikutukset maankäytöllisesti. Pohjois-Siuntion maankäytöllinen ja kaavoituksellinen potentiaali perustuu monimuotoiseen maisemaan ja luontoon - voimalinjat heikentäisivät tätä merkittävästi.

Maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot

Molemmat reitit vaikuttavat valtakunnallisesti arvokkasiin kulttuurimaisemiin (Degerby, Pikkalanjoki, Suuri Rantatie) ja maisemavaikutukset ovat erittäin merkittäviä: Pylväiden korkeus on 51-55 m ja näkyvyys kilometrejä.

Solamäen kallioylängön ja luolaston geologisia, argeologisia ja luontoarvoja ei ole riittävästi huomioitu YVA:ssa eikä merkittävän laajaa maisemahaittaa, joka syntyisi, mikäli Siuntion yhdelle korkeimmista kallioalueista (n. 70-93 mpy) sijoitettaisiin voimalinja. Natura-alueisiin ja liito-oravan elinympäristöihin kohdistuu merkittäviä haittoja, erityisesti itäisellä reitillä. Uuden maastokäytävän avaaminen lisää aina metsien pirstoutumista ja hiilivarastojen menetyksiä.

Siuntion kunta huomauttaa lisäksi, että YVA:ssa esiintynyt virheellinen maininta "Kahvimaan louhimohankkeesta" tulee poistaa, koska louhimohankkeella ei ole lupaa eikä se saa vaikuttaa arviointiin.

Kunnan kanta reittivaihtoehtoihin

Nykyiset reittivaihtoehdot kohdentavat haitat Siuntioon suhteettomasti. Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee löytää vaihtoehtoja Siuntiota halkaiseville linjoille. Nyt ehdotetut reittivaihtoehdot vaikuttavat kaikista kunnista eniten juuri Siuntioon ja Siuntion kunta edellyttää, että esimerkiksi muiden kuntien datakeskushankkeet eivät määrittele reitin valintaa Siuntion kunnan kannalta epäedullisesti.

Reittivaihtoehtoisissa tulee tutkia niin pitkälle kuin mahdollista vain olemassa olevia johtokäytäviä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden, alueidenkäyttölain ja maakuntakaavan mukaisesti. Linjauksen siirtäminen nykyisten voimalinjojen rinnalle on paras ratkaisu haittojen minimoimiseksi ja kustannusten sekä ilmastovaikutusten vähentämiseksi.

Siuntion kunta edellyttää, että jatkosuunnittelussa tarkastellaan voimalinjan sijoittamista Kittfall-Kopula ja Kopula-Nurmijärvi-voimalinjojen rinnalle YVA:ssa esitettyjen linjausvaihtoehtojen sijaan. Em. ratkaisu hyödyntäisi olemassa olevaa

Virkkala-Kopula johtokäytävää. Se myös sijoittuu teollisuusalueelle, jossa ei ole asutusta, Natura-alueita tai kulttuuriperintökohteita. vähentäen vaikutuksia maatalouteen ja asumiseen verrattuna nykyisiin vaihtoehtoihin.

Tämä vaihtoehtoinen linja tulisi Lohjalta Kopulaan ja palaisi samaa reittiä takaisin, jolloin Siuntion kuntaan ei tulisi uutta laajaa johtokäytävää. Tämä linja voisi mahdollistaa yhteispylväiden käytön (2x400 kV ja 2x110 kV) sekä maakaapeloinnin herkissä kohdissa, mikä samalla vähentäisi merkittävästi Kahvimaan alueeseen kohdistuvia haittoja.

Jos Fingrid ei hyväksy tätä ratkaisua, kunta katsoo, että linjausta ei tule toteuttaa Siuntiossa lainkaan.

YVA selostuksessa maakaapelointi on suljettu pois yleisluonteisin perustein. Maakaapeloinnin poissulkeminen toteuttamisvaihtoehtona varsinkin ympäristön kannalta herkissä kohdissa ei ole hyväksyttävää. Uudenmaan ELY-keskuksen tulee edellyttää hakijalta maakaapeloinnin käytön paikkakohtaista tarkastelua ja perusteltua vertailua.

Sähköasemien sijoittelu

Siuntion kunnan näkemys on, että sähköasemat tulee sijoittaa teollisuusalueille tai olemassa olevien johtokäytävien yhteyteen.

Kunta vastustaa Kokkilan-Ängsholmin viljelymaille suunniteltua sähköasemaa, joka veisi merkittävän maa-alan ja aiheuttaisi maisema-, melu- ja valosaastehaittoja. Varaus (100 ha) on lisäksi ylimitoitettu; Fingridin mukaan todellinen tarve olisi 20-30 ha. Alueella on voimassa Länsi-Siuntion osayleiskaava, jossa sähköaseman suunnittelualueella on seuraavat yleiskaavamerkinnot: maa- ja metsätalousalue (MT-1), maa- ja metsätalousvaltainen alue (M-1 ja M-2) sekä erillispientalojen alue (A). Yleiskaavassa ei ole osoitettu paikkaa sähköasemalle, minkä vuoksi sen toteuttaminen vaatisi yleiskaavan muutoksen. Länsi-Siuntion osayleiskaava on tarkoitus päivittää. Kunnan kaavoitusohjelman mukaisesti päivitystyö alkaa alustavasti vuonna 2028 ja kestää muutaman vuoden.

Lisäksi Kopulan sähköaseman laajentamisen sijaan on etsittävä muita vaihtoehtoja. Kopulan sähköaseman laajentaminen ja uudet linjat aiheuttaisivat merkittäviä maisemahaittoja ja melu-/valosaasteongelmia maaseutuympeiristössä. Sähköaseman laajentaminen keskittäisi kriittistä infraa yhteen pisteeseen, mikä heikentää huoltovarmuuden resilienssiä. Lisäksi sähköasema-alue rajoittuu rakennetun kulttuurimaiseman arvokohteeseen sekä

Risubackajoen lehdon suojelualueeseen. Sähköaseman laajentamiselle tulee selvittää vaihtoehtoiset ratkaisut.

Vaikutukset ihmisiin ja elinoloihin

Hanke vaikuttaa prosentuaalisesti isoon osaan Siuntion asukkaista. Maisemalliset ja sosiaaliset vaikutukset koskevat merkittävää osaa Siuntion väestöstä. Jatkosuunnittelussa Siuntion osalta suunnitelmien vaikutukset yritystoimintaan tulee ottaa huomioon (ml. maatalousyrittäjät) ja yritysten kanssa käydään aktiivista vuoropuhelua koko prosessin ajan.

Reittiosuuksilla Siuntiossa (erityisesti Kopula-Inkoo itäinen vaihtoehto) on suuri kielteinen vaikutus maisemaan ja viihtyvyyteen Degerbyn ja Ingarskilan alueilla. Näkyvät pylvää (45-50 m) ja leveä johtoalue (62 m) aiheuttavat poikkeuksellisen laajoja maisemavaikutuksia.

Pohjois-Siuntio on merkittävä vakituisen ja loma-asumisen alue ja vesistöjen merkitys on suuri. Voimajohto heikentää molempien asumisen muotojen houkuttelevuutta sekä vaikuttaa nykyisten kiinteistöjen arvoon alentavasti. Vaikutus maankäyttöön näillä alueilla on merkittävä, erityisesti itäisessä vaihtoehdossa.

400 kV linjoihin liittyvät äänet (etenkin sateella ja sumussa) sekä muuntamo ja asemamelu voivat muodostaa yhtenäisiä meluvyöhykkeitä maaseutuympeiristössä. Vaikka raja arvot eivät kaikilta osin ylittyisi, pitkäaikaisen matalan tason melun vaikutukset viihtyvyyteen ja terveyteen tulee arvioida ja ehkäistä.

Kummatkin suunnitellut reitit heikentävät merkittävästi Siuntion kulttuuriympäristöjen maisemallista arvoa ja viihtyvyyttä. Lisäksi linjaukset aiheuttavat reittien vaikutusalueella oleville kiinteistöjen arvolle suuret kielteiset vaikutukset. Rakennustietojen lisäksi suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös myönnetty rakennusluvat.

YVA-selostuksen täydentämistarpeet

Siuntion kunta katsoo, että YVA-selostusta tulee täydentää ennen reittipäätöstä seuraavasti:

1. Kaavoitus ja maankäyttö: Päivitetään tiedot vireillä olevista asemakaavoista (mm. Trollskogen 1. vaihe), rakennusluvista ja kaavoitusohjelmasta; arvioidaan yhteisvaikutukset kunnan kehityskuvan kanssa.
2. Maisema- ja kulttuuriympäristö: Lisätään systemaattinen

maisemavaikutusten arviointi erityisesti valtakunnallisesti arvokkaissa kulttuurimaisemissa (Degerby, Pikkalanjoki, Suuri Rantatie) sekä Solamäen kallioalueella.

3. Luontovaikutukset: Täydennetään Natura-arviointi ja liito-oravan sekä muiden suojeltujen lajien elinympäristöselvitykset reittikohtaisesti; arvioidaan metsien pirstoutuminen ja hiilivarastojen menetykset.
4. Ihmisiin ja omaisuuteen kohdistuvat vaikutukset: Arvioidaan kiinteistöarvojen, vakituisen- ja loma-asumisen, yritystoiminnan (ml. maatalous) ja sosiaalisten vaikutusten kumulatiiviset vaikutukset sekä epävarmuuden vaikutus investointihalukkuuteen. Suunnitellun voimalinjan reitin vaikutusalueella on hevosalan yrityksiä, joissa erityisesti lapset ja nuoret harrastavat erilaisia hevoslajeja. Näitä sijaitsee mm. itäsen reitin länsipuolella sekä Kattilamäessä aivan Solamäen pohjoispäässä. Varovaisuusperiaatteen mukaan voimalinjan ei tulisi sijaita tällaisten kohteiden lähellä ja niillä voi olla vaikutuksia myös yrittämiseen.
5. Melu ja äänimaisema: Laaditaan meluselvitys (koronaäänet, muuntamot, asemat) ja esitetään vaikutusten ehkäisytoimet.
6. Teknis-taloudellinen vertailu: Esitetään vertailu, jossa tarkastellaan olemassa olevien käytävien hyödyntämistä, yhdistelmäpylväitä ja maakaapelointia herkillä kohdilla käyttövarmuus-, kustannus-, ilmasto- ja ympäristövaikutuksineen.
7. Virheelliset lähtötiedot: Poistetaan tai korjataan viittaukset luvittamattomiin hankkeisiin (esim. "Kahvimaan louhimohanke"), jotta arviointi perustuu voimassa olevaan maankäyttöön ja realistisiin oletuksiin.
8. Aineiston käytettävyys: Parannetaan aineiston koherenssia siten, että hankkeen vaikutuksista muodostuu yhtenäinen kokonaiskuva ja vaihtoehtojen vertailu on läpinäkyvä.

Yhteenveto

Siuntion kunta korostaa, että vaikka hanke on huoltovarmuuden ja sähkön saatavuuden kannalta tärkeä, nykyiset linjavaihtoehdot (sekä itäinen, läntinen sekä Kopulan pohjoispuolen linjaus Vihtiin Siuntion puolella) aiheuttavat pysyviä ja erittäin merkittäviä haittoja Siuntion kunnan kehittämismahdollisuuksille maankäytön ja kaavoituksen osalta.

Nyt ehdotetussa muodossa hankkeen haitat ovat pysyvät ja erittäin merkittävät myös maisemalle, luontoarvoille sekä Siuntion asukkaille ja heidän elinoloilleen. Siuntion kunta katsoo, että esitetyistä vaihtoehtoista itäinen vaihtoehto ei ole mahdollinen maankäyttöä merkittävästi rajoittavana, erityisesti kuntakeskuksen osalta.

Siuntion kohdalla Fingrid ei tuonut uusia reitti- tai sähköasemavaihtoehtoja arviointiohjelmavaiheen jälkeen, vaikka tarve oli ilmeinen. Fingridiltä tulee

edellyttää edellä mainittujen vaihtoehtojen ja teknisten ratkaisujen perusteellista selvittämistä ja esiin tuomista.

Siuntion kunta edellyttää, että:

- reittiä tarkastellaan ensisijaisesti olemassa olevien johtokäytävien yhteydessä (Kittfall-Kopula, Kopula-Nurmijärvi; Virkkala-Kopula-käytävän hyödyntäminen),
- Kokkila-Ängsholmin sähköasemalle etsitään vaihtoehtoinen sijoitus teollisuusalueelta tai johtokäytävän yhteydestä,
- Kopulan sähköaseman laajennukselle esitetään vaihtoehtoisia ratkaisuja hajauttamisen ja huoltovarmuuden turvaamiseksi,
- yhdistelmäpylväiden ja maakaapeloinnin toteuttamismahdollisuudet selvitetään paikkakohtaisesti herkillä alueilla,
- YVA-selostusta täydennetään edellä kuvatuilla osa-alueilla ennen reittipäätöstä.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Päätöshistoria

Kuntakehityslautakunta 2.12.2025 § 39

Valmistelija

Kuntakehitysjohtaja Jytta Poijärvi-Miikkulainen
Kaavasuunnittelija Veera Lehto
etunimi.sukunimi@siuntio.fi

Asian tausta:

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää Siuntion kunnalta lausuntoa Fingrid Oyj:n Hikiä-Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja Natura-arvioinnista. Lausunto tulee toimittaa viimeistään 31.12.2025.

Hankkeessa tarkastellaan uuden 2x400 kV:n voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA-menettely) tarkastellaan voimajohtoreittejä noin 229 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 125 km. Hankkeen toteutuessa Hikiä-Inkoo-voimajohto on noin 167 kilometriä pitkä. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa nykyinen voimajohtoalue levenee noin 27-41 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoaukea on noin 42 metriä ja voimajohtoalue noin 62 metriä leveä. Hanke sijoittuu Uudenmaan maakunnassa Inkoon, Siuntion, Lohjan, Vihdin, Nurmijärven ja Hyvinkään alueelle ja Kanta-

Hämeessä Riihimäen ja Hausjärven alueelle.

Voimajohtohankkeella varaudutaan tulevaisuuden sähkönsiirtotarpeiden merkittävään kasvuun Uudenmaan alueella. Voimajohtoyhteyden tavoitteena on mahdollistaa paremmat huolto- ja vikakeskeytykset ilman, että sähköjärjestelmän käyttövarmuus alenee merkittävästi. Uudella voimajohdolla varmistetaan ja ylläpidetään kantaverkon korkeaa käyttövarmuutta sähkönsiirron kasvaessa. Maakaapelivaihtoehtoa ei ole tutkittu tässä YVA-menettelyssä, koska sen käyttövarmuuteen ja ominaisuuksiin liittyy epävarmuuksia ja ympäristövaikutukset on arvioitu avojohtoa merkittävimmäksi.

Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta. Reittivaihtoehdot on kuvattu tarkemmin arviointiohjelmassa. Materiaalit löytyvät Fingrid Oyj:n 2x400 kV:n voimajohto välillä Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo

Siuntion osalta voimajohtohanke reitti kulkee seuraavilla osuuksilla:

Passanmäestä Siuntion Kopulan asemalle uusi voimajohto sijoittuu suurelta osin nykyisen 400 kilovoltin voimajohdon rinnalle, sen eteläpuolelle.

Voimajohtoreitti erkanee nykyisestä voimajohdosta neljässä kohdassa. Tällä osuudella tarkastellaan rinnalle sijoittuvaa maastokäytävää noin 14 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 20 kilometriä. Kahvimaan kohdalla on suunnittelualue, johtuen suunnitteilla olevasta maanottoalueesta ja voimajohdon tarkempi sijainti tällä osuudella tarkentuu jatkosuunnittelussa.

Välillä Kopula-Inkoo tarkastellaan kahta päävaihtoehtoa:

Kopulan asemalta Inkoon sähköasemalle saakka tarkastellaan kahta päävaihtoehtoa. Läntisempi vaihtoehto sijoittuu pääosin nykyisen 110 kilovoltin voimajohdon rinnalle, kiertäen Lohjan kautta. Täysin uutta maastokäytävää on hyvin vähän. Itäisempi vaihtoehto sijoittuu pääosin nykyisen 400 kilovoltin rinnalle, sen itä- tai eteläpuolelle. Uutta maastokäytävää on lähinnä Siuntion Karhujärven kiertävällä osuudella. Läntisessä vaihtoehdossa nykyisten rinnalle sijoittuvaa osuutta on noin 34 kilometriä ja uutta maastokäytävää on noin 11 kilometriä. Lisäksi nykyisen paikalle sijoittuva osuutta on noin 4 kilometriä. Itäisessä vaihtoehdossa nykyisten rinnalle sijoittuvaa osuutta on noin 31 kilometriä ja uutta maastokäytävää on noin 17 kilometriä.

YVA-selostusvaiheessa kyseisille osuuksille on tehty muutoksia YVA-ohjelmavaiheeseen verrattuna. Niistä suurin osa on pieniä, kymmenien metrien muutoksia. Reittiosuuden alavaihtoehtojen erkanemiskohdassa, Yövilässä itäistä

reittiosuutta on tarkistettu luontoarvojen huomioimiseksi sekä maisemavaikutusten välttämiseksi. Yövilän ja Nummijärven välillä reittiosuutta on puolestaan tarkistettu siten, että YVA-selostusvaiheen vaihtoehto sijoittuu noin 20 metriä YVA-ohjelmavaiheen vaihtoehdon läntiselle puolelle.

Reittiosuuden läntisellä vaihtoehdolla, Siuntion Nummijärven kohdalla, reittiosuutta on tarkistettu palautteen perusteella siten, että YVA-selostusvaiheessa reitti sijoittuu Nummijärven yli ja nykyisen voimajohdon rinnalle. Itäisellä päävaihtoehtoreitillä Siuntiossa Yövilän alueella tehtiin reittimuutos luontoarvojen ja maisemavaikutusten pienentämiseksi. Muutettu reitti sijoittuu maisemallisesti matalampaan kohtaan ja sijoittuu pois arvokkailta luontokohteilta.

Fingridin järjestämässä yleisötilaisuudessa 18.11.2025 Fingridin edustajat kertoivat, että tällä suunnitellulla Hikiä-Inkoo-linjalla Kopulan sähköasema on oleellinen ja määräävä tekijä, joten sen sijainti vaikuttaa koko reitin linjaukseen. Reittiä ei voitaisi siis tämän perusteella siirtää kulkemaan aiemmin Siuntion kunnan lausunnossa mainittua Inkoo-Framnäs-linjaa ja siitä eteenpäin olemassa olevien linjojen vierellä.

Kuntakehityslautakunnan lausunto

Vaikutukset Siuntion maankäyttöön ja kaavoitukseen:

Pohjois-Siuntio on merkittävä loma-asumisen alue ja vesistöjen merkitys on suuri. Voimajohto heikentää loma-asumisen houkuttelevuutta sekä vaikuttaa nykyisten loma-asuntojen arvoon. Vaikutus maankäyttöön näillä alueilla on merkittävä, erityisesti itäisessä vaihtoehdossa.

Itäinen vaihtoehto on suunniteltu kulkevan Sudenkaaren ja Trollskogenin asuinalueiden läpi, läheltä Siuntion keskustaa. Molemmat alueet ovat osa kuntakeskustan alueen laajentamista. **Trollskogenin ensimmäisen vaiheen asemakaavoitus on hyväksytyssä kaavoitusohjelmassa ja 1. vaiheen asemakaavan on arvioitu valmistuvan 2026.** Voimajohdon itäinen vaihtoehto vaikuttaisi huomattavasti esimerkiksi Sudenkaaren ja Trollskogenin alueiden maankäyttöön, kaavoitukseen sekä asuinalueen kehittämiseen ja tonttien myyntiin. **Siuntion osalta YVA-selostuksessa mainitaan, että "hankealueella ei sijaitse asemakaavoja (lukuun ottamatta kahta ranta-asemakaavaa) eikä tiedossa ole vireillä olevia asemakaavahankkeita". Edellä mainittu Trollskogenin 1. vaiheen eteneminen on Siuntion kaavoitusohjelmassa 2024-2026.**

Siuntion maankäytön kehityskuva 2040 ja sitä täydentävä kuntataloudellinen arviointi - dokumenteissa on määritelty Siuntion asemanseudun eli Siuntion Sydämen ja Sunnanvikin yritysalueen eli Siuntion Portin välinen alue yhdeksi Siuntion kasvuvyöhykkeeksi. Valtaosa asutuksesta on osoitettu asemanseudulle, jossa kasvava väestö tukee palveluiden ja kestävien kulkumuotojen toimintaedellytyksiä. Asemanseudun elinvoimaisuus ja vetovoimaisuus lisääntyvät toimintoja monipuolistamalla, ympäristön laatua ja viihtyisyyttä lisäämällä sekä taajamakuva parantamalla. Toiminnoiltaan sekoittunutta taajamarakennetta vahvistetaan erityisesti asemanseudulla ja Siuntion portin alueella, joiden rooli kasvaa kunnan kehittämisessä. Palvelut keskittyvät näille kahdelle alueelle sekä keskusraitin varrelle ja palvelukeskittymiin. Erityisesti itäinen voimajohtoreitti vaikuttaisi tähän yhdeksi tärkeimmäksi valittuun kasvuvyöhykkeeseen.

Kehityskuvassa on esitelty myös kylä/kulttuuritimanteja sekä virkistys/palvelutimanteja. Sekä läntinen että itäinen voimajohtolinja vaikuttaisivat näiden valittujen kohteiden kehittämiseen. Kestävä yhdyskuntarakenne turvaa osaltaan maiseman ja luonnon arvoja. Suunniteltu voimajohtoreitti vaikuttaa merkittävästi Siuntion kulttuurimaisemaan ja luontoon.

Edellä mainittujen lisäksi Siuntion osalta suunnittelussa tulisi kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin:

- Vaihtoehtojen löytäminen Kopulan sähköasemalle.
- Vaihtoehtojen löytäminen Siuntiota halkaiseville linjoille. Tämä ehdotus vaikuttaa kaikista kunnista eniten juuri Siuntioon ja Siuntion kunta toivoo, että esimerkiksi muiden kuntien datakeskushankkeet eivät määrittele reitin valintaa.
- Siuntion kunta huomauttaa, että pienillä kunnilla pitää olla yhtäläiset vaikutusmahdollisuudet kunnan maankäyttöön vaikuttaviin hankkeisiin, kuin suuremmilla kunnilla.
- Yhteisvaikutukset sähkölinjojen läheisyyteen liittyvien vihreän siirtymän voimahankkeiden (mm. aurinkovoima) ja muiden sähkönsiirtohankkeiden osalta tulee huomioida.
- Hanke vaikuttaa prosentuaalisesti isoon osaan Siuntion asukkaista. Maisemalliset ja sosiaaliset vaikutukset koskevat merkittävää osaa Siuntion väestöstä
- Siuntion kunta toivoo, että suunnitelmien vaikutukset yritystoimintaan otetaan huomioon (ml. maatalousyrittäjät) ja yritysten kanssa käydään aktiivista vuoropuhelua koko prosessin ajan
- Tämä hanke vaikuttaa eniten Siuntion kunnan alueelle. Vaikka Fingridin hankkeet ovat huoltovarmuuden ja sähkön saatavuuden kannalta erittäin tärkeitä, nämä linjavaihtoehdot tulevat vaikuttamaan pysyvästi negatiivisesti

kunnan kehittämismahdollisuuksiin maankäytön ja kaavoituksen osalta.
Samoin tämä hanke tulee vaikuttamaan pysyvästi prosentuaalisesti hyvin suureen osaan kunnan asutuksesta.

- Rakennustietojen lisäksi tulisi ottaa huomioon myös myönnetyt rakennusluvat

Mikäli esitetyille linjavaihtoehtoilta ei ole muita vaihtoehtoja Siuntion kunta pitää parempana vaihtoehtona **Läntistä päävaihtoehtoa (L)** .

Kuntakehitysjohtajan ehdotus

Kuntakehityslautakunta päättää antaa oheisen lausunnon Fingridin Hikiä-Inkoo YVA-selostuksesta ja valtuuttaa kuntakehitysjohtajan tarvittaessa muokkaamaan lausuntoa kommenttien pohjalta ja päättää viedä lopullisen lausunnon tiedoksi kunnanhallitukselle.

Päätös Ehdotuksen mukaan.

Tiedoksianto sähköisesti
Päivämäärä: 22.12.2025
Vastaanottajat: ELY-keskus

Muutoksenhaku

Kuntalain 136 §:n mukaan seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

SIU/685/11.01.00/2025

143 § Lausunto koskien Inkoo–Hikiä 2x400 kV voimalinjan YVA-selostusta

Julkinen

Valmistelija

*Vs. ympäristöpäällikkö Eveliina Helenius
Rakennusvalvontapäällikkö Patrick Köhler
etunimi.sukunimi@siuntio.fi*

Asian tausta:

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää Siuntion kunnalta lausuntoa Fingrid Oyj:n Hikiä-Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja Natura-arvioinnista.

Lausunto tulee toimittaa viimeistään 31.12.2025.

Hankkeessa tarkastellaan uuden 2x400 kV:n voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA-menettely) tarkastellaan voimajohtoreittejä noin 229 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 125 km. Hankkeen toteutuessa Hikiä-Inkoo-voimajohto on noin 167 kilometriä pitkä. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa nykyinen voimajohtoalue levenee noin 27-41 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoaukea on noin 42 metriä ja voimajohtoalue noin 62 metriä leveä. Hanke sijoittuu Uudenmaan maakunnassa Inkoon, Siuntion, Lohjan, Vihdin, Nurmijärven ja Hyvinkään alueelle ja Kanta-Hämeessä Riihimäen ja Hausjärven alueelle.

Voimajohtohankkeella varaudutaan tulevaisuuden sähkönsiirtotarpeiden merkittävään kasvuun Uudenmaan alueella. Voimajohtoyhteyden tavoitteena on mahdollistaa paremmat huolto- ja vikakeskeytykset ilman, että sähköjärjestelmän käyttövarmuus alenee merkittävästi. Uudella voimajohtolla varmistetaan ja ylläpidetään kantaverkon korkeaa käyttövarmuutta sähkönsiirron kasvaessa. Maakaapelivaihtoehtoa ei ole tutkittu tässä YVA-menettelyssä, koska sen käyttövarmuuteen ja ominaisuuksiin liittyy epävarmuuksia ja ympäristövaikutukset on arvioitu avojohtoa merkittävimäksi.

Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei

voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta. Reittivaihtoehdot on kuvattu tarkemmin arviointiohjelmassa. Materiaalit löytyvät Fingrid Oyj:n 2x400 kV:n voimajohto välillä Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo

Vs. ympäristöpäällikön ja rakennusvalvontapäällikön ehdotus

Siuntion ympäristö- ja rakennuslautakunta keskittyy lausunnossaan kunnan vastuulle kuuluviin ympäristönsuojelulainsäädännön ja paikallisten ympäristöolosuhteiden sekä astutukseen ja ihmisvaikutus näkökulmiin. Siuntion ympäristö- ja rakennuslautakunta lausuu voimalinjahankkeen YVA-selostuksesta täten seuraavasti:

Vaikutukset luontoarvoihin ja monimuotoisuuteen

Hankkeen merkittävimmät vaikutukset liittyvät estevaikutukseen ja elinympäristöjen muuttumiseen. Näitä aiheuttavat erityisesti uusille linjoille tarvittavat maa-alat, puuston raivaukset ja rakenteiden asentaminen. Koska nollavaihtoehto ei ole mahdollinen kantaverkon toimivuuden turvaamiseksi, vaikutukset luontoon on ehdottomasti minimoitava. Lisäksi on suositeltavaa harkita korvaavia tai kompensatiotoimia haittojen lieventämiseksi.

Ympäristönsuojeluviranomainen huomauttaa, että vaikutusarvioinnissa tarkasteltavat vaikutukset ovat monimuotoisia ja laajoja. YVA-menettelyssä on haasteena tunnistaa kaikki merkittävät vaikutukset, sillä osa ilmenee vasta pitkällä aikavälillä tai epäsuorasti. Lisäksi todetaan, että YVA-selostuksen päätason vaikutusluokat ovat yleisiä, mutta jokainen hanke vaatii yksityiskohtaista räätälöintiä sijainnin, laajuuden ja luonteen mukaan. Jos tarkennus jää puutteelliseksi, merkittäviä paikallisia vaikutuksia voi jäädä arvioimatta, kuten on nyt tunnistettu erityisesti Siuntiossa tapahtuneen.

Selostuksessa todetaan, että YVA-prosessissa keskitytään todennäköisesti merkittäviin vaikutuksiin, mikä voi johtaa vähemmän merkittävien mutta kumulatiivisesti tärkeiden vaikutusten aliarviointiin.

Kasvillisuus ja luontotyypit

Voimajohtohanke sijoittuu pääosin metsätalouskäytössä oleviin mustikkatyyppin tuoreisiin kangasmetsiin. Molemmilla reittivaihtoehdoilla esiintyy luonnontilaisen kaltaisia lehtoja erityisesti pohjoisosissa sekä kalliometsiä ja kuivempia kankaita etelässä. Alueella on runsaasti pieniä järviä, jokia ja puroja, ja luontotyypit ovat herkkiä muutoksille.

Läntinen vaihtoehto (Kopula-Inkoo) kulkee metsäalueilla ja osin olemassa olevan voimajohdon rinnalla. Merkittävimmät luontotyyppikohteet ovat havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (EN) sekä savimaiden purot ja pikkujoet (CR). Lisäksi reitillä on 3 erityisen tärkeää luontotyyppikohdetta (luokka 2), 3 monimuotoisuutta turvaavaa (luokka 3) ja 9 monimuotoisuutta tukevia kohteita (luokka 4).

Itäinen vaihtoehto (Kopula-Inkoo) kulkee pääosin peltoalueiden läpi ja ylittää pieniä jokia ja rantaniittyjä. Tällä reitillä on 5 lainsäädännöllä turvattua kohdetta (luokka 1), 2 erityisen tärkeää (luokka 2) ja 3 monimuotoisuutta tukevia kohteita (luokka 4).

Molemmilla vaihtoehdoilla esiintyy uhanalaisia ja silmälläpidettäviä luontotyyppisiä sekä luonnonsuojelulain, vesilain ja metsälain mukaisia kohteita. Luonnon monimuotoisuus on kokonaisuutena melko hyvä, mutta hankkeella arvioidaan olevan kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia.

Linnusto ja muu eläimistö

Voimajohdon vaikutukset linnustoon liittyvät pääasiassa elinympäristöjen muutoksiin rakentamisen aikana sekä ilmajohdon aiheuttamaan törmäysriskiin. Siuntiossa läntinen reittivaihtoehto sivuaa Myransin FINIBA- ja MAALI-alueita sekä potentiaalista huuhkajan reviiriä.

Eläimistön osalta läntiselle Kopula-Inkoo -vaihtoehdolle sijoittuu Snappertunan susireviiri ja suden pesintään soveltuvia metsäalueita. Hankkeen vaikutus sudelle arvioidaan vähäiseksi kielteiseksi.

Itäiselle vaihtoehdolle sijoittuu myös Snappertunan susireviiri ja siihen liittyviä pesäpaikkoja sisältäviä alueita. Liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä esiintyy, mutta varsinaisia elinympäristöjä ei todeta suunnittelualueella. Vaikutukset sudelle arvioidaan korkeintaan kohtalaisiksi kielteisiksi ja liito-oravalle vähäisiksi kielteisiksi.

Maisema ja rakennettu kulttuuriympäristö

Voimajohtohanke sijoittuu Siuntion ja Degerbyn viljelymaisemien alueelle, joka on valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. Tämä on ainoa valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, jota suunniteltu voimajohtoreitti halkoo tai sivuaa. Maisema-alue kuuluu eteläisten reittivaihtoehtojen vaikutusalueeseen.

Lisäksi reitit ylittävät Suuren Rantatien RKY-alueen Siuntiossa ja Inkoossa. Suuri

Rantatie on yksi Suomen merkittävimmistä historiallisista maantieyhteyksistä, ja sen säilyneet tieosuudet ilmentävät keskiaikaista tielinjausta.

Siuntion asemanseudun itäpuolella reitti sivuaa Sjundbyn kartanon RKY-aluetta noin 500 metrin etäisyydeltä. Sjundby on Suomen suurin keskiaikainen kartanolinna, joka on ollut asuinkäytössä 1500-luvulta lähtien ja edustaa poikkeuksellisen pitkää kulttuurihistoriallista jatkuvuutta.

Vaikutukset ihmisiin

Voimajohtohankkeen vaikutukset ihmisiin liittyvät pääasiassa maiseman muutoksiin ja elinkeinoihin. Läntisellä Kopula-Inkoo -vaihtoehdolla vaikutukset vaihtelevat vähäisistä suuriin kielteisiin. Maa- ja metsätalouteen kohdistuu kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia erityisesti peltoalueilla Tupalan ja Päivärinteen välillä.

Itäisellä vaihtoehdolla on vähäisiä kielteisiä vaikutuksia. Muutokset ihmisiin arvioitiin suureksi kielteiseksi osuuksilla (I_C-D_I) viiteen asuin- ja lomarakennuksiin arvioidun suuren maisemallisen vaikutuksen takia.

Pintavedet

Voimajohtohanke ylittää useita virtavesiä ja lampia molemmilla reittivaihtoehdoilla. Läntisellä Kopula-Inkoo -vaihtoehdolla virtavesiyhteyksiä on mm. Kalliojärvellä, Tupalabäckenin ja Myrånbackenin puroilla sekä Kirkkojoella ja Lempänsån-joella, jotka kuuluvat Siuntionjoen Natura-alueeseen. Lisäksi reitti ylittää Kivikoskiån ja Norrbybäckenin purot sekä nimettömän lammen.

Itäisellä vaihtoehdolla reitti sivuaa Kalliojärveä ja ylittää mm. Risupakanjoen, Palojoen (taimenesiintymä), Harvsån, Skvallerbäckenin, Sjundbyån-joen (osa Natura-aluetta), Billskogbäckenin sekä Ingarskilanjoen, jossa esiintyy taimenta. Lisäksi reitti sivuaa useita pieniä lampia ja kosteikkoja, joiden herkyys arvioidaan varovaisuusperiaatteen mukaisesti suureksi.

Lisäksi Siuntion ympäristö- ja rakennuslautakunta lausuu seuraavaa:

Reittivaihtoehtojen vertailu

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan voimajohtolinjauksissa tulee ensisijaisesti hyödyntää olemassa olevia johtokäytäviä. Tämän perusteella voidaan todeta, että läntinen reittivaihtoehto välillä Kopula-Inkoo on Siuntion osuudella parempi vaihtoehto. Maiseman kannalta läntinen reitti on myös

edullisempi, koska se hyödyntää olemassa olevia johtokäytäviä. Itäinen vaihtoehto voi aiheuttaa suurempia maisemavaikutuksia avoimessa maatalousmaisemassa, jossa pylväät ja johtoaukeat korostuvat. Lisäksi Itäinen reitti estää kuntakeskustan kehittymisen itään päin. Jo kaavoitettuja rakennuspaikkoja joudutaan enemmän muuttamaan. Itäisellä reitillä on myös rakennus, joka joutuu johtolinjan välittömään läheisyyteen, ja näin sen kohtaloksi saattaa jäädä purkaminen. Todetaan, että hankkeessa tulee edelleen pyrkiä löytämään linjausvaihtoehtoja ja toteutuskeinoja, jotka aiheuttavat mahdollisimman vähän haittaa ympäristölle, asukkaille ja maanomistajille. Ympäristö- ja rakennuslautakunta esittääkin edelleen samaa vaatimusta kunnan kanssa, eli hankkeen jatkosuunnittelussa tulee löytää vaihtoehtoja Siuntiota halkaiseville linjoille.

Sähköasema

Varausalue sijoittuu osittain valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema alueelle. Sähköaseman sijoittaminen keskelle tehokasta maatalousmaata ei tue kestävästä kehitystä, eikä YVA-selostuksessa on riittävästi huomioitu tämän maisemallinen vaikutus.

Mikäli uusi sähköasema toteutuu, niin lähiympäristössä asuville saattaa maisemakuva muuttua teollisuusmaiseksi, ja aiheuttaa täten negatiivisen vaikutuksen kulttuuriympäristöön ja rakennusperintökohteiden maisemallisiin arvoihin.

Sähköasema tulisi pyrkiä sijoittaa muun teollisen toiminnan läheisyyteen, esimerkiksi Lohjan datakeskuksen läheisyyteen. Datakeskusalue ei ole huomioitu YVA-selostuksessa siltä osin, että olisiko mahdollista sijoittaa sähköaseman sen läheisyyteen.

Sähköaseman varausalueen koko on 100 ha, arvioiden perusteella sähköaseman todellinen tilatarve on noin 20-30 ha. Varaus vaikuttaa ylimitoitetulta ja sähköaseman sijainti ja toteutus tulee tarkentaa riittävän ajoissa, jotta sijoittaminen muualle olisi mahdollista. Sähköaseman olisi mahdollista sijoittaa valtakunnallisen arvokkaan maisema alueesta enemmän itään päin metsikköön, ja maakaapelilla yhdistää itä-länsi suunnassa kulkeva 110 kV linjan, verrattuna että rakennetaan "risteysalueelle" merkittävästi maiseman muuttavan sähköaseman.

Herää myös kysymys siitä, miksi länsireitillä on sähköaseman varaus, mutta itäisellä reitillä ei. Itäisen reitin varrella ei ole merkittäviä sähköasemia, mutta useat risteyskohdat.

Sähköaseman (Virkkala 2) vaikutukset maisemakuvaan ei ole esitetty selostuksessa. Alue puuttuu kokonaan maisema-analyysistä.

Vaikutukset kaavoitukseen, rakennusoikeuteen sekä muuhun ympäristöön:

Mastojen korkeus (62 m) aiheuttaa laajemman maisemavaikutuksen kuin YVA-selostuksessa arvioidaan. Vaikutukset eivät ole vain paikallisia, vaan laajempia ja pysyviä.

Kahvimaan ja Kopulan aseman länsipuolella uusi käytävä vaikuttaa merkittävästi jo rakennettuun ja suunniteltuun ympäristöön. Reitti kulkee usean omakotitalon ja loma-asunnon läheisyydessä. Osa joutuu suoja-alueelle, ja 32 jää kahden käytävän väliin koko läntisen reitin osuudella.

Osayleiskaavoissa osoitettuja kymmenen uusia ja käyttämättömiä rakennuspaikkoja joutaa uuden voimajohtokäytävän päälle tai tämä välittömään läheisyyteen. Kaksi näistä sijaitsee läntisen reitin osuudella. Rakennuspaikat tulee huomioida ja osoittaa uudelleen saman kiinteistönomistajan muuhun alueeseen, jotta kiinteistönomistajat eivät joudu epäreiluun asetelmaan. Näiden ratkaiseminen johtaa korvausvelvollisuuden harkintaan.

YVA-selostus ottaa vain vähän kantaa hankkeen vaikutuksiin kaavoitukseen, arvioimalla että voimajohtolinjauksesta ei aiheudu merkittävää haittaa kuntakaavoitukseen, lukuun ottamatta osuuksia, joissa voimajohtolinjaus rajoittaa rakentamista asumiseen tai loma-asumiseen varatuilla alueilla, nämäkin vaikutukset ovat arvioitu olevan vähäisiä.

Itäreitti haittaa kuntakeskuksen kehittämistä ja estää suunniteltua kasvua. Läntinen reitti ylittää kaksi ranta-asemakaava aluetta (Järvimaa rantakaava, Kalliojärvi rantakaava). Kaavojen toteuttamisen estäminen tulee välttää. Arvioitavissa olevat reitit ovat haitaksi näille kaavoille.

Uusi voimajohtokäytävä Kahvimaalla ennen Kopulan sähköasemaa haittaa kaavoitusta ja alueen kehitystä, kun monet rakennuspaikat jäävät kahden käytävän väliin. Uusi käytävä halkaisee kaavaa nähden haitallisesti Kahvimaan alueen kehittämistä.

Vaikka käytävän leveys tulee leveäksi, tulee voimajohdot sijoittaa vierekkäin, ettei alueita jaeta kahteen, tai niin ettei rakennuspaikkoja jää johtokäytävien väliin.

Voimajohtoreittien rakentaminen tulee tehdä suunnitellusti, välttämällä ylimääräinen häiritseminen luontoon ja muuhun toimintaan. Varsinkin

peltoalueilla tulee rakentaa mahdollisimman tehokkaasti, ettei muu toiminta keskeydy.

Yhteisvaikutuksissa ei huomioida Siuntiossa tapahtuvia hankkeita, kuten esimerkiksi Tupalan ja Bäcksin aurinkovoimalahankkeet.

Lopuksi

Voimajohtohankkeen vaikutusten arvioinnin perusteella on selvää, että hanke kohdistuu useisiin arvokkaisiin luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristökohteisiin sekä ihmisten elinympäristöön. Molemmilla reittivaihtoehdoilla esiintyy uhanalaisia luontotyyppejä, Natura-alueita, arvokkaita vesistöjä sekä valtakunnallisesti merkittäviä maisema- ja kulttuurikohteita. Lisäksi vaikutukset ihmisiin ja elinkeinoihin ovat paikoin merkittäviä.

Lautakunta haluaa tuoda esille, että Hikiä-Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanke aiheuttaa erittäin merkittäviä ja pysyviä haittoja Siuntion maankäytölle, kaavoitukselle, maisemalle, luontoarvoille ja asukkaille. Uusi 2x400 kV -linja on huomattavasti suurempi kuin nykyinen 400 kV johto. Mastojen korkeus nousee 50-60 metriin, kun nykyiset mastot ovat alle 30 metriä. Nykyisen linjan tekninen ikä on 60-80 vuotta. On perusteltua arvioida, tulisiko nykyinen linja samassa yhteydessä uudistaa ja yhdistää uuteen ratkaisuun.

Näiden seikkojen vuoksi ympäristönsuojeluviranomainen korostaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa on erityisen tärkeää huolehtia riittävästä haitallisten vaikutusten ehkäisy- ja lieventämistoimenpiteistä. Toimenpiteiden tulee kattaa sekä luontoarvojen turvaaminen että maisema-, kulttuuri- ja ihmisiin kohdistuvien vaikutusten minimointi. Erityistä huomiota on kiinnitettävä Natura-alueisiin, uhanalaisiin luontotyypeihin, arvokkaisiin vesistöihin sekä liito-oravan ja muun eläimistön elinympäristöihin.

Lisäksi viranomainen painottaa, että nykyinen luontoselvitys on kokonaisuutena suppea ja edellyttää täydennystä, erityisesti Pohjois-Siuntion alueella, jossa luontotietoa on niukasti aiempien selvitysten puuttuessa.

Tässä lausunnossa esitettyjen huomioiden perusteella hankkeen jatkosuunnittelussa tulee löytää vaihtoehtoja Siuntiota halkaiseville linjoille. Jos tämä ei kattavien tarkastelujen pohjalta ole mahdollista, hankkeen jatkosuunnittelussa tulee painottaa läntisen reitin toteuttamista, sähköaseman sijoittamista teollisen toiminnan yhteyteen tai kauemmas arvokkaasta maisema-alueesta, sekä maisemavaikutusten ja kaavoitusvaikutusten tarkempaa arviointia.

Hanke tulee kokonaisuudessaan arvioida tarkemmin Siuntion osalta. Arvioinnissa

on lähinnä yleisellä tasolla huomioitu tärkeimmät seikat, ja näitä tulee tarkemmin arvioida jatkosuunnittelussa. Lisäksi Siuntion ympäristö- ja rakennuslautakunta yhtyy YVA-selostuksen täydentämistarpeista kunnan lausumaan.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Käsittely

Puheenjohtaja Karell ilmoitti olevansa asiassa esteellinen intressijääviyden perusteella ja poistui kokouksesta klo 18.31.
Varapuheenjohtaja Söderlund otti hoitaakseen puheenjohtajan tehtävän loppu kokouksen ajaksi.

Varajäsen Hatanpää esitti kahta lisäystä Kasvillisuus ja luontotyytit -otsikon alle:

Virke "Alueella on runsaasti pieniä järviä, jokia ja puroja, ja luontotyytit ovat herkkiä muutoksille."
muutetaan muotoon: "Alueella on runsaasti pieniä järviä, jokia ja puroja sekä myös suoalueita, joiden luontotyytit ovat herkkiä muutoksille."

Virke "Molemmilla vaihtoehdoilla esiintyy uhanalaisia ja silmälläpidettäviä luontotyyttejä sekä luonnonsuojelulain, vesilain ja metsälain mukaisia kohteita."
muutetaan muotoon: "Molemmilla vaihtoehdoilla sekä Kahvimaalla Kopulan pohjoispuolelta koilliseen merkityllä reitillä esiintyy uhanalaisia ja silmälläpidettäviä luontotyyttejä sekä luonnonsuojelulain, vesilain ja metsälain mukaisia kohteita sekä direktiivilajeja."

Varajäsen Östberg kannatti ehdotusta. Puheenjohtaja Söderlund tiedusteli ehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Varajäsen Hatanpää esitti, että Linnusto ja muu eläimistö -otsikon alle lisätään virke: "Läntinen linjaus halkoo myös linnustoltaan merkittävän Lakiasuon ja Kurjen suursuon luonnonsuojelualuekokonaisuuden (MAALI)."

Jäsen Böckerman ja varajäsen Östberg kannattivat ehdotusta. Puheenjohtaja Söderlund tiedusteli ehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Varajäsen Hatanpää esitti, että Linnusto ja muu eläimistö -otsikon alle lisätään virkkeet: "Kahvimaalla Kopulan pohjoispuolelta koilliseen on Solamäelle kartoitettu liito-oravalle ja lepakoille soveltuvaa elinympäristöä sekä erittäin uhanalaiset huuhkaja ja hömötiainen sekä teeri. Uhanalaisten metsätiaisten tutkitut reviiriyhteydet pinta-alaa kohden ovat täällä huomattavan korkeita."

Jäsen Böckerman ja varajäsen Östberg kannattivat ehdotusta. Puheenjohtaja Söderlund tiedusteli ehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Varajäsen Hatanpää ehdotti, että Maisema ja rakennettu kulttuuriympäristö -otsikon alle lisätään virke: "Maisema-alue kuuluu niin läntisen kuin itäisten reittivaihtoehtojen vaikutusalueeseen."

Jäsen Böckerman ja varajäsen Östberg kannattivat ehdotusta. Puheenjohtaja Söderlund tiedusteli ehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Varajäsen Hatanpää ehdotti, että Maisema ja rakennettu kulttuuriympäristö -otsikon alle lisätään virkkeet: "Kahvimaalla Kopulan pohjoispuolelta koilliseen lähteävällä reitillä maisemavaikutus on suuri ja laaja voimalinjan reitin kulkiessa Siuntion korkeimpiin kallioalueisiin kuuluvalla Solamäellä, jota ympäröi asutus." ja "Maisemavaikutukset Siuntion reiteillä arvioitu YVA-selostuksessa merkittävyydeltään enintään kohtalaisen kielteiseksi, mutta osin myös suureksi kielteiseksi."

Jäsen Böckerman ja varajäsen Östberg kannattivat ehdotusta. Puheenjohtaja Söderlund tiedusteli ehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Varajäsen Hatanpää ehdotti, että Vaikutukset ihmisiin -otsikon alle lisätään virke: "Ihmisiin suuret kielteiset vaikutukset kohdistuvat Kahvimaan pohjoispuolelle, missä sijoittuu eniten asutusta vaikutusalueelle."

Jäsen Böckerman ja varajäsen Östberg kannattivat ehdotusta. Puheenjohtaja Söderlund tiedusteli ehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Varajäsen Hatanpää ehdotti, että Pintavedet -otsikon alle lisätään virke: "Kahvimaan Solamäelle merkitty linja/suunnittelualue ylittää merkittävän virtauspaikan, noron ja soistuneen alueen, joilla on merkitystä ympäristön vesiin ja ovat erityisen herkkiä, koska ne sijaitsevat kallioylängöllä, missä syntyy kalliopohjavesiä ja jossa on lähde sekä lähteikköjä".

Jäsen Böckerman ja varajäsen Östberg kannattivat ehdotusta. Puheenjohtaja Söderlund tiedusteli ehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Varajäsen Hatanpää ehdotti Vaikutukset kaavoitukseen, rakennusoikeuteen sekä muuhun ympäristöön -otsikon alle seuraavia muutoksia:

- Virke: "Kahvimaan ja Kopulan aseman länsipuolella uusi käytävä vaikuttaa merkittävästi jo rakennettuun ja suunniteltuun ympäristöön." muutetaan muotoon: "Läntisen vaihtoehdon ja Kahvimaan Kopulan aseman pohjoispuolelta koilliseen suuntaavat uudet käytävät vaikuttavat merkittävästi jo rakennettuun ja suunniteltuun ympäristöön."

Ehdotus ei saanut kannatusta.

Esittelijä Helenius ehdotti edellistä kohtaa kuulumaan seuraavasti: "Pohjois-Siuntion uudet käytävät vaikuttavat merkittävästi jo rakennettuun ja suunniteltuun ympäristöön."

Puheenjohtaja Söderlund tiedusteli ehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Varajäsen Hatanpää ehdotti, että Vaikutukset kaavoitukseen, rakennusoikeuteen sekä muuhun ympäristöön -otsikon alla virke: "Uusi voimajohtokäytävä Kahvimaalla ennen Kopulan sähköasemaa haittaa kaavoitusta ja alueen kehitystä, kun monet rakennuspaikat jäävät kahden käytävän väliin." muutetaan muotoon: "Uusi voimajohtokäytävä Kahvimaalla Kopulan sähköaseman pohjoispuolelta koilliseen Vihdin rajalle haittaa kaavoitusta ja alueen kehitystä, kun monet rakennuspaikat jäävät kahden käytävän väliin."

Ehdotus ei saanut kannatusta.

Varajäsen Hatanpää ehdotti, että Vaikutukset kaavoitukseen, rakennusoikeuteen sekä muuhun ympäristöön -otsikon alle lisätään virke: "Yhteisvaikutuksia ei myöskään ole arvioitu alueilla, missä on jo entuudestaan useampia suurjännitelinjoja."

Ehdotus ei saanut kannatusta.

Esittelijä Helenius ehdotti, että edellisen kohdan virkkeen loppuun lisätään: "...eikä useampia suurjännitelinjoja."

Puheenjohtaja Söderlund tiedusteli ehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Varajäsen Hatanpää ehdotti, että Lopuksi -otsikon alle virkkeestä "Lisäksi

viranomainen painottaa, että nykyinen luontoselvitys on kokonaisuutena suppea ja edellyttää täydennystä, erityisesti Pohjois-Siuntion alueella, jossa luontotietoa on niukasti aiempien selvitysten puuttuessa." poistetaan "aiempien selvitysten puuttuessa".

Puheenjohtaja Söderlund tiedusteli ehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Varajäsen Hatanpää ehdotti, että Lopuksi -otsikon alle lisätään virke: "Reittiä tulee tarkastella ensisijaisesti olemassa olevien johtokäytävien yhteydessä hyödyntäen Kittfall-Kopula, Kopula-Nurmijärvi, Virkkala-Kopula-käytävää".

Ehdotus ei saanut kannatusta.

Varajäsen Östberg ehdotti lisäystä: "Ensimmäinen maininta Siuntiosta historian kirjoissa on Ängsholman kartano vuonna 1382 Lohjan kirkolle tekemä lahjoitus. Kartano on toiminut maatalouskäytössä 1300-luvulta lähtien."

Puheenjohtaja Söderlund tiedusteli ehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Varajäsen Östberg ehdotti muutosta Päivärinteen muuttamisesta Kokkilaksi.

Puheenjohtaja Söderlund tiedusteli ehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Varajäsen Östberg ehdotti Sähköasema-otsikon alle lisäystä: "Yksittäisten tilojen taloudelliset toimintaedellytykset heikkenevät huomattavasti."

Puheenjohtaja Söderlund tiedusteli ehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Varajäsen Östberg ehdotti, että Sähköasema-otsikon alla olevasta virkkeestä "Sähköasema tulisi pyrkiä sijoittaa muun teollisuuden toiminnan läheisyyteen." poistetaan pyrkiä-sana.

Puheenjohtaja Söderlund tiedusteli ehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Varajäsen Östberg ehdotti, että Sähköasema-otsikon alle lisätään virke: "Kulttuurihistoriallinen kartanoympäristö tuhoutuu suunnitellun muuntaja-aseman sijoittamisen vuoksi."

Puheenjohtaja Söderlund tiedusteli ehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Muutettu ehdotus

Siuntion ympäristö- ja rakennuslautakunta keskittyy lausunnossaan kunnan vastuulle kuuluviin ympäristönsuojelulainsäädännön ja paikallisten ympäristöolosuhteiden sekä astutukseen ja ihmisvaikutus näkökulmiin. Siuntion ympäristö- ja rakennuslautakunta lausuu voimalinjahankkeen YVA-selostuksesta täten seuraavasti:

Vaikutukset luontoarvoihin ja monimuotoisuuteen

Hankkeen merkittävimmät vaikutukset liittyvät estevaikutukseen ja elinympäristöjen muuttumiseen. Näitä aiheuttavat erityisesti uusille linjoille tarvittavat maa-alat, puuston raivaukset ja rakenteiden asentaminen. Koska nollavaihtoehto ei ole mahdollinen kantaverkon toimivuuden turvaamiseksi, vaikutukset luontoon on ehdottomasti minimoitava. Lisäksi on suositeltavaa harkita korvaavia tai kompensatiotoimia haittojen lieventämiseksi.

Ympäristönsuojeluviranomainen huomauttaa, että vaikutusarvioinnissa tarkasteltavat vaikutukset ovat monimuotoisia ja laajoja. YVA-menettelyssä on haasteena tunnistaa kaikki merkittävät vaikutukset, sillä osa ilmenee vasta pitkällä aikavälillä tai epäsuorasti. Lisäksi todetaan, että YVA-selostuksen päätason vaikutusluokat ovat yleisiä, mutta jokainen hanke vaatii yksityiskohtaista räätälöintiä sijainnin, laajuuden ja luonteen mukaan. Jos tarkennus jää puutteelliseksi, merkittäviä paikallisia vaikutuksia voi jäädä arvioimatta, kuten on nyt tunnistettu erityisesti Siuntiossa tapahtuneen.

Selostuksessa todetaan, että YVA-prosessissa keskitytään todennäköisesti merkittäviin vaikutuksiin, mikä voi johtaa vähemmän merkittävien mutta kumulatiivisesti tärkeiden vaikutusten aliarviointiin.

Kasvillisuus ja luontotyypit

Voimajohtohanke sijoittuu pääosin metsätalouskäytössä oleviin mustikkatyyppin tuoreisiin kangasmetsiin. Molemmilla reittivaihtoehdoilla esiintyy luonnontilaisen kaltaisia lehtoja erityisesti pohjoisosissa sekä kalliometsiä ja kuivempia kankaita etelässä. Alueella on runsaasti pieniä järviä, jokia ja puroja sekä myös suojelualueita, joiden luontotyypit ovat herkkiä muutoksille.

Läntinen vaihtoehto (Kopula-Inkoo) kulkee metsäalueilla ja osin olemassa olevan

voimajohdon rinnalla. Merkittävimmät luontotyyppikohteet ovat havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (EN) sekä savimaiden purot ja pikkujoet (CR). Lisäksi reitillä on 3 erityisen tärkeää luontotyyppikohdetta (luokka 2), 3 monimuotoisuutta turvaavaa (luokka 3) ja 9 monimuotoisuutta tukevia kohteita (luokka 4).

Itäinen vaihtoehto (Kopula-Inkoo) kulkee pääosin peltoalueiden läpi ja ylittää pieniä jokia ja rantaniittyjä. Tällä reitillä on 5 lainsäädännöllä turvattua kohdetta (luokka 1), 2 erityisen tärkeää (luokka 2) ja 3 monimuotoisuutta tukevia kohteita (luokka 4).

Molemmilla vaihtoehdoilla sekä Kahvimaalla Kopulan pohjoispuolelta koilliseen merkityllä reitillä esiintyy uhanalaisia ja silmälläpidettäviä luontotyypejä sekä luonnonsuojelulain, vesilain ja metsälain mukaisia kohteita sekä direktiivilajeja. Luonnon monimuotoisuus on kokonaisuutena melko hyvä, mutta hankkeella arvioidaan olevan kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia.

Linnusto ja muu eläimistö

Voimajohdon vaikutukset linnustoon liittyvät pääasiassa elinympäristöjen muutoksiin rakentamisen aikana sekä ilmajohdon aiheuttamaan törmäysriskiin. Siuntiossa läntinen reittivaihtoehto sivuaa Myransin FINIBA- ja MAALI-alueita sekä potentiaalista huuhkajan reviiriä.

Eläimistön osalta läntiselle Kopula-Inkoo -vaihtoehdolle sijoittuu Snappertunan susireviiri ja suden pesintään soveltuvia metsäalueita. Hankkeen vaikutus sudelle arvioidaan vähäiseksi kielteiseksi. Läntinen vaihtoehto halkoo myös linnustoltaan merkittävän Lakisuon ja Kurjen suursuon luonnonsuojelualuekokonaisuuden (MAALI).

Itäiselle vaihtoehdolle sijoittuu myös Snappertunan susireviiri ja siihen liittyviä pesäpaikkoja sisältäviä alueita. Liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä esiintyy, mutta varsinaisia elinympäristöjä ei todeta suunnittelualueella. Vaikutukset sudelle arvioidaan korkeintaan kohtalaisiksi kielteisiksi ja liito-oravalle vähäisiksi kielteisiksi.

Kahvimaalla Kopulan pohjoispuolelta koilliseen on Solamäellä kartoitettu liito-oravalle ja lepakoille soveltuvaa elinympäristöä sekä erittäin uhanalaiset huuhkaja ja hömötiainen sekä teeri. Uhanalaisten metsätiaisten tutkitut reviiriyttydet pinta-alaa kohden ovat täällä huomattavan korkeita.

Maisema ja rakennettu kulttuuriympäristö

Voimajohtohanke sijoittuu Siuntion ja Degerbyn viljelymaisemien alueelle, joka on

valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. Tämä on ainoa valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, jota suunniteltu voimajohtoreitti halkoo tai sivuaa. Maisema-alue kuuluu niin läntisen kuin itäisen reittivaihtoehtojen vaikutusalueeseen.

Lisäksi reitit ylittävät Suuren Rantatien RKY-alueen Siuntiossa ja Inkoossa. Suuri Rantatie on yksi Suomen merkittävimmistä historiallisista maantieyhteyksistä, ja sen säilyneet tieosuudet ilmentävät keskiaikaista tielinjausta.

Siuntion asemanseudun itäpuolella reitti sivuaa Sjundbyn kartanon RKY-aluetta noin 500 metrin etäisyydeltä. Sjundby on Suomen suurin keskiaikainen kartanolinna, joka on ollut asuinkäytössä 1500-luvulta lähtien ja edustaa poikkeuksellisen pitkää kulttuurihistoriallista jatkuvuutta. Ensimmäinen maininta Siuntiossa historian kirjoissa on Ängsholman kartano vuonna 1382 Lohjan kirkolle tekemä lahjoitus. Kartano on toiminut maatalouskäytössä 1300-luvulta lähtien. Kahvimaalla Kopulan pohjoispuolelta koilliseen lähtevällä reitillä maisemavaikutus on suuri ja laaja voimalinjan reitin kulkiessa Siuntion korkeimpiin kallioalueisiin kuuluvalla Solamäellä, jota ympäröi asutus. Maisemavaikutukset Siuntion reiteillä arvioitu YVA-selostuksessa merkittävyydeltään enintään kohtalaisen kielteiseksi, mutta osin myös suureksi kielteiseksi.

Vaikutukset ihmisiin

Voimajohtohankkeen vaikutukset ihmisiin liittyvät pääasiassa maiseman muutoksiin ja elinkeinoihin. Läntisellä Kopula-Inkoo -vaihtoehdolla vaikutukset vaihtelevat vähäisistä suuriin kielteisiin. Maa- ja metsätalouteen kohdistuu kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia erityisesti peltoalueilla Tupalan ja Kokkilan välillä.

Itäisellä vaihtoehdolla on vähäisiä kielteisiä vaikutuksia. Muutokset ihmisiin arvioitiin suureksi kielteiseksi osuuksilla (I_C-D_I) viiteen asuin- ja lomarakennuksiin arvioidun suuren maisemallisen vaikutuksen takia. Ihmisiin suuret kielteiset vaikutukset kohdistuvat Kahvimaan pohjoispuolelle, missä sijoittuu eniten asutusta vaikutusalueelle.

Pintavedet

Voimajohtohanke ylittää useita virtavesiä ja lampia molemmilla reittivaihtoehdoilla. Läntisellä Kopula-Inkoo -vaihtoehdolla virtavesiyhteyksiä on mm. Kalliojärvellä, Tupalabäckenin ja Myrånbackenin puroilla sekä Kirkkojoella ja Lempänsän-joella, jotka kuuluvat Siuntionjoen Natura-alueeseen. Lisäksi reitti

ylittää Kivikoskiän ja Norrbybäckenin purot sekä nimettömän lammen.

Itäisellä vaihtoehdolla reitti sivuaa Kalliojärveä ja ylittää mm. Risupakanjoen, Palojoen (taimenesiintymä), Harvsån, Skvallerbäckenin, Sjundbyån-joen (osa Natura-alueita), Billskogbäckenin sekä Ingarskilanjoen, jossa esiintyy taimenta. Lisäksi reitti sivuaa useita pieniä lampia ja kosteikkoja, joiden herkkyys arvioidaan varovaisuusperiaatteen mukaisesti suureksi.

Kahvimaan Solamäelle merkitty linja/suunnittelualue ylittää merkittävän virtauspaikan, noron ja soistuneen alueen, joilla on merkitystä ympäristön vesiin ja ovat erityisen herkkiä, koska ne sijaitsevat kallioylängöllä, missä syntyy kalliopohjavesiä ja, jossa on lähde sekä lähteikköjä.

Lisäksi Siuntion ympäristö- ja rakennuslautakunta lausuu seuraavaa:

Reittivaihtoehtojen vertailu

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan voimajohtolinjauksissa tulee ensisijaisesti hyödyntää olemassa olevia johtokäytäviä. Tämän perusteella voidaan todeta, että läntinen reittivaihtoehto välillä Kopula-Inkoo on Siuntion osuudella parempi vaihtoehto. Maiseman kannalta läntinen reitti on myös edullisempi, koska se hyödyntää olemassa olevia johtokäytäviä. Itäinen vaihtoehto voi aiheuttaa suurempia maisemavaikutuksia avoimessa maatalousmaisemassa, jossa pylväät ja johtoukeat korostuvat. Lisäksi Itäinen reitti estää kuntakeskustan kehittymisen itään päin. Jo kaavoitettuja rakennuspaikkoja joudutaan enemmän muuttamaan. Itäisellä reitillä on myös rakennus, joka joutuu johtolinjan välittömään läheisyyteen, ja näin sen kohtaloksi saattaa jäädä purkaminen. Todetaan, että hankkeessa tulee edelleen pyrkiä löytämään linjausvaihtoehtoja ja toteutuskeinoja, jotka aiheuttavat mahdollisimman vähän haittaa ympäristölle, asukkaille ja maanomistajille. Ympäristö- ja rakennuslautakunta esittääkin edelleen samaa vaatimusta kunnan kanssa, eli hankkeen jatkosuunnittelussa tulee löytää vaihtoehtoja Siuntiota halkaiseville linjoille.

Sähköasema

Varausalue sijoittuu osittain valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema alueelle. Sähköaseman sijoittaminen keskelle tehokasta maatalousmaata ei tue kestävästä kehitystä, eikä YVA-selostuksessa on riittävästi huomioitu tämän maisemallinen vaikutus. Lisäksi yksittäisten tilojen taloudelliset toimintaedellytykset heikkenevät huomattavasti.

Mikäli uusi sähköasema toteutuu, niin lähiympäristössä asuville saattaa

maisemankuva muuttua teollisuusmaiseksi, ja aiheuttaa täten negatiivisen vaikutuksen kulttuuriympäristöön ja rakennusperintökohteiden maisemallisiin arvoihin. Kulttuurihistoriallinen kartanoympäristö tuhoutuu suunnitellun muuntaja-aseman sijoittamisen vuoksi.

Sähköasema tulisi sijoittaa muun teollisen toiminnan läheisyyteen, esimerkiksi Lohjan datakeskuksen läheisyyteen. Datakeskusalue ei ole huomioitu YVA-selostuksessa siltä osin, että olisiko mahdollista sijoittaa sähköaseman sen läheisyyteen.

Sähköaseman varausalueen koko on 100 ha, arvioiden perusteella sähköaseman todellinen tilatarve on noin 20-30 ha. Varaus vaikuttaa ylimitoitetulta ja sähköaseman sijainti ja toteutus tulee tarkentaa riittävän ajoissa, jotta sijoittaminen muualle olisi mahdollista. Sähköaseman olisi mahdollista sijoittaa valtakunnallisen arvokkaan maisema alueesta enemmän itään päin metsikköön, ja maakaapelilla yhdistää itä-länsi suunnassa kulkeva 110 kV linjan, verrattuna että rakennetaan "risteysalueelle" merkittävästi maiseman muuttavan sähköaseman.

Herää myös kysymys siitä, miksi länsireitillä on sähköaseman varaus, mutta itäisellä reitillä ei. Itäisen reitin varrella ei ole merkittäviä sähköasemia, mutta useat risteyskohdat.

Sähköaseman (Virkkala 2) vaikutukset maisemakuvaan ei ole esitetty selostuksessa. Alue puuttuu kokonaan maisema-analyysistä.

Vaikutukset kaavoitukseen, rakennusoikeuteen sekä muuhun ympäristöön:

Mastojen korkeus (62 m) aiheuttaa laajemman maisemavaikutuksen kuin YVA-selostuksessa arvioidaan. Vaikutukset eivät ole vain paikallisia, vaan laajempia ja pysyviä.

Pohjois-Siuntion uudet käytävät vaikuttavat merkittävästi jo rakennettuun ja suunniteltuun ympäristöön. Reitti kulkee usean omakotitalon ja loma-asunnon läheisyydessä. Osa joutuu suoja-alueelle, ja 32 jää kahden käytävän väliin koko läntisen reitin osuudella.

Osayleiskaavoissa osoitettuja kymmenen uusia ja käyttämättömiä rakennuspaikkoja joutaa uuden voimajohtokäytävän päälle tai tämä välittömään läheisyyteen. Kaksi näistä sijaitsee läntisen reitin osuudella. Rakennuspaikat tulee huomioida ja osoittaa uudelleen saman kiinteistönomistajan muuhun alueeseen, jotta kiinteistönomistajat eivät joudu epäreiluun asetelmaan. Näiden ratkaiseminen johtaa korvausvelvollisuuden harkintaan.

YVA-selostus ottaa vain vähän kantaa hankkeen vaikutuksiin kaavoitukseen, arvioimalla että voimajohtolinjauksesta ei aiheudu merkittävää haittaa kuntakaavoitukseen, lukuun ottamatta osuuksia, joissa voimajohtolinjaus rajoittaa rakentamista asumiseen tai loma-asumiseen varatuilla alueilla, nämäkin vaikutukset ovat arvioitu olevan vähäisiä.

Itäreitti haittaa kuntakeskuksen kehittämistä ja estää suunniteltua kasvua. Läntinen reitti ylittää kaksi ranta-asemakaava aluetta (Järvimaa rantakaava, Kalliojärvi rantakaava). Kaavojen toteuttamisen estäminen tulee välttää. Arvioitavissa olevat reitit ovat haitaksi näille kaavoille.

Uusi voimajohtokäytävä Kahvimaalla ennen Kopulan sähköasemaa haittaa kaavoitusta ja alueen kehitystä, kun monet rakennuspaikat jäävät kahden käytävän väliin. Uusi käytävä halkaisee kaavaa nähden haitallisesti Kahvimaan alueen kehittämistä.

Vaikka käytävän leveys tulee leveäksi, tulee voimajohdot sijoittaa vierekkäin, ettei alueita jaeta kahteen, tai niin ettei rakennuspaikkoja jää johtokäytävien väliin.

Voimajohtoreittien rakentaminen tulee tehdä suunnitellusti, välttämällä ylimääräinen häiritseminen luontoon ja muuhun toimintaan. Varsinkin peltoalueilla tulee rakentaa mahdollisimman tehokkaasti, ettei muu toiminta keskeydy.

Yhteisvaikutuksissa ei huomioida Siuntiossa tapahtuvia hankkeita, kuten esimerkiksi Tupalan ja Bäcksin aurinkovoimalahankkeet, eikä useampia suurjännitelinjoja.

Lopuksi

Voimajohtohankkeen vaikutusten arvioinnin perusteella on selvää, että hanke kohdistuu useisiin arvokkaisiin luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristökohteisiin sekä ihmisten elinympäristöön. Molemmilla reittivaihtoehdoilla esiintyy uhanalaisia luontotyyppejä, Natura-alueita, arvokkaita vesistöjä sekä valtakunnallisesti merkittäviä maisema- ja kulttuurikohteita. Lisäksi vaikutukset ihmisiin ja elinkeinoihin ovat paikoin merkittäviä.

Lautakunta haluaa tuoda esille, että Hikiä-Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanke aiheuttaa erittäin merkittäviä ja pysyviä haittoja Siuntion maankäytölle, kaavoitukselle, maisemalle, luontoarvoille ja asukkaille. Uusi 2x400 kV -linja on huomattavasti suurempi kuin nykyinen 400 kV johto. Mastojen korkeus nousee

50-60 metriin, kun nykyiset mastot ovat alle 30 metriä. Nykyisen linjan tekninen ikä on 60-80 vuotta. On perusteltua arvioida, tulisiko nykyinen linja samassa yhteydessä uudistaa ja yhdistää uuteen ratkaisuun.

Näiden seikkojen vuoksi ympäristönsuojeluviranomainen korostaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa on erityisen tärkeää huolehtia riittävästä haitallisten vaikutusten ehkäisy- ja lieventämistoimenpiteistä. Toimenpiteiden tulee kattaa sekä luontoarvojen turvaaminen että maisema-, kulttuuri- ja ihmisiin kohdistuvien vaikutusten minimointi. Erityistä huomiota on kiinnitettävä Natura-alueisiin, uhanalaisiin luontotyypeihin, arvokkaisiin vesistöihin sekä liito-oravan ja muun eläimistön elinympäristöihin.

Lisäksi viranomainen painottaa, että nykyinen luontoselvitys on kokonaisuutena suppea ja edellyttää täydennystä, erityisesti Pohjois-Siuntion alueella, jossa luontotietoa on niukasti aiempien selvitysten puuttuessa.

Tässä lausunnossa esitettyjen huomioiden perusteella hankkeen jatkosuunnittelussa tulee löytää vaihtoehtoja Siuntiota halkaiseville linjoille. Jos tämä ei kattavien tarkastelujen pohjalta ole mahdollista, hankkeen jatkosuunnittelussa tulee painottaa läntisen reitin toteuttamista, sähköaseman sijoittamista teollisen toiminnan yhteyteen tai kauemmas arvokkaasta maisema-alueesta, sekä maisemavaikutusten ja kaavoitusvaikutusten tarkempaa arviointia.

Hanke tulee kokonaisuudessaan arvioida tarkemmin Siuntion osalta. Arvioinnissa on lähinnä yleisellä tasolla huomioitu tärkeimmät seikat, ja näitä tulee tarkemmin arvioida jatkosuunnittelussa. Lisäksi Siuntion ympäristö- ja rakennuslautakunta yhtyy YVA-selostuksen täydentämistarpeista kunnan lausumaan.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Muutetun ehdotuksen mukaan.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Kirjaamo
PL 36, 00521 Helsinki
Viite: UUDELY/1772/2024

Suomen riistakeskus, Uudenmaan aluetoimisto

Sompiontie 1, 00730 Helsinki
Asianumero: 253/03.06.07/2024

ASIA: Lausunto Fingrid Oyj:n 2x400 kV:n voimajohto välillä Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo

Riistahallintolain mukaan Suomen riistakeskuksen tehtävänä on muun muassa kestävän riistatalouden edistäminen sekä riistatalouteen liittyvän yleisen edun valvonta sekä riistan elinympäristöjen hoidon edistäminen. Suomen riistakeskus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Hikiä – Inkoo YVA-arviointiselostuksesta.

LAUSUNTO

Suomen riistakeskus katsoo, että hankkeeseen liittyvässä YVA-selostuksessa ei riistaan ja riistatalouteen liittyviä vaikutuksia ole arvioitu lainkaan. Vaikutukset yksittäiseen riistalajiin (suteen) sen sijaan on arvioitu YVA-selostuksessa. Arviointiselostuksen karttatulosteita tulisi tarkistaa johtoauekan merkintöjen osalta. Lausuntoversiossa karttatulosteista (liite 1, liite 2a) ei selkeästi käy ilmi, sijoittuuko tarkasteltava vaihtoehto uuteen vai nykyiseen johtokäytävään, minkä lisäksi liitekartoista puuttuu selitteet nykyisten voimajohtoreittien osalta.

Suomen riistakeskus tuo ilmi, että YVA-arvioinnin aikana on suunnittelualueella tunnistettu kaksi uutta susireviiriä: Nurmijärven reviiri (perhelauma) ja Siuntion reviiri (perhelauma). Hankkeen vaikutukset myös näille reviireille tulee arvioida Kytäjän ja Snappertunan reviirien lisäksi.

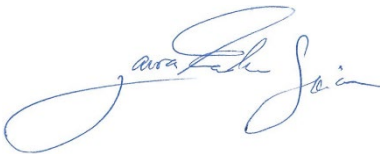
Suomen riistakeskus katsoo lisäksi tärkeäksi, että hankkeen vaikutuksia muihin riistalajeihin, erityisesti metsäkanalintuihin, tarkastellaan. Suunnittelualueella esiintyy useita riistalajeja, kuten metsäjänis, rusakko, kettu, pyy, teeri, metso, valkohäntäpeura, metsäkauris ja hirvi. Näistä lajeista etenkin metso on herkkä pirstaloitumiselle ja häiriölle. Metso sisältyy EU:n lintudirektiivin I-liitteeseen (yhteisön tärkeinä pitämät, Suomessa esiintyvät lajit, joiden elinympäristöjä on suojeltava erityistoimin). Metsien yhtenäisyys on keskeinen tekijä metson soittimien onnistumisen ja soittimilla vierailevien kukkojen määrän kannalta.

Metsäkanalintujen osalta selvitysten täydentämistä on käsitelty ohjelmavaiheen yhteysviranomaisen lausunnossa. Vastineessa ei valitettavasti käy ilmi, miten metsäkanalintujen, erityisesti pirstaloitumiselle herkän metson, esiintyminen suunnittelualueella selvitetään. Ohjelmassa annetussa lausunnossa asiaa onkin jo käsitelty, mutta linnustovaikutusten arvioinnissa käytössä olevat linja- ja pistelaskennat eivät menetelminä sovellu metsäkanalintujen soittimien, kukkojen päiväreviirien tai poikueympäristöjen selvitykseen kovinkaan hyvin. **Suomen riistakeskus katsoo, että etenkin tietoa metson esiintymisestä suunnittelualueella (kukkojen päiväreviirit ja poikueympäristöt) tulee selvityksin yhä täydentää, jotta vaikutukset lajille voidaan luotettavasti arvioida.**

Yksi reittivaihtoehto sijoittuu Lounais-Hyvinkään metsämantereeseen MAALI-alueelle noin 3 kilometrin pituudelta. Johtoreitti sijoittuu tälle alueelle koko pituudeltaan uuteen johtoaukeaan. Lounais-Hyvinkään metsämantereeseen maakunnallisesti edustavinta metsälajistoa on mm. metso. Lisäksi reittivaihtoehto sijoittuu Kurkisuon ja Kytäjä-Usmiin MAALI-alueille, joilla metso esiintyy.

Suunniteltu voimajohtohanke sijoittuu alueelle, joka on luonteeltaan pirstoutunut. Yhtenäisiä metsäalueita on verrattain vähän ja ne ovat laajuudeltaan pieniä. Uuteen johtokäytävään sijoitettu voimajohto pirstoo suunnittelualueen metsäympäristöä edelleen ja poistaa rakenteiden alle jäävän metsäluonnon pysyvästi. Sähköntuotantoon liittyvä rakentaminen yhtenäisille metsäalueille heikentää jo nykyisellään alueellisesti pirstoutuneen metsäluonnon kytkeytyneisyyttä, heikentää alueen ekologista monimuotoisuutta ja kiihdyttää luontokatoa. YVA-arviointiselostuksessa hankkeen vaikutukset ekologiseen verkostoon on arvioitu vähäiseksi suunnittelualueelle sijoittuvien maakunta- ja yleiskaavojen merkintöjen ja Uudenmaan liiton erityisselvityksen tulosten perusteella. Suomen riistakeskus katsoo, että ekologistia verkostoja tulisi tarkastella myös paikallistasolla, jotta hankkeen vaikutuksia niihin voidaan luotettavasti arvioida.

Suomen riistakeskus katsoo, että etenkin metson esiintymisen ja metsokannan elinvoimaisuuden turvaamisen osalta olisi tärkeää, että suunniteltu voimajohto sijoitettaisiin kokonaan yhteispylväisiin tai nykyisen voimajohdon rinnalle välttämättä ratkaisuja, joissa voimajohto sijoittuu uuteen johtokäytävään.

Laura Fontell-Seppelin, riistasuunnittelija
Suomen riistakeskus, Uudenmaan aluetoimisto

Säteilytoiminnan valvonta

6.11.2025

STUK 108/0202/2024
JulkinenUudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Lausuntopyyntönnä 3.11.2025 (UUDELY/1772/2024)

Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) – Inkoo 2x400 kV voimajohtohanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointiselostus

Fingrid Oyj suunnittelee uuden 2x400 kV voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle. Tarkasteltavat johtoreitit sijoittuvat seuraaviin kuntiin: Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo.

Säteilyturvakeskus (STUK) antoi 31.10.2024 lausunnon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta yhteysviranomaisena toimivalle Uudenmaan ELY-keskukselle (UUDELY). UUDELY pyysi 3.11.2025 lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Säteilyturvallisuuuteen liittyvänä lausuntonaan STUK toteaa seuraavan:

STUK suositteli YVA-ohjelmasta antamassa lausunnossaan uusien 400 kV ja 110 kV voimajohtojen rakentamista siten, että niiden aiheuttama magneettivuon tiheys ei pitkäaikaisesti ylittäisi 0,4 µT voimajohtojen lähellä sijaitsevilla asuinrakennuksissa, jos seärkevin toimenpitein on mahdollista. YVA-selostuksen mukaan 42 asuinrakennusta sijaitsee alle 100 metrin etäisyydellä voimajohdosta. Kaikkien asuinrakennusten tapauksessa voimajohtoa ei voida rakentaa STUKin suosituksen mukaisesti, mutta suositusta on huomioitu siinä määrin kuin se kohtuullisin toimenpitein on mahdollista. Uuden voimajohdon rakentamiselle YVA-selostuksessa esitetyllä tavalla ei ole säteilyturvallisuuuteen perustuvaa estettä.

Pasi Orreveteläinen
LaboratorionjohtajaSami Kännälä
Erikoistutkija

Laboratorionjohtaja Pasi Orreveteläinen
Ratkaistu 6.11.2025

Erikoistutkija Sami Kännälä
Esitelty 6.11.2025

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Mari Heilimä Siivola	Telia Tunnistus	17.12.2025 11:32:49 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (3 sivua)

Aluesuunnittelu / Henri Jutila

Uudenmaan ELY-keskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

UUDELY/1772/2024

**Lausunto Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n
voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta**

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Uudenmaan liitolta lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta koskien Fingrid Oyj:n 2 x 400 kilovoltin (kV) voimajohtohanketta välillä Hikiä-Inkoo.

Hankkeen kuvaus

Fingrid Oyj suunnittelee uutta 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyttä Hikiän (Hausjärvi) ja Inkoon sähköasemien välille. Hankkeen tavoitteena on turvata kantaverkon käyttövarmuus ja mahdollistaa puhdas siirtymä vahvistamalla sähkönsiirtokapasiteettia Etelä-Suomessa. Hankkeen toteutuessa lopullinen voimajohtoreitti on noin 110 kilometriä pitkä. YVA-menettelyssä on tarkasteltu yhteensä noin 167 kilometriä erilaisia reittivaihtoehtoja. Tarkasteltavat johtoreitit sijoittuvat seuraaviin kuntiin: Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo.

Uudenmaan liiton lausunto

Aluksi Uudenmaan liitto toteaa, että Uudenmaan liiton aikaisemmin YVA-ohjelmavaiheessa antama lausunto on huomioitu YVA-selostuksessa kattavasti. Lausunnossa esitetyt huomiot, aineistovinkit ja kaavoitustiedot on otettu selkeästi osaksi arviointityötä.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty järjestelmällistä IMPERIA-hankkeen mukaista arviointimenetelmää, joka perustuu muutoksen suuruuden ja arviointikohteen herkkyuden arviointiin. Arviointi on jaettu loogisesti eri reittiosuuksiin ja vaihtoehtoihin, mikä helpottaa vertailua. Karttoja on käytetty kiitettävän runsaasti. Natura-arvioinnit on tehty asianmukaisesti. Melu, sähkö- ja magneettikentät sekä maisemavaikutukset on arvioitu asianmukaisilla menetelmillä. Sosiaaliset vaikutukset ja asukasviihtyvyys on myös otettu huomioon. Maakaapelivaihtoehtoa on käsitelty selostuksessa varsin perinpohjaisesti ja se on perustellusti hylätty. Uudenmaan liiton mielestä ympäristövaikutusten arviointiselostus on perusteellinen sekä systemaattinen ja kattaa hyvin YVA-lainsäädännön edellyttämät vaikutusalueet.

Raportti tunnistaa ja huomioi moninaiset maakunnalliset arvot. Maakunnallisesti

arvokkaat maisema-alueet (esim. Kytäjän kartanon kulttuurimaisema, Degerbyn–Pikkalanjoen–Palojoen kulttuurimaisema) on tunnistettu ja vaikutukset niihin on arvioitu. Maakunnallisesti tärkeät lintualueet on myös huomioitu. Hankealueella voimassa olevat maakuntakaavat on käyty perusteellisesti läpi, ja hanke on sovitettu niiden tavoitteisiin esim. hyödyntämällä mahdollisuuksien mukaan olemassa olevia johtokäytäviä.

Selostuksen johtopäätökset vaikuttavat Uudenmaan liiton näkemyksen mukaan realistisilta ja ”rehellisiltä”. Samalla kun tuodaan esille hankkeen välttämättömyys kantaverkon käyttövarmuuden ja vihreän siirtymän kannalta, raportti ei yritä peitellä hankkeen haitallisia vaikutuksia. Siinä myönnetään, että hanke aiheuttaa merkittäviäkin kielteisiä vaikutuksia maisemaan, yksittäisiin asuinkiinteistöihin ja tiettyihin luontoarvoihin.

Uudenmaan liitto toteaa, että ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa esitetyt arvioinnit antavat riittävät tiedot lupaharkintaan. Raportti tuo avoimesti esiin hankkeen toteuttamisen kannalta kriittiset ristiriidat. Erityisen tärkeää maankäytön suunnittelun ja lupaharkinnan kannalta on selostuksessa tunnistettu konkreettinen ristiriita Hyvinkään Nopon osayleiskaavan kanssa. Koska itäinen reittivaihtoehto kulkee kaavassa osoitetun pientaloalueen päällä, selostus osoittaa selkeästi, että kyseinen linjaus vaatisi joko kaavamuutoksen tai merkittäviä lunastustoimia. Myös lunastuslupamenettelyä varten on yksilöity ne kiinteistöt ja rakennukset, jotka jäävät väistämättä johtoalueelle ja vaativat lunastamista, mikä antaa realistisen kuvan hankkeen vaikutuksista yksityiseen omaisuuteen ja asutukseen.

Tietyillä reittiosuuksilla vaikutuksia suojeltuun lajiin ei voida täysin välttää. Luonnonsuojelulain mukaista harkintaa varten selostus yksilöikin selkeästi tarpeen hakea poikkeuslupaa liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentämiseen tai hävittämiseen. Uudenmaan liiton mielestä arviointi antaa kokonaisuudessaan viranomaisille vankan pohjan arvioida hankkeen hyväksyttävyyttä ja asettaa sille tarvittavia reunaehdoja.

Ilmastovaikutusten arviointi on tehty elinkaariperspektiivistä. Uudenmaan liiton mielestä valittu tapa on oikea. Hankkeen kielteiset ja myös myönteiset vaikutukset on kattavasti tunnistettu. Vaikka rakentaminen aiheuttaa päästöjä, hanke on välttämätön Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Tämä argumentti on vahva ja perusteltu ja on myös yhtenevä Uudenmaan liiton näkemyksen kanssa.

Uudenmaan liitto arvioi, että haitallisten vaikutusten vähentämiskeinot kohdistuen lähinnä liito-oraviin, linnustoon, vesistöihin, maisemaan ja meluun on varsin onnistuneesti tunnistettu. Jatkosuunnittelussa kriittisin asia on pylvässijoittelu. Lisäksi jatkosuunnittelussa on huomioitava raportissakin mainittu suora kaavoitusristiriita Hyvinkään Nopon osayleiskaavan kanssa. On ratkaistava, muutetaanko linjausta, lunastetaanko tontit vai muutetaanko kaavaa.

Johtopäätökset

Raportti on laadukas, perusteellinen ja täyttää lain vaatimukset. Se tuo rehellisesti esiin sen, että kyseessä on massiivinen hanke, jolla on vääjäämättä paikallisia haittoja, mutta jonka valtakunnallinen ja ilmastollinen kokonaisuus on kiistaton. Se antaa viranomaisille hyvät eväät päätöksentekoon, kunhan tunnistetut lievennyskeinot viedään käytäntöön.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on huomioitu liiton ohjelmavaiheen lausunnossaan esiin nostamat asiat riittävällä tavalla. Selostuksessa on esitetty haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja lieventämiskeinoja, joilla hankkeen mahdollisia ympäristövaikutuksia voidaan lieventää. Uudenmaan liitto pitää esitettyjen toimenpiteiden huomioimista jatkosuunnittelussa tärkeänä.

Hankkeella on toteutuessaan pidemmällä aikavälillä positiivinen vaikutus Suomen ja myös Uudenmaan ilmastotavoitteiden saavuttamiseen. Uudenmaan liitolla ei ole huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksen laajuuteen tai johtopäätöksiin.

Mari Siivola
aluesuunnittelujohtaja

Jakelu

kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi
Uudenmaan liitto / Kirjaamo

Tiedoksi

kirjaamo@hyvinkaa.fi
kunta@nurmijarvi.fi
kunnanvirasto@vihti.fi
siuntio@siuntio.fi
kirjaamo@lohja.fi
inkoo@inkoo.fi

Ympäristölautakunta	§ 53	27.11.2024
Rakentamis- ja ympäristölautakunta	§ 43	26.11.2025

Vihdin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto YVA-selostuksesta, Fingrid 2x400 kV Hikiä-Inkoo voimajohtohanke

Ympäristölautakunta 27.11.2024 § 53

Fingrid Oyj on toimittanut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelma), joka koskee 2x400 kilovoltin voimajohtohanketta Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt lausuntoa Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii hankkeessa YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena. Lisätietoja antaa ylitarkastaja Reetta Suni, p. +358 295 021 252. Arviointiohjelma ja kuulutus löytyvät ympäristöhallinnon verkkosivuilta www.ymparisto.fi/Hikia-Inkoo-voimajohto-YVA.

Lausunto pyydetään toimittamaan 29.11.2024 mennessä (viitteeksi UUDELY/1772/2024).

Asian taustaa:

Hankkeessa tarkastellaan uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA menettely) tarkastellaan voimajohtoreittejä noin 167 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuisi noin 80 km. Hankkeen toteutuessa Hikiä-Inkoo voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakentaessa nykyinen voimajohtoalue levenee noin 27-41 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoaukea on leveydeltään noin 42 metriä ja voimajohtoalue 62 metriä.

Tarkasteltavat johtoreitit sijoittuvat seuraaviin kuntiin: Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Siuntio, Lohja ja Inkoo.

Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole hakijan mukaan mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneille ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarnatamatta käyttövarmuutta.

Valmistelija

Sari Brusila etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 5114 202

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Sari Brusila

Ympäristölautakunta	§ 53	27.11.2024
Rakentamis- ja ympäristölautakunta	§ 43	26.11.2025

Ehdotus Vihdin kunnan ympäristöviranomaisen pyytää ottamaan huomioon seuraavat asiat YVA-prosessissa:

Voimajohto on suunniteltu kulkevaksi osayleiskaavoitetun Etelä-Nummelan työpaikka-alueen läpi. Alueen asemakaavoittaminen on parhaillaan vireillä. YVA-aineistossa esitetty voimajohtolinjaus aiheuttaisi haittaa alueen suunnittelulle ja rajoittaisi alueen toteuttamismahdollisuuksia. Fingrid Oyj on Vihdin kunnan aloitteesta tehnyt YVA -aineistossa esitettyyn voimajohtolinjaukseen muutoksen Etelä-Nummelan työpaikka-alueen kohdalla (P_P-Q). Vihdin kunta katsoo, että muutos on tarpeellinen kunnan merkittävimmän työpaikka-alueen suunnittelun ja toteuttamisen kannalta.

Muita huomioitavia asioita;

- Rakennustyöt olisi hyvä ajoittaa talviaikaan. Routa suojaaa maaperää työkoneilta ja toisaalta työt sijoittuisivat lintujen pesimäajan ulkopuolelle.
- Voimajohtohanke sijaitsee Vihdin alueella osin samoilla seuduilla kuin suunniteltu vetyverkko. Mahdolliset yhteisvaikutukset on syytä huomioida.
- Rakennettaessa olisi hyvä suosia paalutusta aina kun mahdollista. Tällöin ei tarvitse tehdä kaivuutöitä, käsitellä maamassoja, tuoda muualta täyttömaita eikä kuljettaa maita pois.
- Johtoaukean ja reunavyöhykkeen raivaaminen olisi hyvä pitää minimissään, toki turvallisuus edellä.
- Vihdissä johtoaukea sivuaa joitain luonnonsuojelualueita. Aukean vaikutus hyvä huomioida näissä. Eri verkostovaihtoehtoissa (länsi ja itä) on tärkeää arvioida vaikutukset ekologisiin verkostoihin.

Lisäksi Vihdin kunta toivoo, että selostuksessa kiinnitetään huomiota kuntakohtaisuuteen, eli esitetään vaikutusalueella olevat tekijät kuntakohtaisesti, jotta kuntien on helpompi hahmottaa vaikutukset omilla alueillaan (alueelle sijoittuvat arvokkaat luontokohteet, asutus yms.).

Selvityksissä tulisi huomioida myös alueella toteutunut vesistökunnostus. Aineistoa Länsi-Uudenmaan osalta täällä: <https://vesientila.fi/vesistokunnostus/>

Päätös Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Rakentamis- ja ympäristölautakunta 26.11.2025 § 43

Ympäristölautakunta	§ 53	27.11.2024
Rakentamis- ja ympäristölautakunta	§ 43	26.11.2025

394/11.00.03/2024

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää lausuntoa Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunto tulee toimittaa viimeistään 31.12.2025. Viitteeksi UUDELY/1772/2024.

Arviointiselostuksen kuulemisen yhteydessä suojelualueiden haltijoille varataan mahdollisuus esittää lausuntonsa tehdystä Natura-arvioinnista luonnonsuojelulain 35 § 2 mom. mukaisesti. Lausunto tulee toimittaa nähtävilläoloaikana Uudenmaan ELY-keskukselle viimeistään 31.12.2025. Mikäli kyseessä on Natura-alueen haltijan lausunto, pyydetään tämä mainitsemaan lausunnon otsikossa.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii hankkeessa YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena 31.12.2025 saakka. Valtion aluehallintouudistuksen myötä ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn liittyvät tehtävät siirtyvät ELY-keskuksista valtakunnalliseen Lupa- ja valvontavirastoon, joka jatkaa tässä YVA-menettelyssä yhteysviranomaisena 1.1.2026 alkaen.

Lisätietoja YVA-menettelystä antaa 31.12.2025 saakka ylitarkastaja Reetta Suni, p. +358 295 021 252 ja 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto, puh. 0295 254 000 (vaihde).

Arviointiselostus liitteineen sekä kuulutus löytyvät ympäristöhallinnon verkkosivuilta www.ymparisto.fi/Hikia-Inkoo-voimajohto-YVA.

Lausunto pyydetään toimittamaan saavutettavana.

Asian taustaa

Hankkeessa tarkastellaan uuden 2x400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentamista Hausjärven Hikiältä Inkoon sähköasemalle.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA-menettely) tarkastellaan voimajohtoreittejä noin 229 kilometriä, joista uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 125 km. Hankkeen toteutuessa Hikiä - Inkoo-voimajohto on noin 167 kilometriä pitkä.

Arviointiselostuksessa tarkasteltavat voimajohtoreitit, niiden perusratkaisut ja vaihtoehdot sekä johtoalueen maa-alan tarve (poikkileikkaukset) ovat muuttuneet osin ohjelmavaiheesta. Tarkasteltava reittiyhteys koostuu kolmesta reittiosuudesta. Vihdin kautta kulkeva osuus on välillä Passanmäki - Kopula, jossa olemassa olevan voimajohdon rinnalle sijoittuvaa maastokäytävää on noin 14 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 12 kilometriä. Voimajohtoreitti erkanee nykyisestä voimajohdosta neljässä kohdassa. Nykyisen voimajohtoreitin rinnalle rakennettaessa

Ympäristölautakunta	§ 53	27.11.2024
Rakentamis- ja ympäristölautakunta	§ 43	26.11.2025

nykyinen voimajohtoalue levenee Vihdin alueella noin 38 - 39 metriä. Uudessa maastokäytävässä voimajohtoauea on noin 42 metriä ja voimajohtoalue noin 62 metriä leveä.

Reittiosuudelle Passanmäki-Kopula on tullut YVA-selostusvaiheessa useita muutoksia, joista suurin osa on pieniä, alle 100 metrin muutoksia. Nurmijärven ja Vihdin rajalla reittiosuutta on muutettu YVA-ohjelmavaiheessa saatujen palautteiden perusteella mm. siten, että reittiosuus sijoittuu hieman kauemmaksi luonnonsuojelualueesta Hiirkorpi ja huomioi talousrakennuksen säilymisen.

Vihdissä Härkälän ja Ojakkalan välillä on tehty YVA-selostusvaiheessa pieniä muutoksia, joiden myötä nykyinen reittivaihtoehto sijoittuu YVA-ohjelmavaiheeseen verrattuna kauemmas asutuksesta ja huomioi paremmin säilyvää metsäkuviota. Lisäksi Vihdin Lusilassa, Enäjärven ja Poikkipuoliaisen kohdalla reittiosuutta tarkistettiin kiinteistöjen ja rakennussuunnitelmien huomioimiseksi. Reittiosuutta tarkennettiin myös Etelä-Nummelan työpaikka-alue II asemakaavan alueella sekä Vihdin ja Siuntion rajalla.

Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja jo päätetyillä verkkoinvestoinneilla ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta.

Valmistelija	Päivi Haatainen, etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 042 1353
Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Sari Brusila
Ehdotus	Vihdin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan YVA-selostusta varten tehdyt selvitykset on laadittu kattavasti.

Jatkosuunnittelussa tulee hyödyntää käytettävissä olevia lieventämis- ja suojaustoimia. E erityisen tärkeänä pidetään Vihdissä reittiosuudella P_U-V sijaitsevaa aluetta, jossa on sekä maakunnallisesti tärkeä lintualue (MAALI-alue), liito-oravan elinympäristö ja soidensuojeluohjelman täydennysehdotukseen sisältyvän Letkun luhtien suojelualueen pohjoislaita. Arviointiselostuksessa sekä liito-oravan elinympäristöön, että Letkun luhtien suojelualueeseen on arvioitu kohdistuvan suuria kielteisiä vaikutuksia. Tämän alueen osalta pidetään tärkeänä, että jatkosuunnittelussa huomioidaan koko aluekokonaisuus.

Ympäristölautakunta	§ 53	27.11.2024
Rakentamis- ja ympäristölautakunta	§ 43	26.11.2025

Ympäristönsuojeluviranomainen pitää lisäksi tärkeänä, että jatkosuunnittelussa otetaan huomioon paikalliset olosuhteet siten, että esim. pienvesiin kohdistuvia vaikutuksia saadaan vähennettyä rakentamisen, käytön ja hoidon sekä purkamisen aikana. Työskentelyä tulisi lisäksi ohjata mahdollisuuksien mukaan lintujen pesimäajan ulkopuolelle erityisesti MAALI-alueilla.

Päätös

Vihdin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan YVA-selostusta varten tehdyt selvitykset on laadittu kattavasti.

Jatkosuunnittelussa tulee hyödyntää käytettävissä olevia lieventämis- ja suojaustoimia. Erityisen tärkeänä pidetään Vihdissä reittiosuudella P_U-V sijaitsevaa aluetta, jossa on sekä maakunnallisesti tärkeä lintualue (MAALI-alue), liito-oravan elinympäristö ja soidensuojeluohjelman täydennysehdotukseen sisältyvän Letkun luhtien suojelualueen pohjoislaita. Arviointiselostuksessa sekä liito-oravan elinympäristöön, että Letkun luhtien suojelualueeseen on arvioitu kohdistuvan suuria kielteisiä vaikutuksia. Tämän alueen osalta pidetään tärkeänä, että jatkosuunnittelussa huomioidaan koko aluekokonaisuus.

Ympäristönsuojeluviranomainen pitää lisäksi tärkeänä, että jatkosuunnittelussa otetaan huomioon paikalliset olosuhteet siten, että esim. pienvesiin kohdistuvia vaikutuksia saadaan vähennettyä rakentamisen, käytön ja hoidon sekä purkamisen aikana. Työskentelyä tulisi lisäksi ohjata mahdollisuuksien mukaan lintujen pesimäajan ulkopuolelle erityisesti MAALI-alueilla.

Tiedoksi

Uudenmaan ELY-keskus

Otteen oikeaksi todistaa 2.12.2025

Salme Napari
pöytäkirjanpitäjä

Vihdin kunta

Ote pöytäkirjasta

Ympäristölautakunta	§ 53	27.11.2024
Rakentamis- ja ympäristölautakunta	§ 43	26.11.2025

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 43

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n nojalla tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Väylävirasto Trafikledsverket

Lausunto

1 (4)

VÄYLÄ/6612/06.00.03/2024

18.12.2025

Uudenmaan ELY-keskus
Kirjaamo
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö 3.11.2025 (UUDELY/1772/2024)

Hikiä-Inkoo-voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma, Väyläviraston lausunto

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Väyläviraston lausuntoa Fingrid Oyj:n Hikiä (Hausjärvi) - Inkoo 2x400 kV:n voimajohtohanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostuksesta).

Kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj suunnittelee Hikiä-Inkoo välistä 2x400 kilovoltin voimajohtoa (ilmajohtoa). Uusi voimajohtoyhteys sijoittuu osittain nykyisten 400 tai 110 kilovoltin voimajohtojen rinnalle ja osittain uuteen maastokäytävään. Tarkasteltavia, osin vaihtoehtoisia voimajohtoreittejä on yhteensä noin 215 kilometriä, mistä uuteen maastokäytävään sijoittuu noin 122 kilometriä. Toteutuessaan voimajohto on noin 110 kilometriä pitkä. Hanke on osa kantaverkon pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmaa. Hanke sijoittuu Uudenmaan maakunnassa Inkoon, Siuntion, Lohjan, Vihdin, Nurmijärven ja Hyvinkään alueelle ja Kanta-Hämeessä Riihimäen ja Hausjärven alueelle.

Suunnitellut vaihtoehtoiset johtoreitit risteävät sähköistetyn rautatien kanssa yhteensä seitsemän kertaa: Helsinki-Riihimäki-pääraiteen kanssa Hausjärven Monnin pohjoispuolella, Hyvinkää-Karjaa-pääraiteen kanssa Hyvinkäällä Rajamäen pohjoispuolella ja Nurmijärvellä Röykän länsipuolella sekä Kirkkonummi-Kupittaa-pääraiteen kanssa Siuntiossa aseman itäpuolella sekä kolmesti Inkoossa Tallbackan kohdalla. Eri vaihtoehdoissa rautatien risteämisiä on kolmesta viiteen kertaan.

Lisäksi suunniteltu johtoreitti risteää useiden valtion hallinnoimien maanteiden kanssa. Näitä ovat valtatie 1 (E18) ja valtatie 2 Vihdissä, valtatie 3 Hyvinkäällä tai Riihimäellä vaihtoehdosta riippuen sekä valtatie 25 Nurmijärvellä. Voimajohto risteää myös kantatien 51 kanssa sekä seututeiden 110, 116, 120, 130, 132 ja 186 kanssa. Lisäksi suunniteltu voimajohtoreitti risteää useiden yhdysteiden kanssa.

Voimajohtorakenteiden kuljettaminen ei ole edellyttänyt erikoiskuljetuksia Fingridin aiemmissa voimajohtohankkeissa.

Väylävirasto

PL 33, 00521 Helsinki
Opastinsilta 12 A, 00520 Helsinki

Puhelin 0295 34 3000

etunimi.sukunimi@vayla.fi

kirjaamo@vayla.fi

vayla.fi

18.12.2025

Väylävirasto esittää lausuntonaan:

Väylävirasto suunnittelee Riihimäen nykyisen ja Hämeenlinnan raakapuukuormauspaikkojen korvaavaa uutta raakapuunkuormauspaikkaa pääradan varteen Riihimäen tavara-ratapihan eteläpuolelle Hikiän kunnan alueelle. Hikiä-Inkoo 400kV voimalinjan YVA:ssa esitetyt linjaukset sijoittuvat kyseisen raakapuukuormauspaikan päälle tai sivuaa sitä. Uutta raakapuunkuormauspaikkaa on etsitty laajalta alueelta ja kyseinen paikka on niin sijainniltaan, liikenteellisesti, kuin muiltakin ominaisuuksiltaan tähän sopiva eikä muuta vaihtoehtoista sijaintia ole löydetty. Kuvassa vasemmanpuoleinen linjausvaihtoehto (P_C-E) ei Väyläviraston näkemyksen mukaan ole mahdollinen yhteensovittaa raakapuukuormauspaikan kanssa ja näin ei ole tässä kohdassa toteutuskelpoinen. Kuvassa oikeanpuoleinen (P_C-D) linjausvaihtoehto on mahdollista toteuttaa yhteensovittamalla suunnitelmia. Raakapuuterminaalista on Väylävirasto käynnistämässä yleissuunnitelman laatimisen vuonna 2026 aikana.

Väylävirasto toteaa, että pääradalla on käynnissä Helsinki-Riihimäki -ratahanke, johon kuuluu lisäraiteiden rakentamista. Hanke on osittain rakentamisvaiheessa ja osittain odottaa investointipäätöksiä. Lisäraiteiden suunnitelmat tulee huomioida voimalinjavaihtoehtojen P_C-E ja P_C-D tarkemmassa suunnittelussa.

Väylävirastolla on käynnissä Siuntion kaksoisraiteen suunnittelu ja ympäristövaikutusten arviointi. Kaksoisraide on noin 5 km pitkä ja sijoittuu Siuntion aseman molemmiin puolin. Kaksoisraiteen suunnitelmat tulee huomioida voimalinjan I_D-E tarkemmassa suunnittelussa.

Liikennevaikutusten arvioinnin yhteydessä on tarkasteltava hankkeen johdosta lisääntyvän liikenteen vaikutuksia läheisille väylille sekä rakentamisajan että toimintavaiheen osalta. Arvioinnissa on huomioitava myös väylien käyttö, liikenteen sujuvuus ja turvallisuus.

Suurten rakenteiden kuljetuksissa on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota liikenneturvallisuuteen, sillä suuret rakenteiden osat voivat esimerkiksi haitata näkymiä. Mikäli johdon rakentamista tai esim. siihen liittyviä kuljetuksia varten tarvitaan joitakin erityisjärjestelyjä, kuten liittymien avartamista tai näkemäalueiden laajentamista, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella. Tämä koskee myös mahdollista valaisinpylväiden ja liikennemerkkien väliaikaista siirtoa. Jos tierakenteiden vahvistamiselle todetaan tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella.

Suunnittelussa tulee huomioida, etteivät voimajohdon pylväät estä tai haittaa maanteiden käyttöä. Väylävirasto muistuttaa, että kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) lisäksi Liikenneviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja

18.12.2025

rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018). Ohjetta tulee noudattaa siinäkin tapauksessa, että uusi johto rakennetaan olemassa olevan johdon rinnalle.

Työhön, joka kohdistuu maantiehen tai tapahtuu tiealueella tai edellyttää liikenteen ohjausta ja varoittamista liikennemerkein, on oltava ELY-keskuksen lupa. Lupa tarvitaan myös rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä haittaa tienpidolle. Työluvalla voidaan myöntää myös tieliikennelain 187 §:ssä tarkoitettu lupa tien tilapäiseen sulkemiseen silloin, kun sulkeminen liittyy tiealueella työskentelyyn.

Rautatiealueelle voimajohtojen, putkien ja muiden rakenteiden sijoittaminen tapahtuu joko lunastusluvalla tai sopimalla sijoittamisesta Väyläviraston kanssa ratalain 36 §:n mukaisesti (sijoitussopimus). Mikäli sijoittaminen toteutetaan lunastusluvalla, tulee rautatiealueella tehtävistä töistä lisäksi sopia Väyläviraston kanssa ratalain 36 § 4 mom. mukaisesti (työskentelysopimus). Sopimuksen yhteydessä varmistetaan turvallinen työskentely ja vastuut rautatien risteämissä. Sähköradan ylityksissä tulee olla vapaata tilaa (voimajohdon etäisyys) vähintään 11,5 m + jännitelisä kiskonselästä lukien. Korkeusvaatimus voi olla tätäkin suurempi, mikäli risteämisen kohdalla on muita ratateknisiä laitteita. Väylävirasto allekirjoittaa ja hyväksyy sähköradan ylitykset voimajohtojen osalta.

Rautatiealueelle sijoitettavien rakennelmien, laitteiden ja johtojen sijoittamisessa on noudatettava Väyläviraston ohjeita. Työskenneltäessä ja liikuttaessa rata-alueella ja myös radan suoja-alueella on tarkistettava aina ratatyöluvan tarve. Rautatiealueella ja myös radan suoja-alueella työskenneltäessä ja liikuttaessa on noudatettava Väyläviraston ohjetta Radanpidon turvallisuusohjeet TURO (Väyläviraston ohjeita 111/2023), ohjetta Valtion rataverkon haltijan osaamis- ja pätevyysvaatimukset (Väyläviraston ohjeita 43/2024 v2) sekä tarvittaessa Sähkörataohjeita (Liikenneviraston ohjeita 7/2016). Työn tarvitsemista rautatieliikenteen liikennekatkoista on sovittava erikseen Fintraffic Raide Oy:n liikennesuunnittelun kanssa.

Väylävirasto pyytää ottamaan huomioon kuljettamisreittien suunnittelussa Väyläviraston hanke- ja suunnittelukohteet, jotka löytyvät sivulta: <https://vayla.fi/suunnittelu-rakentaminen>.

Väylävirasto huomauttaa, että ajantasaiset ohjeet on aina tarkistettava ohjeluettelosta Väyläviraston verkkosivuilta (<https://vayla.fi/palveluntuottajat/ohjeluettelo>).

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Uudenmaan ELY-keskuksen L-vastuualue.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Väylävirastossa asian on ratkaissut yksikönpäällikkö Laura Yli-Jama ja esitellyt asiantuntija, ympäristö Katri Kallio.

18.12.2025

Jakelu	Väyläviraston kirjaamo Uudenmaan ELY-keskuksen kirjaamo	
Tiedoksi	Arto Kärkkäinen Jenni Rautiainen	Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue

ASIAKIRJA / HANDLING / DOCUMENT

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa.
Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Denna handling är undertecknad i Trafikledsverkets tjänst för elektroniska underskrifter.
Du kan verifiera den elektroniska underskriften med Adobe Acrobat.

This document has been signed at Finnish Transport Infrastructure Agency's service for
electronic signatures.
You can verify the authenticity of the signature by using Adobe Acrobat.

ALLEKIRJOITUKSET / UNDERSKRIFTER / SIGNATURES

Allekirjoittaja	Katri Kallio
Allekirjoitusaika	18.12.2025 10:59
Allekirjoittaja	Laura Yli-Jama
Allekirjoitusaika	18.12.2025 10:59

ASIAKIRJAT

Asiakirja

Fingrid Hikiä-Inkoo YVAS Väylävirasto lausunto.pdf

